ULTIMUL ROMAN AL LUI GEORGES SIMENON

maigret și domnul charles

I

O ZI DE MARTIE însorită, dar încă puțin friguroasă. Maigret se juca liniștit, dar nu cu cuburi cum îi plăcea cînd era copil, ci cu pipe.

Avea întotdeauna cinci sau șase pipe pe birou și de fiecare dată cînd vroia să umple una din ele, o alegea cu grijă pe cea mai potrivită stării de spirit în care se afla.

Stătea la birou cu umerii strînși, privind în gol, fără țintă. Luase tocmai o hotărîre importantă pentru tot restul carierei lui. Nu regreta nimic, dar era încă stăpînit de oarecare emoție.

Cu mișcări mașinale, dar cu o înfățișare gravă, aranja pipele pe hîrtia sugativă de pe birou, alcătuind cu ele figuri geometrice sau forme care puteau aduce cu cîte un animal.

Pe birou, la dreapta lui, se adunase un teanc de scrisori sosite în cursul dimineții, dar nu-i venea să se ocupe de ele.

Sosise la biroul său de la poliția judiciară înainte de ora 9 și găsise o invitație prin care era chemat să se prezinte la prefectul poliției. O asemenea convocare era cu totul neobișnuită... Plecase repede spre rue du Palais, întrebîndu-se despre ce putea fi vorba. Prefectul îl primise, imediat, prietenos și surîzător:

— Nu bănuiți pentru ce am vrut să vă văd?

— Mărturisesc că nu.

— Luați loc! Aprindeți-vă pipa!

Prefectul era un bărbat tînăr, avea mai puțin de 40 de ani și făcuse studii superioare. Era elegant, puțin chiar prea elegant.

— Cred că știți că directorul poliției judiciare urmează să iasă la pensie luna viitoare, după o activitate de 12 ani în acel post. Am discutat ieri cu ministrul de Interne asupra persoanei celei mai indicate de a-i lua locul și am căzut de acord să vă oferim d-voastră această responsabilitate.

Prefectul se aștepta să vadă o izbucnire de bucurie pe chipul interlocutorului său. Maigret însă se posomorî brusc:

— Este un ordin?

— Bineînțeles că nu. Trebuie totuși să înțelegeți că este o promovare importantă, cel mai înalt post la care poate rîvni un funcționar din poliția judiciară.

— Știu, totuși aș prefera să mă ocup mai departe de crime în fruntea brigăzii mele. Vă rog să nu luați aceasta în nume de rău. Sînt 40 de ani de cînd lucrez în poliția activă. Mi-ar fi greu să-mi petrec timpul într-un birou, să studiez dosare și să mă ocup de chestiuni mai mult sau mai puțin administrative.

Prefectul nu-și putea ascunde surprinderea.

— Nu credeți că ar fi bine să vă mai gîndiți? Îmi puteți da răspunsul peste cîteva zile. Între timp vă veți sfătui desigur și cu doamna Maigret.

— Ea m-ar înțelege.

— Și eu vă înțeleg și de aceea nu insist.

Era totuși o oarecare dezamăgire pe figura lui. Îl înțelegea și totuși nu-l înțelegea. Maigret avea nevoie să se ocupe direct de cel pe care îl cerceta. Foarte des i se reproșase că în loc de a se mărgini să îndrumeze și să supravegheze activitatea colaboratorilor lui, participa efectiv la ea și îndeplinea sarcini care nu-i aparțineau.

Gîndurile se depănau repede în timp ce se juca cu pipele. Acum formase cu ele o figură care semăna puțin cu o barză.

Fereastra sclipea sub razele puternice ale soarelui. Prefectul îl condusese pînă la ușă și-i strînsese mîna călduros. Maigret era totuși sigur că altcineva dintr-un loc mai înalt nu-i va ierta comportarea de astăzi.

Aprinse una din pipe și începu să tragă încet din ea. Luase într-un răstimp de cîteva clipe, o hotărîre importantă pentru un viitor

maigret şi domnul charles

care de fapt nu era prea lung, fiindcă peste trei ani urma să iasă şi el la pensie. La urma urmelor, ducă-se naibii toate, numai să-l lase în pace să-şi vadă de treabă aşa cum vrea el, în cei trei ani care i-au mai rămas.

Avea şi de aci încolo nevoia de a fugi din birou, de a veni în contact cu viaţa adevărată, cu realităţile timpului, de a descoperi cu fiecare anchetă altă lume, alţi oameni. Avea nevoie să umble mai departe peste tot unde-l purtau treburile, prin circiumile mărunte unde de atîtea ori stătuse şi aşteptase timp îndelungat lîngă cîte o tejghea, cu o halbă de bere sau un pahar de calvados în faţă.

Simţea nevoia să continue şi în biroul său aceeaşi luptă înverşunată cu tot felul de indivizi înrăiţi, cărora reuşea să le smulgă — uneori după ore întregi — mărturisiri zguduitoare.

Se simţea tulburat. Se temea ca la un moment dat să nu fie silit în vreun fel oarecare să primească numirea. Dar n-ar fi vrut să-şi lase treburile lui, nici pentru un baston de mareşal.

Privea atent la pipele pe care le muta dintr-un loc într-altul, ca pe nişte piese de şah. Cîteva bătăi în uşa dintre biroul său şi cel al inspectorilor, îl scoase din gînduri.

Fără să mai aştepte răspunsul, Lapointe intră.

— Vă rog să mă scuzaţi că vă deranjez, şefule.

— Nu mă deranjezi deloc.

Cu zece ani în urmă, cînd intrase în poliţia judiciară, Lapointe era foarte tînăr, înalt şi slab. Cu timpul se mai schimbase, se mai îngrăşase puţin, se căsătorise şi avea doi copii. Totuşi îşi păstra mai departe numele de micul Lapointe şi unii mai adăugau... slăbiciunea lui Maigret.

— În biroul nostru e o femeie care ţine cu orice preţ să vorbească personal cu d-voastră. M-am străduit în fel şi chip s-o fac să-mi spună mie ce are, dar nu vrea. Stă ţeapănă pe scaun cu ochii la uşa biroului dumneavoastră.

Era un lucru obişnuit. Lumea îl cunoştea din reportajele apărute în ziare şi ţinea întotdeauna să stea de vorbă numai cu el. Foarte puţini se hotărau cîteodată să discute şi cu altcineva. Erau chiar unii care reuşeau, cine ştie cum, să-i afle adresa de-acasă şi veneau pînă în Bulevardul Richard Lenoir.

— Ţi-a spus cum o cheamă?

— Iată cartea ei de vizită:

Doamna Sabin-Levesque,

Bulevardul Malesherbes nr. 207.

— Mi se pare cam ciudată, continuă Lapointe. Are o privire fixă şi un tic nervos: îşi lasă mult în jos colţul drept al buzelor. Nu şi-a scos mănuşile, dar se vede că-şi ţine degetele mereu încleştate.

— Cheam-o înăuntru şi rămîi şi tu. Ia-ţi şi blocul de stenografie, poate că va fi nevoie.

Maigret privi din nou pipele şi oftă adînc. Răgazul pe care îl avusese se terminase.

Cînd intră femeia, se ridică:

— Vă rog să luaţi loc, doamnă.

Ea îl privea fix.

— Desigur, comisarul Maigret.

— Da.

— Vă credeam altfel, mai voluminos.

Purta o haină de blană şi o pălărie mică, fără boruri, din acelaşi material. Era blană de vizon? Maigret nu se pricepea, fiindcă soţia unui comisar se mulţumea şi cu lucruri mai ieftine, sau cu simple imitaţii.

Doamna Sabin-Levesque examina atentă încăperea de jur împrejur, ca şi cînd ar fi vrut să întocmească un inventar. Cînd Lapointe se aşeză în colţul biroului, cu blocul şi creionul, întrebă:

— Tînărul va rămîne şi el aci?

— Evident.

— Şi are să noteze convorbirea noastră?

— Aşa e regula la noi.

Figura i se întunecă şi degetele i se încleştară pe geanta din piele de crocodil.

— Credeam că aş putea avea o convorbire între patru ochi cu d-voastră.

Maigret nu răspunse. Îşi privea vizitatoarea şi, ca şi Lapointe, o găsi cel puţin ciudată. Privirea îi era cînd pironită într-un singur punct, cînd complet rătăcită.

— Presupun că ştiţi cine sînt.

— Am citit numele d-voastră pe cartea de vizită.

— Ştiţi cine e soţul meu?

— Fără îndoială că poartă acelaşi nume ca şi dumneavoastră.

— Este unul din notarii cei mai de seamă din Paris.

Din nou acel tic, colţul buzelor care se lăsa în jos tremurînd. Părea că îi e greu să-şi păstreze sîngele rece.

— Continuaţi vă rog.

— A dispărut.

— În acest caz nu trebuia să veniţi la mine. Există un serviciu special care se ocupă de asemenea cazuri.

Ea rise sec, cu oarecare ironie şi nu-şi dădu osteneala să răspundă.

Era greu să-i dai o vîrstă. În orice caz nu putea fi trecută de 40 de ani, sau cel mult 45. Avea însă faţa răvăşită cu pungi mari sub ochi.

— Aţi băut înainte de a veni? O întrebă pe neaşteptate Maigret.

— Vă interesează aceasta?

— Da, Dumneavoastră aţi stăruit să mă vedeţi. Nu-i aşa? Era firesc deci să vă aşteptaţi şi la unele întrebări pe care le-aţi putea socoti indiscrete.

— Îmi închipuiam că sînteţi altfel, mai înţelegător.

— Tocmai fiindcă încerc să înţeleg, am nevoie să ştiu anumite lucruri.

— Am băut două pahare de coniac, ca să capăt curaj.

— Numai două?

Ea îl privi fără să spună nimic.

— Cînd a dispărut soţul dumneavoastră?

— De o lună, la 18 februarie. Azi sîntem la 21 martie.

— Vă înştiinţase că urma să plece?

— Nu mi-a spus nici un cuvînt.

— Şi abia acum semnalaţi dispariţia lui?

— Sînt obişnuită.

— Cu ce?

— Ca să plece şi să lipsească mai multe zile.

— Şi asta durează de mult?

— De ani întregi. A început la cîteva luni după căsătoria noastră, adică acum 15 ani.

— Şi nu vă spune niciodată pentru ce trebuie să plece?

— Nu cred că pleacă.

— Nu înţeleg.

— Rămîne în Paris sau prin împrejurimi.

— De unde ştiţi?

— Pentru că la început am pus un detectiv să-l urmărească. N-am mai continuat, fiindcă de fiecare dată lucrurile se petreceau la fel.

Vorbea cu oarecare greutate şi se vedea bine că băuse mai mult de două pahare de coniac; şi nu numai pentru ca să capete curaj, ci din obişnuinţă. Figura răvăşită, efortul pe care îl făcea ca să păstreze o atitudine normală, o trădau.

— Aştept să-mi daţi unele amănunte.

— Aşa e soţul meu!

— Adică?

— Un om care se aprinde repede. Întîlneşte o femeie care îi place şi trebuie neapărat să petreacă cu ea cîteva zile. Pînă acum o singură dată a avut o pasiune de mai lungă durată. A ţinut două săptămîni.

— N-o să-mi spuneţi că-şi găseşte femeile pe stradă.

— Aproape. În general le ia din localurile de noapte.

— Ieşea singur?

— Întotdeauna.

— Nu vă lua niciodată cu el?

— E mult timp de cînd nu mai însemnăm nimic unul pentru celălalt.

— Totuşi sînteţi îngrijorată.

— Pentru el.

— Nu pentru dumneavoastră?

— Nu.

— Nu-l mai iubiţi?

— Nu!

— Şi el?

— Nici atît.

— Locuiţi totuşi împreună.

— Apartamentul e mare. Avem programe diferite şi nu prea avem cînd să ne vedem.

În timp ce stenografia, Lapointe nu-şi putea ascunde uimirea.

— De ce aţi venit aici?

— Ca să-l găsiți.
— Ați mai fost îngrijorată și în alte dăți?
— O lună e prea mult. Nu și-a luat nimic cu el. Nici măcar o valiză, nici rufe de schimb. N-a luat nici una din mașini.
— Aveți mai multe mașini?
— Două, un Bentley, pe care de obicei îl folosește el și un Fiat, care, mai mult sau mai puțin, este la dispoziția mea.
— Știți să conduceți?
— Nu. Cînd ies, conduce șoferul Vittorio.
— Ieșiți des în oraș?
— Aproape în fiecare după-amiază.
— Vă duceți pe la prietene?
— N-am prietene.
Rareori îi fusese dat să întîlnească o femeie cu un spirit atît de usturător și în același timp atît de imprecisă în cele ce spunea.
— Vă place atunci să cutreierați magazinele?
— Mi-e groază să intru într-un magazin.
— Atunci poate vă duceți să vă plimbați în pădurea Boulogne?
— Mă duc la cinema.
— În fiecare zi?
— Aproape. Afară de cazurile cînd sînt prea plictisită și n-am chef de nimic.
Așa cum se întîmplă cu cei intoxicați cu stupefiante, se afla și ea într-un moment cînd trebuia să se intervină cu ceva care s-o zguduie, s-o scoată din starea în care căzuse. Se vedea bine că ar fi dat orice pentru un pahar de coniac. Comisarul nu voia însă să-i ofere, deși avea în dulap o sticlă pe care o păstra pentru unele cazuri în care ar fi putut fi de folos. Îi era totuși milă de ea.
— Mă străduiesc să înțeleg doamnă Sabin.
— Sabin-Levesque, îl corectă ea.
— Deci, dacă sînteți amabilă, soțul d-voastră a făcut întotdeauna asemenea escapade de oarecare durată.
— Dar niciodată de o lună.
— Mi-ați mai spus asta.
— Am o presimțire.
— Ce presimțire?
— Mi-e teamă să nu i se fi întîmplat ceva.
— Aveți vreun motiv special care vă face să vă gîndiți la aceasta?
— Nu, nu e nevoie de nici un motiv ca să ai o presimțire.
— După părerea d-voastră, soțul d-voastră este un notar de vază.
— De ce n-am recunoaște că biroul său se bucură de o reputație deosebită și că se numără printre cele cu foarte mare clientelă.
— Cum se face atunci că poate lipsi atît de des?
— Gérard numai de biroul de notariat nu-și vede. A moștenit biroul acesta de la tatăl lui și lasă toate treburile pe seama primului secretar.
— Îmi păreți obosită.
— Da, obosesc ușor întotdeauna. Sănătatea mea e șubredă.
— Și soțul d-voastră e sănătos?
— La 48 de ani arată ca un tînăr.
— Dacă v-am înțeles bine, cred că l-am putea da de urmă ocupîndu-ne de localurile de noapte.
— Cred că da.
Maigret căzu pe gînduri. I se părea că toate întrebările lui cădeau în gol și că răspunsurile pe care le căpăta nu duceau la nimic. La un moment dat se întrebase dacă nu se afla în fața unei femei nebune, sau în orice caz, cu nervii grav zdruncinați. Mai trecuseră multe asemenea femei pe la el și cele mai multe îi puseseră răbdarea la grea încercare.
Vorbea normal, cu logică și folosea corect cuvintele; totuși dădea impresia că ceea ce spunea plutea pe undeva, departe de realitate.
— Credeți că avea bani mulți asupra lui?
— După cîte știu, folosea numai carnetul de cecuri.
— Ați vorbit despre asta cu secretarul șef.
— Nu vorbesc cu el.
— De ce?
— Fiindcă soțul meu mi-a interzis încă de acum trei ani să mai pun piciorul prin birouri.
— Avea vreun motiv?
— Nu știu.
— Totuși sînteți în proaste raporturi cu acest secretar și evident, trebuie să știți de ce ați ajuns aci.
— Lecureur, așa se numește, m-a privit întotdeauna cu ochi răi.
— Lucra în biroul notarial înainte de moartea socrului d-voastră?
— Lucrează de cînd avea 22 de ani.
— S-ar putea să știe mai multe decît dumneavoastră despre locul unde se află șeful lui?
— Poate! Dar dacă m-aș duce să-l întreb, nu mi-ar spune nimic.
Din nou acel tic nervos, care începea să-l scoată din sărite pe Maigret. Își dădea seama din ce în ce mai bine că interogatoriul acesta era o adevărată tortură pentru vizitatoarea lui. Atunci de ce venise?
— Ce regim matrimonial ați adoptat cînd v-ați căsătorit?
— Cel al separației bunurilor.
— Aveți avere personală?
— Nu.
— Soțul d-voastră vă dă destui bani ca să faceți față tuturor nevoilor d-voastră?
— Da. Banii nu prezintă importanță pentru el. N-aș putea să jur, dar cred că e foarte bogat.
Maigret nu punea întrebările într-o ordine oarecare. Căuta să desprindă o indicație utilă din ceea ce spunea, dar nu reușise încă să tragă vreo concluzie.
— Vă rog, sînteți obosită. E ușor de înțeles. Dacă îmi îngăduiți, aș veni la d-voastră după-amiază.
— Cum doriți.
Ea nu se ridică. Continua să-și pipăie cu nervozitate geanta.
— Ce puteți crede despre mine? întrebă în cele din urmă cu o voce stinsă.
— Încă nimic.
— Aveți totuși impresia că sînt o fire mai aparte, mai complicată?
— N-aș putea spune asta.
— Colegele mele de liceu mă găseau totuși foarte complicată și la drept vorbind, n-am avut niciodată nici o prietenă.
— Totuși sînteți foarte inteligentă.
— Credeți?
Surîse și buzele îi tremurară ușor.
— Nu mi-a folosit la nimic.
— N-ați fost niciodată fericită?
— Nu, nu știu ce poate să însemne acest cuvînt.
Privi spre Lapointe, care continua să stenografieze.
— Este absolut necesar ca această convorbire să rămînă înregistrată? E greu să vorbești în voie cînd știi că o persoană notează totul, cuvînt cu cuvînt.
— Dacă aveți să-mi spuneți ceva deosebit, nu mai stenografiem nimic.
— Pentru moment, nu mai am nimic de spus.
Se sculă cu oarecare greutate. Avea umerii lăsați, spatele puțin adus și pieptul plat.
— E necesar să vină și domnul după-amiază?
Maigret șovăi o clipă, apoi se hotărî s-o facă pe plac.
— Am să vin singur.
— La ce oră?
— Cînd vă convine d-voastră.
— Obișnuiesc să mă odihnesc puțin după-amiază. Puteți veni pe la patru?
— Foarte bine.
— Mă găsiți la primul etaj. Intrați prin gang, ușa din dreapta.
Nu-i întinse mîna. Se îndreptă spre ușă țeapănă, ca și cînd s-ar fi temut să nu cadă.
— Vă mulțumesc totuși pentru că m-ați primit.
Și după ce îi mai aruncă o privire lui Maigret, porni către scară.
Cei doi bărbați rămaseră singuri, privindu-se unul pe celălalt fără să se hotărască nici unul să înceapă discuția.
Spre deosebire însă de Lapointe, care părea năucit, comisarul era calm, grav, cu o oarecare licărire răutăcioasă în ochi.
Se duse să deschidă fereastra și își umplu o pipă, de data aceasta, una mare.
Lapointe nu mai putu rezista:
— Ce părere aveți șefule?
Era o întrebare pe care colaboratorii lui nu prea îndrăzneau să i-o pună, fiindcă știau că de cele mai multe ori le răspundea mormăind: „n-am nici o părere".
De data asta însă nu se întîmplă ca de obicei și Maigret continuă discuția.
— Despre povestea asta cu soțul dispărut?
— Mai degrabă despre ea.
Maigret își aprinse pipa și rămase la fereastră privind cheiurile însorite ale Senei; apoi oftă:
— E o femeie ciudată.
Nu mai spuse nimic. Nu încerca niciodată să-și analizeze impresiile și cu atît mai mult să le împărtășească altora. Lapointe își dădea seama că era preocupat și îi păru rău că l-a tulburat cu o întrebare necugetată.
— S-ar putea să nu fie în toate mințile, îngăimă totuși stingherit.
Comisarul îl privi fără să spună nici un cuvînt. Rămase cîteva clipe la fereastră și apoi îl întrebă:
— Vrei să iei masa cu mine?
— Cu plăcere șefule. Mai ales fiindcă soția mea e plecată la o soră la Saint Cloud.

maigret și domnul charles

— Deci, cam peste un sfert de oră.

După ce ieși Lapointe, ridică receptorul și ceru legătura cu locuința lui din Bulevardul Richard Lenoir.

— Tu ești! i-o luă înainte soția lui.

— Da.

— Pariez că vrei să mă anunți că nu vii la prînz.

— Ai ghicit.

— La berăria Dauphine!

— Cu Lapointe.

— O afacere nouă!

Cu trei săptămîni în urmă, terminase o anchetă importantă și acum, plăcerea de a relua o activitate în afara biroului îi trezise și pofta de a lua masa în Piața Dauphine. Era poate și un fel de a da cu tifla prefectului și ministrului de interne, care țineau cu orice preț să-l închidă într-un birou somptuos.

— Da.

— N-am văzut nimic în ziare.

— Ziarele n-au scris nimic și nici nu cred c-au să scrie.

— Poftă bună! Tot n-aveam mare lucru la masă, doar niște scrumbii la grătar.

Rămase cîtva timp pe gînduri și apoi ridică din nou receptorul, cu ochii ațintiți la fotoliul în care stătuse vizitatoarea lui.

— Dați-mi vă rog pe domnul Demaison. Știa că-l găsește acasă la ora aceea.

— Aici Maigret.

— Ce mai faceți? E vorba iar de vreun criminal fioros pe care să-l apări?

— Încă nu. Am nevoie doar de unele informații. Cunoașteți pe un notar Sabin-Levesque din Bulevardul Malesherbes?

— Pe Gérard! Cum să nu! Am fost colegi de facultate.

— Ce părere aveți despre el?

— A plecat iar în vreo escapadă?

— Îi cunoașteți obiceiul?

— Toți prietenii îl cunosc. Din cînd în cînd, i se aprind călcîiele după cîte o femeie și dispare pentru o noapte, două, sau pentru cîteva zile. Are o pasiune deosebită pentru ceea ce aș putea numi semi-prostituate, femeile din localuri de noapte, sau cele care fac strip-tease.

— Și asta se întîmplă des?

— După cîte știu, de vreo zece ori pe an.

— E serios în meseria lui?

— A moștenit unul din birourile cu cea mai mare clientelă din Paris. În adevăr nu are nimic din înfățișarea obișnuită a unui notar. Umblă cu costume deschise și uneori, chiar cu haine cadrilate, cu carouri mari.

E un băiat vesel, spiritual, care știe să aleagă din viață numai ceea ce e plăcut. Asta nu-l împiedică să conducă bine afacerile care îi sînt încredințate și are și un simț practic excepțional. Cunosc mulți clienți de-ai lui, și bărbați și femei, care nici n-ar concepe să întreprindă ceva fără el.

— Pe soția lui o cunoașteți?

Urmă o clipă de ezitare.

— Da.

— Și...?

— E o femeie foarte ciudată. Nu mi-ar place să trăiesc cu ea și sînt sigur că nici lui Gérard nu-i place. Dealtfel sînt foarte puțin împreună, aproape deloc.

— Ies măcar din cînd în cînd împreună?

— După cîte știu, nu.

— Are prieteni sau prietene?

— N-am auzit, nu cred.

— Dar amanți?

— Nu s-a vorbit nimic pe socoteala ei. În general, lumea o consideră neurastenică, sau chiar nebună. În orice caz, bea de stinge.

— Am observat.

— Asta-i tot ce știu.

— Se pare că bărbatul ei a dispărut de vreo lună.

— Și n-a dat nici un semn de viață?

— După cîte am înțeles, nu. De aceea a venit la mine azi dimineață, foarte îngrijorată.

— Dar de ce vi s-a adresat d-voastră și nu biroului special pentru cercetări în chestiuni de familie.

— Asta am întrebat-o și eu, dar nu mi-a dat nici un răspuns.

— De obicei cînd lipsește mai multe zile, păstrează legătura cu secretarul șef, am uitat cum îl cheamă... Ați vorbit cu el?

— Am să-l văd neapărat după-amiază.

După cîteva minute, Maigret deschise ușa biroului inspectorilor și făcu semn lui Lapointe. Acesta veni în grabă cu o stingăcie pe care o avea întotdeauna în prezența lui Maigret. Avea un adevărat cult pentru el.

— Nu mai iau pardesiul. N-avem decît cîțiva pași de făcut, spuse comisarul.

Își luase dimineața un pardesiu subțire, care era acum atîrnat în cuier.

Mergeau tăcuți, cu pași apăsați, care răsunau pe trotuar. Atmosfera din berăria Dauphine, mirosul mîncărurilor calde amestecat cu cel al băuturilor îi plăceau. La bar erau cîțiva polițiști, cărora Maigret le făcu un semn prietenos cu mîna. Trecură direct în sala elegantă dar intimă, cu vedere către Sena.

Patronul veni să le strîngă mîna amabil.

— Un păhărel de anason, acum în cinstea primăverii?

Maigret acceptă după o clipă de ezitare, iar Lapointe răspunse la fel. Patronul le aduse paharele.

— O anchetă?

— Probabil.

— Observați că nu vă întreb nimic. La noi e discreție absolută... Avem gurile legate. Ce-ați spune de o mîncare de vițel cu ciuperci?

Maigret sorbea cu plăcere din pahar. Nu mai băuse de mult anason. Li se aduse și o tavă cu cîteva gustări reci.

— Mă întreb dacă are să fie mai vorbăreață după-amiază.

— Asta mă întreb și eu.

Mîncară în liniște, iar la sfîrșit soția patronului îi servi personal, după ce-și șterse mîinile de șorț, cu o prăjitură cu migdale făcută de ea. Nu putură să refuze.

Cu puțin înainte de ora două urcau amîndoi scara cea mare a poliției judiciare.

— S-au modernizat toate clădirile, spuse Maigret gîfîind, dar nu s-a gîndit nimeni că la noi ar trebui și un lift.

Intră în birou, aprinse o pipă și începu mai mult în silă să se ocupe de corespondență. Erau în special diferite formulare administrative de completat și rapoarte de semnat. Timpul trecea greu. Din cînd în cînd se uita pe fereastră ca să se smulgă pentru cîteva clipe din atmosfera apăsătoare a biroului.

Primăvara nu se lăsase așteptată prea mult de data aceasta. Aerul era limpede, cerul albastru deschis și mugurii gata să se deschidă. Mai erau doar cîteva zile pînă să apară și primele frunze plăpînde.

— Nu știu cînd am să mă întorc, îi anunță pe inspectori din ușă.

Se hotărîse să meargă pe jos pînă la biroul de notariat, dar îi păru rău, fiindcă drumul era lung și de mai multe ori trebui să-și șteargă sudoarea de pe frunte.

Clădirea mare de piatră, puțin înnegrită de vreme, semăna cu toate celelalte case de pe bulevard. Intră pe poarta mare din lemn de stejar, frumos lustruit și trecu prin gangul boltit, la capătul căruia se vedea o curte pavată și niște clădiri mici, foste grajduri transformate acum în garaje.

O plăcuță indicatoare aurită, lîngă ușa din stînga, arăta direcția către biroul notarului și apoi o altă placă de cupru purta numele său:

MAESTRUL G. SABIN — LEVESQUE
NOTAR

La dreapta ușii din față, era boxa portarului, prin geamul căreia îi privea un bărbat.

Vizitatoarea lui îi spusese dimineața că apartamentul e la primul etaj. O altă placă de cupru pe aceeași parte:

PROFESOR ARTHUR ROLLIN
MEDIC PEDIATRU

Consultații numai pe bază de ore reținute.

Trebuie să fie un medic care ia bani mulți de la pacienți. Ascensorul era mare, încăpător. Maigret preferă însă să urce un singur etaj pe scara largă, acoperită cu o mochetă moale.

La primul etaj sună. Îi deschise imediat o femeie de serviciu tînără, drăguță, care îi luă pălăria.

— Vă rog să intrați, doamna vă așteaptă.

Intră într-un hol și apoi într-un salon mare. În ambele încăperi, pereții erau acoperiți cu placaj de lemn. Pe pereții salonului erau prinse portrete reprezentînd diferite personaje din secolul trecut, începînd din perioada imperiului și pînă în 1900.

Nu se așeză. Mobilele erau masive, cea mai mare parte în stil Ludovic-Filip și totul dădea impresia de confort și bogăție. Atmosfera însă era posomorită, nicăieri nu era nimic îmbietor.

— Doamna vă așteaptă în camera sa, vă rog să-mi permiteți să vă conduc.

* * *

Trecură prin două sau trei încăperi, pe care Maigret nu avu timp să le observe atent și ajunseră într-o cameră mai mică, tapisată cu mătase albastră, unde stăpîna casei stătea într-un jilț. Purta un halat albastru mai închis decît tapiseria pereților și îi întinse o mînă încărcată cu inele. Maigret se întrebă dacă trebuie să-i sărute mîna, sau doar să i-o strîngă. În cele din urmă i-o atinse doar cu vîrful degetelor.

— Luați loc. Vă rog să mă scuzați că vă primesc astfel, dar nu mă simt prea bine și după vizita d-voastră cred că am să mă așez din nou în pat.

— Voi căuta să nu vă rețin mult.

— Ce credeți despre mine?

— V-am spus azi dimineață că sînteți o femeie foarte inteligentă.

— Cred că vă înșelați. Mă conduc doar după un instinct.

— Îngăduiți-mi mai întîi să vă pun o întrebare. Înainte de a veni la mine ați încercat să aflați dacă secretarul șef avea vreo știre?

— I-am telefonat de mai multe ori în cursul lunii. Apartamentul e legat de birou printr-un fir interior. Trebuie să vă spun că imobilul, care aparținea socrului meu, a devenit proprietatea soțului.

— Domnul Lecureur, așa mi se pare că se numește, n-are vești de la soțul dumneavoastră?

— Nici una.

— În celelalte dăți primea?

— Nu l-am întrebat niciodată. V-am spus că nu sîntem în bune raporturi.

Avu un moment de ezitare.

— Pot să vă ofer un coniac? Sau poate preferați altceva?

— Nu, mulțumesc.

— Eu am să iau un coniac. Vedeți, nu mă jenez să beau în fața d-voastră. Toată lumea are să vă spună că sînt o alcoolică și e adevărat. Vi se va spune poate că sînt și nebună... Apăsă pe butonul unei sonerii și în cîteva clipe apăru un valet.

— Honoré, adu-mi coniacul și un pahar!

— Unul singur, doamnă?

— Da, numai unul. Comisarul Maigret nu simte nevoia să bea.

Luase o atitudine nouă, puțin agresivă. Îl sfida, și un surîs ușor își făcu loc pe gura ei cu o expresie permanentă de amărăciune.

— Locuiți în aceeași cameră cu soțul d-voastră?

— Numai în primele trei luni după căsătorie, cu aproximație doar de cîteva zile. De partea aceasta a salonului sînteți la mine, iar dincolo de salon sînt camerele ocupate de soțul meu.

— Luați masa împreună?

— Se întîmplă uneori, dar avem programe și gusturi diferite.

— Cum vă petreceți vacanța?

— Am... scuzați... Gérard a moștenit o vilă mare în apropiere de Cannes. Ne ducem de obicei acolo. Și-a cumpărat de curînd și un yacht cu motor. Dar nici acolo nu sîntem împreună mai mult timp. Poate chiar mai puțin decît la Paris.

— Aveți cunoștință dacă are vreun dușman?

— După cîte știu n-are nici un dușman... afară de mine.

— Îl urîți?

— Nici măcar atît. N-aș putea spune că am vreun sentiment ostil față de el. E vorba doar de caracterul lui.

— Sînteți moștenitoarea lui?

— Da, singura moștenitoare.

— E vorba de o avere importantă?

— Care ar putea tenta pe multe femei în situația mea. Dar vedeți, întîmplarea face ca pe mine să nu mă intereseze banii și pot să spun că m-aș simți mult mai fericită într-o cămăruță, undeva la etajul șase.

— Atunci de ce nu divorțați?

— Din indolență, sau din indiferență. Ajungi la un moment dat să nu mai dorești nimic, să faci în fiecare zi aceleași gesturi, fără să știi de ce.

Apucă paharul. Mîna îi tremura.

— Noroc!

Îl bău pînă în fund dintr-o înghițitură.

— Vedeți! Nici măcar nu roșesc în fața d-voastră.

— Probabil că soțul d-voastră vă spunea astfel.

— Da, la început, cînd m-am apucat de băutură.

— Și acum?

— Îi este indiferent.

— Și dacă ați afla că a murit, cum ați primi această veste? Ați considera-o ca o eliberare?

— Nici măcar atît. Reprezintă atît de puțin pentru mine....

— Credeți că i s-a întîmplat vreo nenorocire?

— M-am gîndit la aceasta și de aceea am venit la d-voastră.

— Ce i s-ar fi putut întîmpla?

— Are obiceiul să-și recruteze prietenele, ca să le numesc astfel, din cabarete. Și acolo sînt tot felul de oameni.

— Cunoașteți vreunele cabarete?

— Știu cîteva nume, am văzut diferite reclame.

— De exemplu?

— Le Chat botté, La Belle Hélène, și... cum îi spune... Cric-Crac.

— Nu ați fost niciodată curioasă să le cunoașteți, să vă faceți personal o idee despre ele?

— Nu sînt curioasă din fire

— Da, într-adevăr, asta constat și eu.

Își mai turnă un pahar și buzele începură iarăși să-i tremure. Avea o privire rătăcită, absentă. Părea că nu-și mai da seama de cele din jurul ei și Maigret se aștepta să-l întrebe la un moment dat, ce căuta la ea.

— În fond, vă gîndiți la o crimă?

— Și dumneavoastră?

— N-ar fi exclus să se fi îmbolnăvit.

— Avea o sănătate de fier.

— Un accident.

— Aș fi aflat din ziare.

— Ați telefonat la spitale?

— Da, chiar ieri.

Își păstra deci prezența de spirit, în ciuda tuturor aparențelor. Pe șemineul de marmură albă era o fotografie într-o ramă de argint. Maigret se ridică s-o vadă mai de aproape. Era doamna Sabin-Levesque în tinerețe, foarte frumoasă, într-o atitudine nestudiată și cu un zîmbet zglobiu, ștrengăresc pe față.

— Sînt eu... m-am schimbat, nu?

— E o fotografie dinainte, sau după căsătorie?

— La cîteva săptămîni după. Gérard a insistat să merg la un fotograf renumit din Bulevardul Haussmann.

— Vă iubea mult deci.

— Nu știu. Părea în orice caz că mă iubește.

— Și lucrurile s-au schimbat așa deodată?

— Nu. A plecat prima dată numai pentru douăzeci și patru de ore și n-am spus nimic. Pretindea că a trebuit să se ducă în provincie pentru un client. Plecările s-au repetat apoi și au devenit din ce în ce mai dese. Nu mă anunța niciodată. Ieșea în fiecare seară și nu-mi spunea cînd se întoarce.

— Cum era viața d-voastră intimă?

— Oricine poate să vă spună că e un om vesel, care se înțelege cu toată lumea, gata oricînd să facă cuiva un serviciu. Unii îl găsesc chiar puțin copilăros.

— Și d-voastră?

— N-am de ce să mă plîng. Aș crede mai degrabă că eu n-am știut cum să procedez, sau poate că s-a înșelat asupra mea.

— Cum adică?

— Că m-a crezut altfel decît sînt.

— Cu ce vă ocupați înainte de a-l cunoaște?

— Eram secretara unui avocat, domnul Bernard d'Argens din rue de Rivoli. Îl

maigret şi domnul charles

cunoştea pe Gérard, care chiar a venit de mai multe ori pe acolo, ca să mă ia în oraş.

— Sînteţi născută la Paris?

— Nu, la Quimper.

— Ce vă face să credeţi că a fost omorît?

— Fiindcă e singura explicaţie.

— Mama d-voastră trăieşte?

— Da, tata însă a murit. Se numea Louis Fressier şi era contabil. Mama era născută contesa Uteevka.

— Îi trimiteţi bani?

— Firește. Banii n-au contat niciodată pentru Gérard. Îmi dădea oricît şi nu-mi cerea niciodată socoteală de ei.

Îşi goli paharul şi-şi duse batista la gură.

— Mi-aţi îngădui să vizitez apartamentul?

— Da, vă însoţesc.

Se ridică din jilţ şi se îndreptă spre uşă încet, cu grijă să nu cadă.

II

Totul păstra urmele acelui fel de viaţă, îmbelşugat dar sobru, caracteristic familiilor bogate din secolul trecut. Apartamentul ocupa întregul etaj, iar doamna Sabin Levesque, neţinîndu-se bine pe picioare, îl conduse mai întîi prin încăperile folosite de ea.

Din camera unde stătuseră pînă atunci, trecură într-o altă cameră foarte mare, cu pereţii tapisaţi în aceeaşi culoare albastră. Se pare că era culoarea ei preferată. Patul era nearanjat, dar gazdei nu-i păsa de aceasta. Mobilele erau albe, iar pe un mic bufet, o sticlă de coniac începută.

— Care e numele cel mic al d-voastră?

— Nathalie, un nume rusesc dat de mama.

Camera de baie avea pardoseala şi pereţii în întregime din marmură albastră deschis. Şi aci aceeaşi dezordine ca în dormitor. Urmă apoi o încăpere mai mică cu dulapuri în perete de jur împrejur şi apoi alta asemănătoare celei în care stătuseră de vorbă.

— Aici iau masa cînd nu vreau să mă duc în sufragerie.

Vorbea calm, cu indiferenţă, ca un ghid care conduce pe un vizitator într-un muzeu.

— Să intrăm acum în camerele de serviciu.

Mai întîi o încăpere mare cu dulapuri cu uşi de sticlă în pereţi, pline de argintării, apoi o sufragerie mică zugrăvită în alb şi în fine bucătăria cu o sobă de gătit de tip vechi şi veselă de aramă. O femeie în vîrstă se agita cu diverse treburi prin bucătărie.

— Marie Jalon, care e în casă încă de pe vremea cînd trăia socrul meu.

— Cînd a murit socrul d-voastră?

— Acum zece ani.

— Aţi locuit deci aci, cu el.

— Timp de cinci ani.

— Vă înţelegeaţi bine?

— Îi eram cu totul indiferentă. În perioada aceea, luam masa în sufragerie şi aş putea să număr de cîte ori mi-a adresat vreun cuvînt.

— În ce raporturi era cu fiul său?

— Gérard se ducea la birou la 9 dimineaţa. Avea biroul lui unde lucra singur. Nu ştiu precis cu ce se ocupa.

— Se întîmpla şi atunci să dispară din cînd în cînd?

— Da, pentru cîte două-trei zile.

— Şi ce zicea tatăl lui?

— Se făcea că nu observă.

Maigret descoperea încetul cu încetul în casa aceea, un mic univers, o lume ciudată, învechită, închisă în ea însăşi.

Poate că de mult, în secolul trecut, sau pe la începutul secolului XX, se dădeau recepţii în cele două saloane. Fiindcă erau două saloane, cel de-al doilea mai mare chiar decît primul.

Peste tot, pereţii acoperiţi cu panouri de lemn înnegrite de vreme.

Peste tot, tablouri de epocă, portrete ale unor oameni cu favoriţi şi cu gulere înalte.

Ca şi cînd viaţa s-ar fi oprit în loc, cîndva, de demult...

— Acum intrăm în camerele soţului meu.

O cameră de lucru cu cărţi legate, aşezate în rafturi pînă în tavan, o scară din lemn de nuc cu cîteva trepte pentru a se putea ajunge la rafturile de sus... Biroul aşezat în colţ, lîngă fereastră, cu o mapă şi alte obiecte din piele de culoare închisă... Totul era într-o ordine desăvîrşită, ca şi cînd încăperea ar fi fost nelocuită.

— Aici îşi petrecea de obicei serile?

— Da, cînd era acasă.

— Văd că are şi un televizor.

— Am şi eu unul, dar nu-l deschid niciodată.

— S-a întîmplat vreodată să rămîneţi şi d-voastră seara aci?

— Numai la început, imediat după ce ne-am căsătorit.

Făcea un oarecare efort ca să vorbească şi lăsa să-i scape cuvintele încet, ca şi cînd ar fi fost lipsite de orice importanţă. Colţurile buzelor se lăsau iarăşi în jos şi îi dădeau o expresie de profundă amărăciune.

— Camera lui...

Maigret avusese destul timp să observe că sertarele biroului erau încuiate. Ce puteau conţine?

Întregul apartament era foarte înalt, cu ferestre mari acoperite cu perdele de catifea.

Pereţii camerei erau îmbrăcaţi în piele arămie. Patul era mare, pentru două persoane. Erau şi cîteva fotolii cu fundurile puţin lăsate.

— Aţi dormit aci?

— Uneori, în primele luni.

Oare vocea ei, figura ei, exprimau ură?

Îl conducea mai departe, la fel de străină de cele din jur, ca şi cînd ar fi vizitat un muzeu.

— Camera lui de baie...

Peria de dinţi, maşina de ras, peria de cap şi pieptenele erau toate la locul lor.

— Nu lua niciodată nimic cu el cînd pleca?

— N-am de unde să ştiu.

Un dulap în perete, ca şi în încăperile soţiei şi apoi camera de gimnastică.

— O folosea?

— Foarte rar. Se cam îngrăşase; nu era propriu-zis gras, dar în orice caz, ceva mai mult decît trebuie.

Deschise o uşă.

— Biblioteca...

Mii de cărţi din epoci diferite şi destul de puţine lucrări recente.

— Citea mult?

— Nu veneam niciodată să văd ce face seara. Scara aceasta duce direct la biroul notarial. Noi am venit pe partea cealaltă, pe deasupra gangului boltit. Mai aveţi nevoie de mine?

— S-ar putea să mai am nevoie. În acest caz am să vă telefonez.

Era grăbită să se întoarcă la sticla ei de băutură.

— Cred că acum coborîţi în biroul notarial.

— În adevăr aş ţine să stau de vorbă cu domnul Lecureur. Îmi cer scuze că v-am deranjat...

Plecă. Femeia îi inspira de fapt milă, dar în acelaşi timp îl şi enerva foarte mult.

Maigret coborî scara, umplîndu-şi în fine pipa, fiindcă evitase să fumeze în apartament.

Ajunse într-o cameră, unde vreo şase-şapte dactilografe lucrau pe nerăsuflate. Îl priviră surprinse.

— Cu domnul Lecureur, vă rog.

În rafturile de pe pereţi, sute de dosare verzi, ca în cele mai multe birouri de notariat, sau ca în orice birou administrativ. Îl însoţi o femeie brună de statură mică. Trecură printr-o cameră unde nu erau decît o masă lungă şi un dulap metalic de tip vechi.

— Pe aci...

Un alt birou, unde un bărbat ceva mai în vîrstă stătea aplecat asupra unui ceaslov uriaş. Îi aruncă lui Maigret o privire nepăsătoare. Trecură apoi în camera alăturată, unde lucrau cinci funcţionari.

— Domnul Lecureur e singur?

— Cred că da.

— Vreţi să-l întrebaţi dacă poate primi pe comisarul Maigret?

Aşteptă puţin în picioare, apoi se deschise o uşă capitonată.

— Puteţi intra vă rog, nu mă deranjează să stau de vorbă cu d-voastră.

Lecureur era mai tînăr decît îşi închipuise comisarul, cînd i s-a spus că lucrase şi cu bătrînul notar decedat. Nu putea fi trecut de 50 de ani. Era brun, cu o mustaţă mică şi purta un costum gri închis, aproape negru.

— Luați loc, vă rog.

Din nou placaje de lemn. Bătrînul care a înființat biroul de notariat, avea o preferință deosebită pentru pereții acoperiți cu panouri de culoare închisă.

— Cred că doamna Sabin-Levesque v-a făcut să veniți.

— Da, în adevăr, a venit să mă vadă la biroul meu azi dimineață.

Aci mobilierul era din lemn de mahon în stil „Empire".

— Cred că d-voastră țineți locul șefului în timpul absențelor sale.

— Este datoria mea de prim secretar. Totuși sînt unele acte pe care nu le pot semna și aceasta îmi dă unele dificultăți.

Era un om calm și avea acea distincție caracteristică celor care au de-a face des cu publicul. Nu era servil, dar părea deosebit de amabil și îndatoritor.

— Cînd dispărea ca de data aceasta, obișnuia să vă anunțe în prealabil?

— Nu, nu era ceva aranjat dinainte. Bineînțeles, nu cunosc nimic din viața lui din afara serviciului... Sînt obligat să mă mărginesc la simple presupuneri. Ieșea adeseori, aș putea spune în fiecare seară.

— Un moment. Lua parte efectivă la lucrările biroului?

— Își petrecea cea mai mare parte a zilei în biroul său și primea personal pe cei mai mulți dintre clienți. Nu făcea impresia unui om prea ocupat și totuși avea de lucru mai mult decît mine. În special în ceea ce privește chestiunile de gestiune, de afaceri, vînzări sau cumpărări de domenii mari, castele... avea un deosebit simț al afacerilor, o intuiție extraordinară și n-aș fi fost în stare să-l înlocuiesc.

— Biroul lui e alături de al d-voastră?

Lecureur se duse să deschidă ușa.

— Uitați-l! Mobilele, după cum vedeți, sînt în același stil... Doar trei fotolii în plus.

O ordine desăvîrșită, nici un pic de praf. Biroul notarului dădea spre bulevard și se auzea zgomotul neîntrerupt al circulației.

Se întoarseră amîndoi la locurile lor.

— Se pare că în mod obișnuit, escapadele acestea nu durau mai mult de două sau trei zile...

— În ultimul timp s-a întîmplat să atingă chiar o săptămînă.

— Șeful d-voastră păstra legătura cu d-voastră în aceste perioade?

— Îmi telefona aproape întotdeauna, ca să știe dacă nu se ivise ceva care impunea prezența lui.

— Știați de unde vă telefona?

— Nu.

— Știați cumva dacă avea vreun loc pentru întîlniri în oraș?

— M-am gîndit la această posibilitate. Nu umbla niciodată cu bani mulți asupra lui și aproape toate plățile le făcea cu cecuri. Taloanele carnetelor treceau întotdeauna prin mîna mea, înainte de a ajunge la contabilitate.

Se opri încruntat.

— Mă întreb dacă am dreptul să abordez asemenea chestiuni. Trebuie întotdeauna să păstrez secretul profesional.

— Nu chiar întotdeauna. De exemplu în cazul cînd ar fi fost asasinat.

— Vă gîndiți în adevăr la aceasta?

— Soția lui pare să se gîndească.

Ridică din umeri nepăsător, în semn de dispreț față de spusele ei.

— Vă mărturisesc că și eu m-am gîndit la asta. Este pentru prima dată cînd absența lui e atît de îndelungată și cînd nu-mi telefonează. Acum opt zile trebuia să se întîlnească aci cu unul din cei mai de seamă clienți ai noștri, unul din cei mai mari proprietari funciari din Franța, dacă nu chiar cel mai mare.

Maigret se lămurise... În ciuda înfățișării sale distrate, de om puțin serios, notarul trebuie să fi fost foarte conștiincios și meticulos în meseria lui.

— Și ce-ați făcut?

— Am amînat întîlnirea, pretextînd că era internat în spital.

— Dacă aveați asemenea bănuieli, de ce n-ați anunțat poliția?

— Nu era datoria mea. Soția trebuia s-o facă.

— Se pare că ea nu vine niciodată aici.

— Da, în adevăr... Acum foarte mult timp a venit o dată sau de două ori, dar n-a stat mult.

— N-a fost bine primită?

— Nu i s-a arătat prea multă simpatie. Nici chiar soțul ei nu i-a acordat o atenție deosebită.

— De ce?

Tăcu din nou, mai încurcat decît înainte.

— Vă cer scuze, domnule comisar, dar mă puneți într-o situație grea. Relațiile șefului meu cu soția sa nu mă privesc...

— Și dacă a fost săvîrșită o crimă...?

— Evident, asta ar schimba lucrurile. Toată lumea de aici ține nespus de mult la domnul Gérard. Așa îi spun eu, fiindcă îl știu decînd și-a terminat studiile la facultate. Tot personalul îl apreciază. Nimeni nu și-ar îngădui să se ocupe de viața lui particulară.

— După cîte am înțeles, nu s-ar putea spune că soția este privită în același fel.

— Într-adevăr ea e ca un corp străin în casă. Nu vreau să spun că ar fi nebună. Cu toate acestea e ca un ghimpe intrat sub piele.

— Fiindcă bea?

— Poate și pentru asta.

— Șeful d-voastră ducea o viață nefericită cu ea?

— Nu s-a plîns niciodată. Totuși încetul cu încetul, și-a făcut o viață a lui, independentă.

— Ați vorbit mai înainte despre taloanele cecurilor care vă treceau prin mînă. Cred că semnați cecuri și pentru femeile cu care petrecea un număr oarecare de zile.

— Și eu presupun asta, dar n-am nici o dovadă. Cecurile nu erau nominale, ci la purtător. Erau cecuri de 5 000 de franci, altele de 20 000...

— Se ridicau în toate lunile la aceeași sumă?

— Nu. De aceea nu-mi vine să cred că avea un loc fix de întîlniri.

Se priviră unul pe celălalt tăcuți.

— Unii din salariații noștri, spuse oftînd secretarul, l-au văzut intrînd în localuri de noapte. În asemenea cazuri, lipsea aproape întotdeauna un timp mai mult sau mai puțin îndelungat.

— Bănuiți că i s-a întîmplat o nenorocire. Nu?

— Mă tem că da. Dar dumneavoastră, domnule comisar?

— După puținele lucruri pe care le dețin pînă acum, mă tem și eu... Îi telefonau vreodată femei la birou? Cred că toate convorbirile trec printr-o centrală interioară.

— Am întrebat-o pe telefonistă, bineînțeles. Nici vorbă despre așa ceva!

— Ceea ce face să se presupună că în cursul escapadelor nu-și dădea numele adevărat.

— Mai este un amănunt pe care cred că a trebuit să vi-l spun. Încă de acum 15 zile am început să mă îngrijorez. I-am telefonat doamnei Sabin—Levesque ca să-i atrag atenția și s-o sfătuiesc să ia legătura cu poliția.

— Și ce v-a răspuns?

— Că nu era nici un motiv de îngrijorare și că va face ceea ce trebuie la momentul potrivit.

— Nu v-a chemat la ea? Sau poate a coborît aci să discute cu d-voastră?

— Nu.

— Nu văd ce v-aș mai putea întreba pentru un moment. Dacă intervine ceva, vă rog să aveți amabilitatea de a-mi telefona la poliția judiciară. Totuși, un mic amănunt. Servitorii de la etajul întîi au față de doamna Sabin-Levesque aceleași sentimente ca și personalul de aici?

— Da, în special bucătăreasa, Marie Jalon, care e în casă de 40 de ani și care îl cunoaște pe domnul Gérard de cînd era copil, o urăște cu înverșunare.

— Dar ceilalți?

— O suportă și atîta tot. Cu excepția cameristei Claire Marelle care îi este foarte devotată. Seara cînd stăpîna ei cade pe dușumea, ea o ridică de jos, o dezbracă și o așează în pat.

— Vă mulțumesc.

— Veți începe cercetări?

— Fără prea mulți sorți de izbîndă. Am să vă țin la curent.

Maigret plecă și se opri la o cafenea. Nu comandă coniac, fiindcă nu-i mai plăcea de mult timp. Ceru o halbă de bere rece.

— Aveți o fisă de telefon?

Se închise în cabina telefonică și căută numărul de telefon al avocatului la care Nathalie pretindea că lucrase înainte de a se căsători, domnul Bernard d'Argens. Numele lui nu figura în carte.

Își bău berea și luă un taxi pînă în rue de Rivoli.

— Așteptați-mă. Nu întîrzii mult.

Intră în cabina portarului. Portarul era un bărbat cu părul alb.

— Caut pe maestrul d'Argens.

— Păi, a murit de mai bine de zece ani!

— Erai aici pe atunci?

— Sînt de 30 de ani.

— Și cine i-a preluat biroul?

— Nu tot un avocat, ci un arhitect, domnul Mage.

— A păstrat pe cineva din vechiul personal?

— Domnul d'Argens n-avea decît o secretară bătrînă, care a ieșit la pensie și a plecat din Paris.

— N-ați cunoscut cumva și pe o domnișoară Fressier?

maigret şi domnul charles

— O brunetă frumoasă, neastîmpărată! A lucrat cu domnul d'Argent acum mai bine de 20 de ani. N-a stat nici un an, fiindcă nu-i plăcea meseria şi nu ştiu ce a devenit după aceea.

Maigret se întoarse posomorît la taxi. Evident, ancheta era doar la început, dar începea rău, fără nici un indiciu de care să te poţi agăţa. Pe lîngă aceasta, trebuia să procedeze cu cea mai mare discreţie, fiindcă notarul putea totuşi să-şi facă din nou apariţia de pe o zi pe alta.

Soarele dispăruse îndărătul caselor. Se răcorise puţin şi lui Maigret îi părea rău că-şi lăsase pardesiul la birou. Avea poftă să mai bea o bere şi ceru şoferului să oprească la colţul din Quai des Orfèvres şi rue du Palais.

Se gîndea tot la Nathalie, la cinďata doamnă Sabin-Levesque. Ceva îi spunea că ea ştia mai mult decît voia să arate.

Ajunse la birou, îşi găsi pipele la locul lor şi umplu una. Apoi se îndreptă spre uşa care dădea în biroul inspectorilor. Lapointe bătea ceva la maşină. Janvier se uita pe fereastră. Lucas vorbea cu cineva la telefon.

— Janvier, Lapointe, veniţi amîndoi în biroul meu!

Janvier era un om liniştit, cu mişcări încete şi făcuse puţină burtă.

— Eşti liber, Janvier?

— N-am nimic important de făcut acum. Am terminat cu hoţul acela de automobile.

— Te încumeţi să ieşi pe teren în noaptea asta?

— De ce nu?

— Atunci te duci cît mai repede în Bulevardul Malesherbes şi supraveghezi casa cu numărul 207. Dacă o femeie cu semnalmentele pe care am să ţi le dau, iese din casă, te iei după ea. Ar fi bine să iei o maşină. E brunetă, destul de înaltă, foarte slabă, cu o privire fixă şi tieuri nervoase. Dacă iese, probabil că are să meargă pe jos, deşi are două maşini, un Bentley şi un Fiat. Spune-i lui Lourtie să vină să te schimbe mîine dimineaţă şi dă-i consemnul.

— Cum e îmbrăcată?

— Cînd a venit aici, purta o haină de blană, de vizon probabil.

— Bine şefule.

Janvier ieşi, iar Maigret se întoarse spre Lapointe:

— Şi tu? N-ai nimic nou?

Lapointe roşi, îngăimă ceva fără să-l privească în ochi pe Maigret:

— Ba da, un telefon acum cîteva minute.

— De la cine?

— De la femeia de azi-dimineaţă.

— Ce voia?

— La început a întrebat de d-voastră. I-am spus că nu sînteţi aici. Părea complet beată.

— Dar cine e la telefon? A insistat ea.

— Inspectorul Lapointe.

— Nu cumva tînărului acela care nota azi-dimineaţă tot ce spuneam?

— Da.

— Ei bine, spu... spu... spuneţi comisarului din partea mea... Şi vă spun şi d-voastră...

Lapointe adăugă încurcat:

— Se auzea un zgomot ca şi cînd s-ar fi luptat cu cineva:

— Lasă-mă în pace, pentru D...d...d...

Probabil că cineva i-a luat telefonul din mînă, fiindcă legătura s-a întrerupt brusc.

* * *

Înainte de a pleca de la poliţia judiciară, îi spuse lui Lapointe:

— Aş vrea să vii să mă iei de-acasă cu o maşină, pe la unsprezece.

— Mîine dimineaţă?

— Nu. Diseară. Vreau să-mi vîr nasul prin cîteva baruri.

Doamna Maigret îi oprise din scrumbiile acelea care ştia că-i plac; mîncînd cu poftă, comisarul privea puţin distrat telejurnalul.

Doamna Maigret îşi putea da seama după înfăţişarea lui că afacerea care îl preocupa nu era din cele obişnuite şi că punea mult suflet, ca şi cînd ar fi fost o chestiune personală.

Era adevărat. În ziua aceea, în acel 21 martie senin şi primăvăratic, pătrunsese într-o lume nouă, care îi era cu totul străină. Fusese pus faţă în faţă cu o femeie cu totul aparte, cum nu mai întîlnise încă şi care îl deruta oarecum.

— Scoate un costum închis, cel mai bun!

— Dar ce se întîmplă?

— Vine Lapointe să mă ia pe la unsprezece. Trebuie să mergem să vizităm cîteva localuri de noapte.

— Asta are să-ţi schimbe dispoziţia, nu?

— Dacă îmi aduce unele răspunsuri la întrebările care mă frămîntă.

Aşezat într-un fotoliu în faţa televizorului, aţipi puţin. La zece şi jumătate soţia îi aduse o ceaşcă cu cafea.

— Dacă va trebui să întîrzii...

Îşi aprinse întîi o pipă şi sorbi încet. Cafeaua şi pipa mergeau întotdeauna bine împreună.

Se duse apoi în baie şi după ce se învioră puţin, începu să se îmbrace cu hainele pe care le ceruse, ca şi cînd înfăţişarea exterioară ar fi putut avea vreo importanţă în reuşita investigaţiilor. De fapt, păstrase unele deprinderi de pe vremea cînd lumea mergea la operă în frac, iar în localurile de noapte în smoching.

Era unsprezece fără cinci. I se păru că aude o maşină care frîna. Deschise fereastra şi văzu într-adevăr lîngă trotuar, una din maşinile negre ale poliţiei judiciare şi silueta unui bărbat înalt. O sărută pe doamna Maigret şi se îndreptă spre uşă morocănos, dar în fond mulţumit că scăpase de slujba de director al poliţiei judiciare.

— În orice caz, nu mă aştepta!

— N-ai nici o grijă. Pic de somn.

Nu era prea răcoare. Luna se ridica peste acoperişurile caselor. Pe la multe ferestre era încă lumină, altele erau deschise.

— Unde mergem şefule?

Scoase din buzunar un plic vechi pe care îşi notase cîteva adrese din cartea de telefon.

— Ştii unde e Le chat Botté?

— Nu.

— În rue du Colisée.

Străbătură Champs-Elysées printre cele două şiruri de maşini gonind în sensuri opuse, sub lumina puternică a reclamelor şi firmelor înşirate pe ambele părţi. Un portar cu galoane şi uniformă de amiral stătea în faţa cabaretului. Îi salută milităreşte şi le deschise uşa mare cu două canaturi. Trecură printr-o intrare acoperită cu o draperie roşie groasă şi-şi lăsară pardesiile şi pălăriile la garderobă.

Pianistul îşi lăsa degetele să alunece alene, la întîmplare, pe clape, ghitaristul îşi acorda instrumentul, iar la contrabas nu era încă nimeni.

Sala era roşie. Totul era roşu: pereţii, tavanul, tapiseria scaunelor. Un roşu care bătea puţin în portocaliu, vesel şi îmbietor, fără nimic izbitor. În schimb barul era în întregime din calcio-vecchio alb, iar barmanul ştergea paharele şi le aşeza pe nişte poliţioare din spatele lui.

Un bărbat tînăr, maitre d'hotel al barului, se îndreptă spre ei cu oarecare răceală. Îl recunoscuse oare pe Maigret? Sau mai degrabă cei doi nou veniţi nu aveau înfăţişarea unor clienţi serioşi?

Comisarul nu se opri să vorbească cu el şi se îndepărtă făcîndu-i un semn uşor cu capul. Ajunse la bar. Trei femei stăteau singure la cîte o masă. La o altă masă, o femeie şi un bărbat păreau să discute ceva. Era prea devreme. De abia după douăsprezece începea localul să se anime.

— Bună seara domnilor... Cu ce vă pot servi?

Barmanul avea părul alb şi o înfăţişare distinsă. Îi privea cu o indiferenţă prefăcută.

— Probabil că nu aveţi bere.

— Nu, domnule Maigret.

— Atunci, dă-mi ce vrei!

— Dry Martini?

— Perfect.

O femeie veni să se aşeze pe unul din scaunele înalte din faţa barului, dar barmanul cu părul alb îi făcu un semn uşor şi se întoarse la masa ei.

După ce umplu paharele, li se adresă:

— Deci...?

Maigret zîmbi.

— În adevăr, n-am venit să ne distrăm. Nici n-avem de gînd să vă facem necazuri. Am nevoie doar de o informaţie.

— Dacă vă pot da, cu plăcere.

Se crease între ei un fel de complicitate nemărturisită. Lui Maigret îi venea totuşi greu să descrie pe un om pe care nu-l văzuse niciodată.

— De statură mijlocie, mai degrabă mărunt. Între 40 şi 45 de ani, cam gras şi cu puţină burtă. Părul blond, cu un început de chelie, faţa rumenă. E întotdeauna bine îmbrăcat, cu gust, în costume de culoare deschisă, mai ales bejge.

— Îl căutaţi?

— Aş vrea să-i dau de urmă.

— A dispărut?

— Da.

— A săvîrşit vreo infracţiune?

— Nici una.

— S-ar putea să fie domnul Charles...

— Descrierea a fost exactă?

— Destul de exactă. Foarte vesel, întotdeauna gata de glume, nu?

— Da, după cîte ştiu.

— Nu-l cunoaşteţi?

— Nu.

— Vine din cînd în cînd, se aşează la bar şi comandă o sticlă de şampanie.

E pe aici vreo fată care a plecat cu el?

— Cred că Martine. Mai degrabă v-aţi duce să vă aşezaţi la masa ei, dacă vreţi să-i vorbiţi. Am să vă trimit o sticlă. Femeia cu părul lung, despletit pînă pe umeri îl privi mirată.

Între timp mai sosiseră clienţi, unii însoţiţi de femei, iar muzica intona uşor un blues.

— Aţi comandat ceva de băut? întrebă ea.

— Ne trimite barmanul, mormăi Maigret cu gîndul la nota de plată.

— Aţi mai fost pe aici?

— Nu.

— Vreţi să mai chem o prietenă?

Patronul care stătea în apropierea mesei, interveni:

— Nu fă gafe, Martine! Sînt de la poliţie.

— Adevărat? întrebă ea pe Maigret.

— Da, e adevărat.

— Şi de ce vreţi să staţi de vorbă tocmai cu mine?

— Pentru că ştiu că ai plecat într-o seară de aici cu domnul Charles.

— Şi e ceva rău în asta?

Ea nu se sfia. Vorbea mai departe cu o voce blîndă, plăcută şi părea că o distrează aventura cu poliţiştii.

— Nu e nimic rău. De fapt domnul Charles a dispărut de o lună, mai exact de la 18 februarie. L-ai mai văzut de atunci?

— Tocmai nu ştiam de ce n-a mai venit. Asta vorbeam şi cu o prietenă.

— Ce crezi despre el?

— În nici un caz nu-l cheamă Charles. Trebuie să fie un om important, care-şi ascunde identitatea cînd vrea să se distreze. Este întotdeauna bine pus la punct, foarte dichisit. Îi spuneam cîteodată că are nişte mîini îngrijite, ca de femeie.

Se adusese şampania şi ea ridică paharul:

— Pentru domnul Charles, fiindcă el v-a făcut să veniţi. Sper că n-a păţit nimic rău.

— Nu ştim nici noi. Doar atît, că a dispărut...

— Trebuie să fie îngrijorată nevastă-sa, aia pe jumătate nebună.

— Ţi-a vorbit despre ea?

— Am petrecut împreună patru zile. Nu vă întreb cine este.

— Un om de seamă, aşa cum ai ghicit.

— Locuieşte în Paris?

— Da.

— Dar din cînd în cînd, cred că mai pleacă pe undeva.

— Exact: patru zile, cinci zile, sau chiar o săptămînă.

— I-am telefonat patronului, domnul Mazetti şi i-am spus că sînt bolnavă, dar cu siguranţă, nu m-a crezut. Cînd m-am întors la bar, se uita la mine să mă mănînce...

— Cînd a fost întîlnirea asta despre care vorbeşti?

— Acum două luni... Sau poate chiar mai mult.

— Mai venise şi altă dată în rue du Colisée?

— L-am mai văzut întîmplător pe la bar. Probabil că n-a găsit nici o fată pe placul lui şi a plecat singur.

— Se mai ducea şi prin alte localuri?

— Nu mi-a spus, dar cred că da.

— Avea maşină?

— Nu. Am mers la mine acasă în braţ. Era foarte vesel.

— Bea mult?

— N-aş putea spune; atît cît trebuie ca să se simtă bine.

— Nu ţi-a spus dacă avea un loc de întîlniri în oraş?

— Avea aşa ceva?

— Nu mai ştii nimic altceva care ne-ar putea ajuta să-l găsim?

— Nu, caut să-mi amintesc... Am fost să ne plimbăm în pădurea Boulogne, dar s-a înnourat curînd şi a trebuit să ne întoarcem. Era foarte... Dar... aţi şi plecat?

Patronul Mazetti îl aştepta lîngă draperia de la intrare.

— Aţi găsit ceea ce căutaţi, domnule comisar?

— Are să vă spună Martine. Bună seara!

Personalitatea lui Sabin-Levesque începea să apară mai limpede şi Maigret reuşise să afle mai multe lucruri decît îi spusese soţia lui şi secretarul şef.

— Mai mergem undeva? întrebă Lapointe.

— Din moment ce am pornit... La Belle Hélène, rue de Castiglione.

* * *

Localul era aranjat cu oarecare gust, în culori discrete. Viorile cîntau un vals lent. Maigret, urmat de Lapointe, se îndreptă către bar. Cînd îl văzu pe barman, îl privi încruntat:

— Ţi-au dat drumul?

— Am obţinut eliberarea anticipată pentru bună comportare...

Era Maurice Mocco, un vagabond corsican cu un cazier bogat.

maigret şi domnul charles

— Ce doriţi să luaţi domnule comisar? Şi dumneavoastră tinere? E fiul d-voastră, domnule Maigret?

— Nu, e unul din inspectorii mei.

— Cred că n-aveţi nimic cu mine.

— Nu.

— Cu ce vă servesc?

— Două beri.

— Îmi pare rău, dar n-avem bere.

— Atunci, apă!

— Vorbiţi serios?

— Da. Îl cunoşti pe domnul Charles?

— Care? Sînt mai mulţi. Unul din ei, de vreo 50 de ani, complet chel, vine de la Bordeaux pentru chestiuni de afaceri cam o dată pe săptămînă şi se abate şi pe aici. Celălalt nu vine regulat... Nu prea înalt, aş spune cam mărunt, foarte elegant, foarte amabil, îmbrăcat în costume deschise...

— Cam plinuţ?

— Da, e bine zis plinuţ.

— A plecat vreodată cu o fată de aici?

— De cele mai multe ori pleca singur dar odată cred că i-a plăcut o fată, Leila, care nu mai e la noi de mult. Asta era anul trecut cam prin vară... Au stat de vorbă acolo, la masa aceea din colţ. Leila dădea mereu din cap, că nu, iar el o ruga mai departe. Vroia să plece cu ea la ţară.

— Şi ce a devenit această Leila?

— Cred că s-a măritat cu un inginer din Toulouse. N-a mai venit pe aici niciodată.

* * *

Maigret simţea nevoia să ia aer, fiindcă atmosfera din barurile de noapte îl sufoca, îi făcea de-a dreptul greaţă.

— Totuşi lepra asta de Mocco mi-a dat o informaţie preţioasă. Domnul Charles îşi lua cîteodată femeile şi pe la ţară...

— Mi se pare că înţeleg ce vreţi să spuneţi.

— Printre ele găseşti tot felul de femei... Am cunoscut odată una care era doctor în sociologie... Altele au cîte un amant... Şi amanţii ăştia nu sînt de obicei oameni de treabă.

Era ora două noaptea şi lui Maigret nu-i era încă somn.

După zece minute coborau amîndoi din maşină la Cric-Crac în rue Clément-Marot. Sunetele unei muzici zgomotoase năvăleau pe trotuar. Faţada era zugrăvită într-o amestecătură de culori de tot felul, ca şi interiorul localului, unde perechile se înghesuiau pe pista de dans.

Încă o dată, barul de noapte cu atmosfera lui! Dar patronul, un oarecare Ziffer, tînăr, blond, se apropie îndată de comisar şi de inspector.

— Pe cine căutaţi domnilor?

Maigret îi puse sub nas insigna.

— Iertaţi-mă domnule comisar... Nu v-am recunoscut. E cam întuneric aci...

Sala, care dealtfel nu era prea mare, nu era luminată decît de un glob mic format din bucăţele de oglindă, care se învîrtea încet în tavan.

— N-o să găsiţi nimic în neregulă la mine, vă asigur...

— Îl cunoaşteţi pe domnul Charles?

Tînărul blond Ziffer îşi ridică sprincenele, ca şi cînd s-ar fi străduit să-şi reamintească ceva.

Interveni însă barmanul, un om foarte gras, cu sprincene stufoase:

— Venea întotdeauna la bar...

— Cînd l-ai văzut ultima dată?

— Sînt cîteva săptămîni.

— L-ai văzut la 18 februarie?

— Ce zi era?

— Era marţi.

— Asta nu-mi spune nimic. Ultimul lucru pe care mi-l amintesc, este că l-am văzut la bar cu Zoé.

— A plecat de aici cu ea?

— E interzis domnule comisar, interveni patronul.

— Ştiu, ştiu... A plecat cu ea?

— Nu, dar a notat ceva într-un carnetel. Desigur o adresă pe care i-o dăduse Zoé...

— Zoé mai este încă aici?

— Acum dansează. Este blonda aceea platinată.

— Mă duc s-o caut, se repezi Ziffer.

Iar Maigret, ştergîndu-şi sudoarea de pe faţă, spuse barmanului:

— Sînt sigur că n-ai bere...

III

Zoé avea ochi albaştri, limpezi, care-i dădeau înfăţişarea unei fetiţe naive, nevinovate. Îşi mişca încontinuu genele mari, privind curioasă pe acest nou venit, pe care nu-l cunoştea. Patronul însă îi şopti.

— Este cunoscutul comisar Maigret. Poţi să vorbeşti deschis!

Nu părea să fi auzit vreodată de Maigret şi stătea liniştită, ca o şcolăriţă în aşteptarea întrebărilor profesoarei.

— Îl cunoşti pe domnul Charles?

— Doar din vedere. Vine pe aici din cînd în cînd.

— Cum din cînd în cînd?

— Aproape în fiecare săptămînă.

— De cînd nu l-ai mai văzut?

Privi în tavan, cu aceeaşi înfăţişare de şcolăriţă.

— Da, cam de mult... Ultima dată am băut cu el o sticlă de şampanie.

— Îţi aminteşti ce dată era?

— Da... era 18 februarie.

— Cum de ţii minte aşa de exact?

— Fiindcă era ziua mea de naştere. Mi-a cumpărat şi flori de la o florăreasă bătrînă, care trece pe aici în fiecare seară.

— Şi după aceea...?

— Ce vreţi să spuneţi?

— L-ai mai văzut pe domnul Charles?

— Nu, chiar m-am mirat că n-a mai dat pe aici de atîta timp.

— Îţi mulţumesc Zoé.

— Asta-i tot?

— Da, pentru un moment.

O privea cum se îndrepta spre masa ei, iar patronul îl întrebă:

— Sînteţi mulţumit?

— Da, destul de mulţumit.

S-ar fi părut că Zoé fusese ultima persoană care îl văzuse pe notar. S-a despărţit de ea la ora unu.

— Şi acum unde mai mergem şefule? îl întrebă Lapointe după ce s-a aşezat la volanul maşinii.

— La mine. Îmi ajunge pentru ziua de azi. Trebuie să-ţi fie somn şi ţie.

— Ne dă de furcă individul. Nu?

— Şi încă cum. Îi plăceau mult fetele din localuri. Sau poate nu vroia să-şi complice viaţa cu o legătură de durată.

Cînd a ajuns acasă, doamna Maigret se culcase şi în timp ce se pregătea şi el de culcare, îl întrebă:

— Cum te-ai distrat?

— Cred că am făcut o mică descoperire. Am să văd mai tîrziu cît mă pot bizui pe ea.

— Trebuie să fii tare obosit!

— Nu prea tare. Poţi să mă trezeşti la ora obişnuită.

A adormit greu, era nervos. Zgomotul şi forfota din localurile de noapte îl ameţiseră.

Totuşi la nouă dimineaţa era în biroul lui şi primul pe care l-a găsit în biroul inspectorilor a fost Janvier.

— Vino încoace!

Soarele era mai puternic decît în ajun şi fiindcă îl durea puţin capul, se duse să deschidă fereastra.

— Cum a mers azi noapte?

— Linişte... În afară de un fapt ciudat...

— Spune-mi!

— Trăsesem maşina la vreo 50 de metri de casă... Am rămas la volan cu ochii aţintiţi la numărul 207... Puţin după ora 11, uşa s-a deschis şi a ieşit o femeie...

— Doamna Sabin-Levesque?

— Da. Mergea ţeapănă, încordată. Se vedea bine că îi era greu să meargă drept înainte. Am lăsat-o să se distanţeze puţin de mine şi am pornit cu maşina după ea. Nu s-a dus departe... doar la vreo 200 de metri. A intrat într-o cabină de telefon.

Maigret se încruntă.

— A băgat o fisă, dar probabil că n-a obţinut legătura, fiindcă a pus receptorul la loc. A mai încercat o dată, dar s-a întîmplat la fel. Numai a treia oară a reuşit să vorbească. Şi a vorbit o mulţime.

— Mi se pare ciudat că nu a vorbit de acasă. A bănuit probabil că telefonul e pus sub observaţie.

— Probabil... Cînd a ieşit i s-a desfăcut puţin haina de blană şi am văzut că era în cămaşă de noapte. S-a întors direct la numărul 267. L-am lăsat mai departe pe Lourtie, iar pe la prînz se duce Bonfils să-l schimbe.

— Ia măsuri ca telefonul să fie pus sub observaţie cît mai curînd.

Janvier se pregătea să plece.

— La fel şi telefonul de la biroul de notariat. După aceea du-te să te culci.

— Mulţumesc şefule.

Maigret aruncă o privire prin corespondenţa care îl aştepta. Semnă cîteva formulare şi se duse să-i spună directorului în ce stadiu se găseau cercetările.

— Vă înapoiaţi acolo?

— Da, cred că zilele astea am să stau foarte puţin la birou.

O fi ştiind directorul că i se oferise locul lui? N-a lăsat să se vadă nimic. Totuşi lui Maigret i s-a părut că îi acorda o consideraţie deosebită.

Lapointe sosise la birou puţin buimac. Porni de îndată cu comisarul în Bulevardul Malesherbes.

— Urc şi eu cu d-voastră?

— Da, cred că va trebui să iei notiţe.

— Mi-am luat cu mine blocul de stenografie.

Înainte de a urca la etaj se opriră o clipă şi la parter.

Le deschise camerista Claire Marelle care-l privi chiorîş.

— Îmi pare rău, dar dacă doriţi să vorbiţi cu doamna trebuie să vă spun că doarme.

Totuşi Maigret intră în hol urmat de Lapointe.

— Ia loc! îi spuse cameristei, arătîndu-i un scaun.

— Nu se cuvine să mă aşez aci. Nu sînt decît o femeie de serviciu.

— Se cuvine să faci ce-ţi spun eu!

În cele din urmă se aşează pe marginea scaunului.

Maigret făcea din nou un lucru care dăduse loc de atîtea ori la obiecţii. Un funcţionar superior din poliţia judiciară ar fi trebuit să invite martorii în biroul său. Şi cu atît mai mult, cutreieratul cabaretelor era o treabă ce putea fi lăsată pe seama unui inspector.

Maigret îşi aprindea pipa, iar Claire Marelle îl privea încruntată, ca pe cineva care săvîrşea un lucru neîngăduit.

— La ce oră s-a întors aseară stăpîna dumitale?

— Ca să se întoarcă, ar fi trebuit mai întîi să plece.

— Atunci dacă vrei să te întreb aşa, la ce oră a plecat?

— Nu ştiu.

— Dormeai?

— V-am mai spus o dată că n-a ieşit.

— Ştiu bine că îi eşti credincioasă şi că îţi seama de starea în care se găseşte. De aceea o aştepţi în fiecare seară şi nu te culci înainte de a o vedea pe ea în pat.

Era o fată destul de drăguţă, dar atitudinea aceasta încăpăţînată nu i se potrivea. Se uita la Maigret încercînd să pară indiferentă.

— Şi ce importanţă are asta?

— Pot să-ţi spun eu că s-a întors la 11 şi jumătate.

— Are şi ea dreptul să ia puţin aer, ca orice om.

— Şi cum de nu ţi-a fost teamă s-o laşi să plece singură? De abia mergea...

— Aţi văzut-o?

— A văzut-o unul din inspectorii mei. Ştii de ce a ieşit la ora aceea?

— Nu.

— Ca să vorbească de la un telefon public. Cui dă ea telefoane de obicei în ultimul timp?

— Nimănui... Coaforului, vreunei croitorese, sau altor persoane de care are nevoie.

— Mă refer la convorbiri cu caracter personal. Nu telefonează nimeni coaforului, croitoresei sau cizmarului la 11 noaptea.

— Nu ştiu.

— Ţi-e milă de ea?

— Da.

— De ce?

— Pentru că nu a avut norocul să dea peste bărbatul pe care-l merita. Ar fi putut duce viaţa care i se cuvenea: să iasă, să-şi facă o societate, să primească prieteni...

— Şi cine o împiedică? Soţul ei?

— Nu se ocupă deloc de ea. În schimb dispare mereu cîte o săptămînă. Acum n-a mai dat pe acasă de mai bine de o lună.

— Cheam-o acum pe bucătăreasă şi cît am să vorbesc cu ea, du-te, şi trezeşte-ţi stăpîna; spune-i că vreau s-o văd în zece minute.

Îi aruncă o privire îmbufnată şi porni în silă. Maigret îi făcu un semn din ochi lui Lapointe.

Bucătăreasa, Marie Jalon, era o femeie scundă şi grasă. Se uita curioasă la Maigret ca şi cînd ar fi fost încîntată că-l vede în carne şi oase.

— Luaţi loc doamnă! Ştiu că sînteţi de multă vreme în casa aceasta.

— De patruzeci de ani, încă de pe vremea cînd trăia şi tatăl domnului...

— S-au schimbat multe lucruri de atunci?

Femeia oftă adînc.

— S-au întors toate pe dos. De cînd e femeia asta aici, nu mai ştim pe ce lume trăim. Toate sînt halandala. Nu mai sînt ore de masă... Cînd are chef ea, atunci se ia masa. Sînt zile cînd nu mănîncă deloc, iar după aceea o aud la miezul nopţii cotrobăind prin frigider şi prin bucătărie.

— Credeţi că stăpînul d-voastră suferă din cauza ei?

— Sigur că da. Nu spune niciodată nimic. Nu l-am auzit niciodată plîngîndu-se, dar ştiu că e un om care-şi dă seama că n-are cum să schimbe lucrurile. Cînd l-am cunoscut n-avea nici zece ani şi toată ziua stătea pe lîngă mine. De mic era timid.

— Credeţi că e timid?

— Dacă aţi şti cîte înghite de la ea, fără să scoată un cuvînt, fără să îndrăznească măcar să facă un gest!

— Şi lipsa lui de acasă nu vă îngrijorează?

— În primele zile nu m-am prea sinchisit. Era un lucru obişnuit. Trebuie să aibă şi el din cînd în cînd cîte ceva care să compenseze...

Pe Maigret îl amuză această expresie şi zîmbi. Bucătăreasa continuă:

— Mă întreb însă cine v-a înştiinţat. Poate domnul Lecureur...

— Nu, doamna Sabin-Levesque a venit să ne spună că e îngrijorată.

— Ea şi îngrijorată! Se vede că n-o cunoaşteţi! Să-l vadă că moare la picioarele ei şi n-ar mişca un deget...

— Credeţi că e nebună?

— Beţivă. Cum se scoală dimineaţa, bea o cafea şi după aceea se pune pe băutură.

— Nu l-aţi mai văzut pe stăpînul d-voastră de la 18 februarie?

— Nu.

— Şi nici n-aţi mai avut vreo veste despre el?

— Nimic... Şi vă rog să mă credeţi... mi-am făcut mult sînge rău.

Doamna Sabin-Levesque stătea nemişcată în uşa salonului. Era îmbrăcată în acelaşi halat de cameră ca în ajun şi nici măcar nu se obosise să-şi aranjeze cîtuşi de puţin părul.

— Aţi venit ca să mă vedeţi pe mine, sau pe bucătăreasă?

— Pe amîndouă.

— Vă stau la dispoziţie...

Îi conduse pe amîndoi în camera ei. Pe o tavă de argint, era o sticlă de coniac şi un pahar.

— Cred că nu e cazul să vă ofer.

Maigret făcu un gest de refuz.

— Ce mai doriţi de la mine acum?

— Vreau mai întîi să vă pun o întrebare. Unde aţi fost aseară?

— Ştiu de la camerista mea că m-aţi pus sub supraveghere. Asta mă scuteşte de-a mai spune o minciună. Nu mă simţeam bine şi am ieşit să iau puţin aer. Cînd am văzut cabina de telefon, mi-a venit ideea de a vorbi cu o prietenă.

— Aveţi prietene?

— Poate să vă surprindă, dar aşa s-a întîmplat.

— Pot să ştiu şi eu cum se numeşte prietena pe care aţi chemat-o?

— Asta nu vă priveşte şi prin urmare nu vreau să răspund.

— Prietena despre care vorbiţi nu era acasă. Nu-i aşa?

— De unde ştiţi?

— A trebuit să sunaţi pe rînd, la trei numere diferite.

Nu răspunse nimic şi mai luă o înghiţitură de coniac. Nu arăta bine deloc. Îi fusese probabil greu să se trezească din somn şi acum numai alcoolul putea să-i mai dea puţină vlagă. Faţa îi era buhăită, iar nasul părea mai lung şi mai ascuţit.

— Încă o întrebare. Sertarele biroului soţului d-voastră sînt încuiate. Ştiţi unde sînt cheile?

— Cred că la el în buzunar. N-am scotocit niciodată prin camerele lui.

— Cine era cel mai bun prieten al lui?

— În prima perioadă după căsătoria noastră, venea deseori să ia masa cu noi avocatul Auboineau şi soţia lui. Au făcut studiile împreună.

— Şi nu se mai văd?

— Nu ştiu. În orice caz Auboineau nu mai vine pe aici. De altfel nu-mi plăcea. Era un individ pretenţios şi vorbea încontinuu, ca la bară. Cît despre nevastă-sa...

— Nevastă-sa?

— Persoana ei nu prezenta nici un interes. Ţinea nasul pe sus, fiindcă moştenise un castel de la părinţi.

maigret și domnul charles

Băn din nou.

— Aveți de gînd să mă mai țineți mult?

Se vedea că era istovită și lui Maigret i se făcu milă de ea.

— Cred că sînt sub supravegherea cuiva dintre oamenii d-voastră?

— Da. E destul pentru dimineața asta. Maigret făcu semn lui Lapointe să-l urmeze.

— Bună ziua doamnă!

Nu-i răspunse. Femeia de serviciu îi aștepta să-i conducă prin hol pînă la ieșire.

La parter, Maigret traversă gangul boltit și intră în birourile notariatului cerînd să vorbească cu Lecureur. Acesta veni să-i întîmpine pe polițiști și-i invită în biroul său.

— Aveți noutăți?

— N-aș putea spune chiar noutăți. După cît se pare, ultima persoană care l-a văzut pe șeful d-voastră e o femeie de la cabaretul Cric-Crac din rue Clément-Marot. Era la 18 februarie, noaptea tîrziu.

— Sînteți sigur că în cursul ultimei luni nu v-a telefonat absolut deloc?

— Niciodată.

— În timp ce în alte dăți cînd pleca, păstra legătura cu d-voastră.

— Îmi telefona întotdeauna, la intervale de două sau trei zile. Nu-și neglija treburile. Acum doi ani, a venit numaidecît, fiindcă i-am spus că aveam nevoie neapărată de o semnătură a lui.

— În ce raporturi erați cu el?

— În termeni foarte cordiali. Îmi acorda o încredere deosebită.

— Știți cumva ce ține în sertarele biroului lui de la etaj?

— Nu știu. Mă duceam foarte rar sus și n-am văzut niciodată biroul cu sertarele trase.

— Nici cheile nu le-ați văzut?

— Ba da, foarte des. Avea un inel cu chei, prins într-un toc de piele, pe care îl purta întotdeauna la el. Acolo ținea și cheia de la casa de bani pe care trebuie s-o fi văzut în biroul dactilografelor.

— Ce țineți în ea?

— Acte personale ale clienților, în special testamente.

— Aveți și d-voastră o cheie?

— Bineînțeles.

— Altcineva?

— Nimeni.

— Existau și afaceri pe care notarul le trata personal, fără să vă comunice nimic d-voastră?

— Primea pe unii clienți între patru ochi în biroul lui. Își nota aproape întotdeauna cele discutate și după plecarea clienților mă punea și pe mine la curent.

— Cine se ocupă în lipsa lui de mișcările de fonduri bănești ale biroului?

— Eu, am o procură generală.

— Șeful d-voastră este bogat?

— Da, foarte bogat.

— A mărit averea pe care i-a lăsat-o tatăl lui?

— Sigur că da.

— Și are și alți moștenitori în afară de soție?

— Am asistat ca martor împreună cu alt salariat al nostru la semnarea testamentului, dar nu l-am citit. Se pare că a lăsat și unele legate importante altor persoane.

— Și biroul notarial?

— Va reveni doamnei Sabin-Levesque.

— Vă mulțumesc.

Și Maigret se gîndea că de la vizita doamnei Nathalie la poliția judiciară, se vorbea despre notar, cînd la prezent, cînd la trecut.

Dar mai ales la trecut.

* * *

— Dacă vreți să mă vedeți, veniți imediat căci la ora unu, am o operație.

Doctorul Florian, ca și mulți medici pretențioși, nu-i displăcea să păstreze o anumită solemnitate în felul de a se comporta. Locuia în Avenue Foch, ceea ce făcea să se presupună că avea o clientelă aleasă.

— Voi fi la d-voastră în cîteva minute.

Îi telefona dintr-un mic bar din Bulevardul Saint-Germain, unde intrase cu Lapointe să bea o bere.

— Ne așteaptă! Deci, în Avenue Foch.

După cîteva minute, mașina mică străbătea Champs-Elysées. Lapointe tăcea, puțin întunecat, ca și cînd îl rodea ceva.

— Te preocupă ceva.

— Da, femeia aceea. Mi-e totuși milă de ea.

Maigret nu spuse nimic, dar trebuie că se gîndea tot la ea fiindcă peste puțin timp, cînd ocoleau pe lîngă Arcul de Triumf, spuse încet:

— Mai am răbdare, sper s-o cunosc ceva mai bine.

Clădirea era luxoasă, impunătoare, mai modernă decît cea din B-dul Malesherbes. Un ascensor încăpător îi urcă la etajul șase, unde un valet în livrea, le deschise ușa apartamentului.

— Pe aici! Domnul profesor vă așteaptă.

Le luă pălăriile și pardesiile. Apoi deschise o ușă în două canaturi, încadrată de două statui antice care păreau autentice.

Chirurgul era mai înalt și mai spătos decît Maigret. Îi strînse mîna puternic.

— Inspectorul Lapointe, îl prezentă comisarul.

— Vă cer scuze dacă v-am făcut să vă grăbiți, dar sînt într-o perioadă grea, cu ocupații care nu-mi dau nici un răgaz. Am primit în adevăr telefonul d-voastră acum un sfert de oră, dar mă întreb cu ce v-aș putea fi de folos.

Biroul în care îi invitase era mare, elegant mobilat, luminos. Ușa mare cu geamuri era întredeschisă și aerul care venea din afară umfla uneori perdeaua.

— Vă rog să luați loc!

Părul cărunt îl îmbătrînea puțin. Era îmbrăcat sobru, cu haină neagră și pantaloni în dungi.

— Dacă nu mă înșel sînteți prieten cu domnul Gérard Sabin-Levesque.

— Sîntem de aceeași vîrstă și ne-am făcut studiile în același timp: el la facultatea de drept și eu la facultatea de medicină. Făceam parte dintr-un grup de studenți veseli și el era cel mai plin de viață dintre toți.

— Și s-a schimbat mult între timp?

— De cînd s-a însurat, ne vedem mult mai rar.

Deveni dintr-o dată posomorît.

— Totuși trebuie să vă întreb ce rost au aceste întrebări. Ca medic, sînt obligat să păstrez secretul profesional, iar ca prieten nu pot trece peste limitele unei oarecare discreții.

— Vă înțeleg. Sabin-Levesque a dispărut de o lună. N-a anunțat pe nimeni că pleacă, nici pe soție, nici pe primul secretar.

Într-o seară, la 18 februarie, a plecat de-acasă fără să-și ia nici un bagaj. Am aflat că fusese chiar în seara aceea la un cabaret din rue Clément-Marot, Cric-Crac. A plecat de-acolo spre Avenue des Ternes, la o adresă care-i fusese dată, dar n-a mai ajuns.

— Ce spune soția lui?

— O cunoașteți?

— Mă duceam uneori pe la ei, în primele luni după căsătorie.

— Avea încă de pe atunci ceea ce aș numi dromomanie?

— Prin urmare știți. De cînd era student îl atrăgeau femeile și atmosfera din cabaretele de noapte. Se pare că asta nu i-a trecut. Dar în nici un caz, nu poate fi vorba de ceva bolnăvicios și cuvîntul de dromomanie mi se pare cu totul nelalocul lui.

— Îl folosesc fiindcă nu am altul la îndemînă.

— Nu mi-a vorbit despre asta cînd mă duceam la ei. Dar îmi închipui că n-a renunțat niciodată la obiceiul lui de a ieși noaptea în chip de burlac, ca să spun așa.

— Ați cunoscut-o îndeaproape pe soția lui?

— Am văzut-o cam de vreo zece ori.

— Știți cumva în ce împrejurări a cunoscut-o?

— Păstrează o tăcere totală asupra acestei chestiuni.

În orice caz cred că provine dintr-o familie mai modestă. La un moment dat a fost secretară a unui avocat, cred...

— Este exact. Ce impresie v-a făcut?

— Am stat prea puțin de vorbă cu ea. Cînd luam masa de seară la ei, era întotdeauna morocănoasă, supărăcioasă și uneori se ridica de la masă mormăind ceva în chip de scuze.

— Credeți că are mintea întreagă?

— Asta nu ţine de specialitatea mea. Sînt chirurg, nu psihiatru. În orice caz ştiu că-i plăcea să bea foarte mult.

— Bea şi acum, din ce în ce mai mult. Era beată chiar şi cînd a venit la Quai des Orfèvres să mă înştiinţeze despre dispariţia soţului ei.

— Cînd a fost asta?

— Alaltăieri.

— Şi el a dispărut în februarie?

— Da, a lăsat să treacă mai mult de o lună. După o săptămînă, secretarul i-a spus că ar fi bine să anunţe poliţia, dar i-a răspuns că asta o priveşte numai pe ea.

— Foarte ciudat.

— Mai ales îngrijorător.

Medicul îşi aprinse o ţigară cu o brichetă de aur şi-i spuse comisarului:

— Vă puteţi fuma pipa! Întrebările pe care mi le puneţi mă uimesc. Ceea ce vă pot spune, este că Gérard era şi trebuie să fie încă un băiat extraordinar. Cînd l-am cunoscut, era ceea ce se numeşte acum un play-boy, adică un băiat de bani-gata, uşuratic. Îi plăceau automobilele de sport, locurile unde putea petrece. Nu ştiu dacă nu s-a schimbat între timp.

— Mi-a mai fost descris în acelaşi chip. Se pare că a făcut o căsătorie pripită şi că şi-a dat seama curînd că se păcălise.

— Aşa cred şi eu. Din cauza ei, s-a izolat de oameni. Nathalie avea o adevărată manie de a-l umili în faţa prietenilor lui. Şi nu l-am auzit niciodată ripostînd. Vorbea mai departe, ca şi cînd n-ar fi auzit.

— Şi după aceea, a trăit mai departe cu ea, ignorînd-o însă complet. Credeţi totuşi că a suferit din cauza ei?

— E greu să judeci oamenii care sînt întotdeauna cu zîmbetul pe buze, gata să arunce o glumă. Este evident însă că nu ducea o viaţă normală. Micile escapade pe care le făcea mi se par fireşti, le înţeleg. Faptul că lipseşte de o lună este însă grav. În tot acest timp n-a luat deloc contact cu biroul?

— Şi totuşi obişnuia să păstreze legătura cu biroul. De data asta însă nu l-a păsat dacă ar fi fost nevoie de el.

— Se pare că soţia lui vă preocupă mult.

— Locuia în acelaşi apartament cu el şi fără îndoială într-o anumită perioadă se putea vorbi şi de dragoste.

— Bietul Gérard.

Doctorul se ridică.

— Vă rog să mă scuzaţi dar obligaţiile mele mă reclamă. De altfel aveam un prieten comun care acum e psihiatru şi lucrează la Saint-Anne, doctorul Amadieu. Locuieşte în cartierul latin; îi puteţi găsi adresa în cartea de telefon. Era şi el invitat uneori la masă împreună cu mine.

Îl conduse pînă la uşă, unde valetul îi aştepta să-i ajute să-şi pună pardesiile.

— Douăsprezece şi zece spuse Maigret în maşină. Să vedem dacă doctorul Amadieu vine la prînz acasă!

Se opriră să telefoneze de la un bar, ceea ce le dădu prilejul de a lua şi un mic aperitiv. Maigret comandă şi de data asta un anason.

— Şi pentru mine unul cere Lapointe.

Amadieu era acasă. În săptămîna aceea era de serviciu la Saint-Anne, după-amiaza de la ora două.

— Îmi închipui că e vorba de ceva urgent.

— Da, într-adevăr, chestiunea care mă aduce la d-voastră mi se pare urgentă.

În apartament domnea o oarecare dezordine. Părea să fie celibatar, fiindcă nu era decît un tacîm pe masa care-l aştepta pregătită. Era roşcat, cu părul puţin zbîrlit şi purta un costum de sport şifonat ca şi cînd ar fi dormit în el.

Maigret urma să afle mai tîrziu că era unul din cei mai de seamă psihiatri din Franţa şi chiar din Europa.

— Luaţi loc, puteţi fuma! Doriţi să beţi ceva?

— Nimic pentru moment. Ştiu că timpul d-voastră e preţios. L-aţi cunoscut îndeaproape pe Sabin-Levesque?

— Da, am făcut destule isprăvi împreună cînd eram studenţi, dar pentru ca să-l cunosc... Nu văd însă cum de are de-a face cu poliţia.

— A dispărut de o lună.

— Fără să anunţe pe nimeni?

— Fără nici un cuvînt şi fără să mai dea nici un semn de viaţă după aceea, deşi în alte dăţi, cînd lipsea pentru un timp mult mai scurt, telefona secretarului şef al biroului.

— Ce s-o fi întîmplat cu el?

Şi apoi adăugă surprins:

— Dar eu ce vă pot fi eu de folos în această chestiune?

— Caut pe un om pe care nu l-am văzut niciodată şi despre care nici măcar nu auzisem pînă ieri. Am nevoie deci să-mi fac o idee despre el, să-l cunosc cîtuşi de puţin.

— Înţeleg.

— Prietenul d-voastră, doctorul Florian, care m-a îndrumat aici, are o părere bună despre el.

— Şi eu la fel.

— Nu cumva viaţa pe care o duce de atîta timp l-a putut împinge la o sinucidere?

— Nu face el una ca asta! Are grijă să-şi găsească satisfacţiile lui. După ce s-a căsătorit am luat în mai multe rînduri masa la el în bulevardul Malesherbes.

— Ca simplu prieten?

— Cred că aş putea trece peste un secret profesional în această situaţie. Gérard m-a rugat să vin şi să-mi dau o părere despre soţia lui. Înclina să creadă că nu e normală. Am descoperit o femeie cu o inteligenţă ascuţită. M-a izbit în primul moment. Mă privea cu seninătate, părea că mă sfidează şi parcă dinadins bea pahar după pahar.

— Bea şi acum.

— Ştiu, dar cînd veneam pe acolo, bea peste măsură şi la fiecare pahar îmi arunca o privire.

— Asta e o boală, doctore, îmi spunea ea. Ştiu că sînt o alcoolică incurabilă.

— Totul se poate vindeca cu vremea, cu condiţia de a voi cu adevărat aceasta.

— Cum aş putea să vreau ceva, cînd nu sînt în stare să privesc viaţa în faţă. Mă aflu aci singură, lîngă un bărbat care mă dispreţuieşte şi care n-are faţă de mine nici cea mai mică afecţiune.

— Sînt sigur că vă înşelaţi. Îl cunosc pe Gérard. Dacă s-a căsătorit cu d-voastră, a făcut-o numai pentru că vă iubea.

— A crezut că mă iubeşte. Eu nu-l iubeam, dar eram convinsă că timpul mă va face să ţin la el. Este cel mai egoist şi cel mai cinic om pe care l-am cunoscut vreodată.

Amadieu îşi aprinse pipa din nou, trase adînc din ea şi aruncă fumul în sus, spre tavan. Camera, care nu avea înfăţişarea nici a unui salon, nici a unui birou şi nici a unui cabinet de consultaţii, era plină de cărţi aruncate la întîmplare peste tot.

— Vă daţi seama în ce situaţie mă găseam. Bietul Gérard care era de faţă, le răbda pe toate fără ca să se încrunte măcar.

Cînd am venit pentru a şasea sau a şaptea oară, ea m-a oprit în salon şi înainte de a apuca măcar s-o salut, mi-a spus răstit: „Domnule Amadieu, nu vă mai obosiţi să intraţi. Cina la care eraţi invitat a fost contramandată, iar prezenţa dv. în această casă este cu totul nepăsătoare. Cînd voi avea nevoie de un psihiatru, am să mă adresez cui voi găsi eu de cuviinţă".

Mi-a întors apoi spatele şi s-a îndreptat spre uşă, clătinîndu-se.

A doua zi, prietenul meu Gérard a venit aci să-şi ceară scuze. Mi-a mărturisit că devenea din ce în ce mai insuportabilă şi că, pe cît putea, căuta să vină cît mai puţin în contact cu ea. Mi-a adăugat că şi ea îl evita în aceeaşi măsură.

— Atunci de ce n-a divorţat?

— În primul rînd, fiindcă în ciuda felului lui de viaţă, e un catolic convins. În afară de aceasta, viaţa pe care o ducea ar fi constituit un argument împotriva lui într-un proces de divorţ.

Maigret fuma visător, privind pe omul roşcat cu ochi albaştri spălăciţi din faţa lui. Se ridică oftînd:

— În concluzie, d-voastră nu o socotiţi nebună.

— La prima vedere nu pare. Trebuie să ţineţi seama însă de faptul că de cîte ori am văzut-o, era sub influenţa alcoolului. Pentru un diagnostic precis, e necesară o observaţie mai îndelungată şi foarte atentă. Îmi pare rău că n-am putut să vă fiu de folos.

Îşi strînseră mîinile şi Amadieu rămase puţin în uşă, urmărindu-i cu privirea în timp ce coborau scara, fiindcă în clădire nu exista ascensor.

— La berăria Dauphine? Ce zici?

— Cu plăcere şefule.

— Ce păcat că nu poate fi dusă la Sainte-Anne, ca să stea sub îngrijirea unui om ca ăsta!

— Trebuie să fie îngrozitor pentru cineva să trăiască cu asemenea femeie. Chiar dacă n-o vezi deloc, e destul să ştii că trăieşti sub acelaşi acoperiş cu ea, să-i cunoşti gîndurile şi sentimentele urîte.

Maigret îl privi stăruitor:

— Ai crede-o capabilă de...

— V-am spus chiar adineauri că o compătimesc. Şi în adevăr îi plîng de milă, fiindcă trebuie să fie foarte nenorocită. Dar în acelaşi timp mă înspăimîntă.

— În orice caz, trebuie să fie pe undeva... Viu sau mort.

— Mai degrabă mort, oftă Lapointe.

* * *

Cum intră în berărie, Maigret se duse la telefon şi chemă locuinţa lui.

— Ştiu, i-o luă înainte doamna Maigret, nu vii la masă. Mă aşteptam şi de aceea n-am

pregătit nimic. Dacă veneai nu găseai decît niște supă și salată.

Ar fi vrut să mai ia un anason, dar își reaminti de sfatul prietenului său, doctorul Pardon, și renunță. Pe listă nu era decît rasol de burtă, care de asemeni îi fusese interzis. Totuși comandă și mîncă cu poftă.

— Nu mă pot hotărî să cer o autorizație de percheziție. Mi-ar fi greu s-o obțin, atît timp cît nu se știe ce s-a întîmplat cu el.

— Și ce s-ar putea găsi la o percheziție?

— Poate o armă... Avea notarul vreun revolver? Sau poate soția lui?

— Credeți că ar fi fost în stare să-l omoare?

— Pot să-mi închipui orice despre ea. Ar fi fost în stare chiar să-i dea și una în cap cu ceva: cu vătraiul de la sobă, sau cu o sticlă...

— Și ce-ar fi făcut cu corpul?

— În nici un caz nu și-a putut pîndi bărbatul la ieșirea de la Cric-Crac, fiindcă nu s-au semnalat focuri de armă și nici cadavrul n-ar fi putut dispare de-acolo.

— Poate că are vreun complice.

— Nu e exclus. S-ar putea totuși să ne aflăm pe un drum greșit. De ce n-am admite că a fost atacat de un răufăcător? Sînt atîtea cazuri în fiecare noapte...

— În cazul acesta, n-ar mai fi dispărut corpul.

— Știu, știu. Mă învîrtesc mereu pe loc în căutarea unei soluții. Cînd cred că am găsit-o, îmi dau seama că nu poate sta în picioare.

Rîse încîntat.

— Ar fi frumos să ne trezim într-o bună zi că apare notarul, sprinten și zîmbitor, ne ia din scurt și ne întreabă de ce ne ocupăm de el.

— Dar despre Lecureur ce credeți?

— Fără să am vreun motiv nu mi-e prea simpatic. Face parte din categoria acelor oameni reci, pe care nimic nu-i atinge și care reușesc să fie stăpîni pe ei în orice împrejurare.

— Îmi vorbeați cîndva despre ceea ce s-ar întîmpla cu biroul, dacă s-ar confirma că Sabin-Levesque a murit. Secretarul pare oarecum înclinat să considere biroul de notariat ca pe un bun al lui, de care nu concepe să se despartă.

— Ar trebui totuși ca văduva să fie de acord să-l mențină, ceea ce mi se pare puțin probabil, dată fiind antipatia dintre ei.

— În nici un caz, nu s-ar săruta în fața noastră!

Maigret îl privi din nou întrebător pe Lapointe:

— Crezi cumva...?

— Mă roade acest gînd de azi-dimineață. S-ar putea să mă înșel totuși...

— E prea simplu ca să poată fi adevărat. Sînt amîndoi foarte inteligenți. Nathalie e o adevărată fiară. Ai auzit ce ne-a povestit psihiatrul? Asta îmi reamintește o frîntură dintr-o frază pe care am citit-o de curînd: „furioasă pînă la inconștiență".

— Și credeți că i se potrivește?

— Da, în orice caz după puțină băutură. Și cum bea de dimineață pînă seară, înseamnă că reprezintă un pericol permanent.

— De aci și pînă la a-și omorî bărbatul...

— Știu, totuși devine ușor furioasă. Am să mă duc s-o văd. Doar așa ca să văd cum se mai ascunde după deget.

— Și dacă ea se temea?

— De cine?

— De soțul ei. Poate că și el ar fi vrut să scape de ea. O suporta cu răbdare de cincisprezece ani, dar la un moment dat se rupe coarda.

Maigret zîmbi plictisit.

— Sîntem grozavi amîndoi... Construim tot felul de ipoteze, pe elemente care ne sînt necunoscute.

N-a mai luat coniac după cafea. Îi trecuse orice poftă de cînd o văzuse pe femeia aceea bîndu-l în neștire, ca și cînd ar fi fost apă.

IV

Maigret stătea la biroul său și, cu ochii obosiți, de om aproape adormit, privea pe bărbatul de pe scaunul din fața lui. Era îmbrăcat în uniformă de șofer, cu o șapcă, pe care o muta stingherit dintr-o mînă în cealaltă.

Lapointe, nedespărțit de blocul său de stenografie, stătea la capătul biroului. Se dusese mai devreme să-l caute pe șofer și-l găsise în camera sa de deasupra garajelor.

Maigret trebuise să insiste mult ca să-l facă pe vizitatorul său fisticit să ia loc pe un scaun.

— Te numești Vittorio Petrini?

— Da, domnule comisar.

Se vedea că era un șofer stilat, îndatoritor, gata în orice clipă să se ridice și să ia poziția de drepți.

— Unde ești născut?

— La Patino, un mic sat la sud de Napoli.

— Ești căsătorit?

— Nu, domnule comisar.

— De cît timp ești în Franța?

— De zece ani, domnule comisar.

— Ai intrat în serviciul stăpînilor dumitale actuali de îndată ce te-ai stabilit în Franța?

— Nu, domnule comisar, la început am fost în serviciul marchizului d'Orcel, la care am stat patru ani.

— Și de ce ai plecat de la el?

— Fiindcă a murit, domnule comisar.

— Spune-mi cu ce te ocupi la familia Sabin-Levesque?

— N-am prea multă treabă domnule comisar. Dimineața fac diverse curse pentru domnișoara Jalon.

— Bucătăreasa?

— Da, e destul de în vîrstă, și umblă greu. După aceea mă ocup de mașină, o curăț, o îngrijesc. Iar cînd se întîmpla ca domnul să aibă nevoie de mine...

— Vorbești la imperfect...

— Cum adică, domnule comisar?

— Vorbești ca de ceva din trecut.

— Nu l-am mai văzut de mult pe domnul.

— Ce mașină folosea el?

— La unii clienți se ducea cu Fiatul, la alții cu Bentleyul. Uneori mergeam în afara Parisului și făceam cîte 50 sau chiar 100 de kilometri. Unii clienți sînt bătrîni și nu pot veni la Paris, alții locuiesc în castele frumoase...

— Pe drum stăpînul dumitale îți vorbea?

— Cîteodată, domnule comisar. E un om foarte cumsecade, nu e îngîmfat și e vesel întotdeauna.

— Doamna obișnuiește să iasă dimineața?

— Aproape deloc. Claire, camerista ei, mi-a spus că se scoală foarte tîrziu. Sînt zile cînd nu se dă jos din pat, nici ca să ia masa de prînz.

— Și după-amiaza?

— Domnul n-avea nevoie de mine decît foarte rar. Stătea la birou aproape în fiecare după-amiază.

— Nu conducea singur?

— Din cînd în cînd, dar atunci lua mai degrabă Fiatul.

— Dar doamna?

— Ieșea numai pe la patru-cinci. Nu mergea cu mașina. Pleca singură; după cîte știu, se ducea aproape întotdeauna la vreunul din cinematografele din cartierul latin și la înapoiere lua un taxi.

— Nu ți s-a părut ciudat că nu te cheamă s-o duci cu mașina sau să o aștepți la înapoiere?

— Ba da, domnule comisar, dar eu nu pot să mă amestec în ceea ce face doamna.

— Se întîmpla totuși să iasă cu dumneata cîteodată?

— Cam o dată sau de două ori pe săptămînă.

— Și unde se ducea?

— Nu prea departe, în rue de Ponthieu. Intra într-un bar cu nume englezesc și rămînea acolo destul de mult.

— Știi cum se numea barul?

— Da, domnule comisar, barul Pickwick.

— Și de obicei în ce stare era cînd ieșea din bar?

Întrebarea părea să-l încurce pe șofer.

— Era cumva beată? stărui Maigret.

— De multe ori trebuia s-o ajut să se urce în mașină.

— La înapoiere o duceai direct acasă?

— Nu întotdeauna. În multe rînduri se oprea la un alt bar, la cel de la hotelul George V.

— Ieșea și de acolo tot singură?

— Da, domnule comisar.

— Și putea să se urce în mașină?

— O ajutam eu, domnule comisar.

— Dar seara?

— Nu ieșea niciodată seara.

— Nici domnul?

— El ieșea, dar nu cu mașina. Cred că lua un taxi.

maigret şi domnul charles

— În fiecare seară?

— A, nu. Treceau cîteodată opt sau chiar zece zile fără să iasă.

— Se întîmpla poate să treacă mai multe zile şi fără să se întoarcă?

— Da, domnule comisar.

— L-ai dus vreodată cu maşina pe amîndoi împreună?

— Niciodată domnule comisar... sau mai precis, o singură dată, acum patru ani la o înmormîntare.

Continua să-şi trece stingherit şapca cu cozoroc de piele. Uniforma era bine croită şi pantofii luceau.

— Ce crezi despre stăpîna dumitale?

— Cred că înţelegeţi, nu? Nu-mi stă bine să vorbesc despre ea. Nu sînt decît un şofer.

— Cum se purta cu dumneata?

— După toane. Uneori nu scotea nici o vorbă şi-şi strîngea buzele de parcă aş fi făcut cine ştie ce. Alteori îmi spunea micul Vito şi vorbea încontinuu.

— Despre ce?

— E greu să mi-amintesc toate. De exemplu:

— „Nu ştiu cît am să mai pot suporta viaţa asta."

Sau cînd îmi spunea să ne întoarcem acasă:

— „Înapoi la închisoare Vito!"

— Aşa numea ea casa din bulevardul Malesherbes?

— Da, dacă se oprea pe la mai multe baruri:

— „Ştii că numai din cauza porcului ăluia m-am apucat de băutură. Orice altă femeie în locul meu ar fi făcut la fel".

Şi o ţinea aşa cu lucruri de felul ăsta. Ascultam fără să spun nimic. Ţin foarte mult la domnul.

— Şi la ea?

— N-aş vrea să răspund la întrebarea asta.

— Îţi aminteşti de ziua de 18 februarie?

— Nu, domnule comisar.

— Este ziua cînd stăpînul dumitale a plecat de-acasă ultima dată.

— Trebuie că a ieşit singur, fiindcă nu m-a chemat să-l iau cu maşina.

— Cum îţi petreci serile?

— Citesc, mă uit la televizor. Mă silesc să mă dezbăr de accentul ăsta străin, dar nu reuşesc.

Telefonul sună şi întrerupse conversaţia. Maigret îi făcu semn lui Lapointe să răspundă.

— Da, e aici, vi-l dau.

Şi apoi se întoarse spre Maigret:

— E comisarul şef al arondismentului XV.

— Alo Jadot.

Maigret îl cunoştea bine şi avea multă simpatie pentru el.

— Scuzaţi-mă că vă deranjez domnule comisar. Vreau să vă comunic ceva, care v-ar putea interesa. Un marinar belgian, Jef Van Roeten, în timp ce făcea proba motorului unei şalupe, a observat un cadavru, care era împins la suprafaţă de apa agitată de mişcarea motorului. Era lîngă Quai de Grenelle.

— A fost identificat?

— Avea încă portofelul în buzunarul pantalonilor... Gérard-Levesque... Ştiţi ceva despre el?

— Nemaipomenit! Sigur că da! Vorbeşti de-acolo?

— Nu, nu m-am dus încă, am vrut mai întîi să vă informez. Cine e?

— Un notar din Paris care a dispărut de o lună. Vin şi eu numaidecît. Ne vedem acolo. Mulţumesc.

Maigret scoase altă pipă din buzunar şi se întoarse spre şofer.

— Pentru moment nu mai am nevoie de dumneata. Poţi pleca. Îţi mulţumesc pentru informaţiile date.

Îndată ce rămase singur cu Lapointe, îi spuse:

— A murit.

— Sabin-Levesque?

— L-au scos chiar acum corpul din Sena, pe Quai de Grenelle. Vino cu mine! Dar mai întîi anunţă serviciul de identitate judiciară.

Maşina mică se strecura pe străzile aglomerate şi ajunse la podul Grenelle, într-un timp record. Jos, pe malul Senei, erau îngrămădite stive de cărămizi, butoaie şi buşteni. Două şalupe erau descărcate în grabă. Ceva mai departe, se distingea forma unui corp omenesc înţepenit şi de jur împrejur vreo cincisprezece persoane, pe care un sergent de stradă se străduia din răsputeri să le ţină la distanţă.

Jadot ajunsese ceva mai înainte.

— Substitutul de procuror vine de îndată.

— Ai portofelul?

— Da.

I-l dădu lui Maigret. Se făcuse ca o cîrpă din cauza apei. Conţinea trei bilete de 500 de franci şi cîteva de 100 de franci, un buletin de identitate şi un permis de conducere. Cerneala se ştersese aproape complet, dar unele cuvinte se mai puteau distinge.

— Nimic altceva?

— Ba da, un carnet de cecuri.

— Pe acelaşi nume?

— Da.

Maigret aruncă în treacăt priviri către corpul diform umflat de apă, întins pe pavaj. Ca întotdeauna în asemenea cazuri, nu-i venea să se apropie.

— Lapointe, telefonează lui Lecureur şi spune-i să vină imediat.

Nu putea s-o facă pe Nathalie să asiste la un asemenea spectacol.

— Unde e marinarul?

Cu un pronunţat accent flamand, acesta răspunse:

— Sînt aici domnule poliţist.

— De cît timp ai acostat în acest loc?

— De mai mult de 15 zile. Să vedeţi, vroiam să stau numai două zile, ca să descarc nişte cărămizi, dar s-a stricat motorul. Au venit nişte mecanici să-l repare şi asta a durat. De abia azi dimineaţă au terminat.

Soţia lui, cu părul şaten deschis, stătea lîngă el cu un copil în braţe. Părea că nu înţelege limba franceză şi se uita de jur împrejur, puţin speriată.

— Pe la ora trei, am vrut să fac o probă, ca să văd cum merge motorul, fiindcă vreau să plec mîine dimineaţă în Belgia. Mai am să mă opresc puţin la Bercy, ca să încarc nişte vin. Am simţit ceva care opunea rezistenţă, şi cînd motorul a pornit, corpul acela a ieşit la suprafaţă. O întîmplare fericită. Nu-i aşa domnule?

Substitutul de procuror nu avea nici treizeci de ani şi se numea Oran. Era elegant şi distins.

— Cine este? îl întrebă pe Maigret după ce dădu mîna cu el.

— Sabin-Levesque, un notar din bulevardul Malesherbes, care a dispărut acum o lună şi ceva.

— Fugise cu banii clienţilor?

— Se pare că nu.

— Avea motive să se sinucidă?

— Nu cred. Ultima persoană care l-a văzut a fost o femeie dintr-un cabaret de noapte.

— Să fi fost asasinat?

— Probabil.

— Aici?

— Nu văd cum ar fi putut cineva să-l facă să coboare aici, pe malul Senei. Doar nu era imbecil... Noroc Grenier! Te aşteaptă o bucurie mare!

— Am văzut.

Era un medic legist numit de curînd.

— Nu pot să fac nimic aici. E ridicol să mai constat decesul... Doar e evident.

Sosise tocmai un furgon al Institutului medico-legal, dar mai întîi trebuiau să-şi termine lucrul fotografii de la serviciul de identitate judiciară. Secretarul şef nu se lăsă nici el mult aşteptat. Cobora scările de piatră care duceau către cheiul de încărcare.

Maigret îi arătă corpul:

— Veniţi să vedeţi dacă-l recunoaşteţi.

Primul secretar se apropie şovăielnic.

— Este el, fără îndoială.

— După ce-l recunoaşteţi?

— După figură. Deşi toată faţa e deformată se vede bine că e el. Credeţi că s-a aruncat în apă?

— De ce ar fi făcut-o?

— Nu ştiu. Sînt atîţia care se aruncă în apă!

— Am portofelul lui cu carnetul de cecuri.

— Deci am avut dreptate.

— Vă rog să treceţi mîine dimineaţă pe la Quai des Orfèvres, ca să vă semnaţi depoziţia.

— La ce oră?

— La ora nouă. Sînteţi cu un taxi?

— Nu, m-a adus Vito. Tocmai se întorsese, şi l-am rugat să meargă cu mine aici. E pe chei cu Fiatul.

— Am să merg şi eu. Vii şi tu Lapointe?

Se apropie de medicul legist:

— Puteți să-mi comunicați pînă diseară dacă a fost asasinat înainte de a fi aruncat în apă?

— Am să încerc.

Cei trei bărbați își croiau drum prin mulțimea de curioși. Jef Van Roeten veni după ei:

— D-voastră sînteți polițistul șef, nu?

— Da.

— Pot să plec mîine dimineață? Am spus tot ce știam.

— Mai întîi va trebui să treci pe la comisariat, ca să dai o declarație scrisă și semnată.

— La ce comisariat?

— Vorbește cu domnul acela cu mustăcioară și cu pardesiu negru. El e șeful comisariatului de arondisment și are să-ți spună ce ai de făcut.

Erau toți patru în Fiatul pe care Vito îl conducea, cu toți șoferii, fără prea mare grabă.

— Vă cer scuze domnule Maigret, spuse secretarul șef. Vă deranjează dacă am opri o clipă în fața unui bar? Dacă nu beau ceva tare, simt că mă îmbolnăvesc.

* * *

Coborîră toți trei în fața unui bar în care nu se aflau decît doi docheri. Lecureur, palid, ceru un coniac mare. Maigret se mulțumi cu o bere, dar Lapointe luă tot coniac.

— Nu mă așteptam să fie găsit în Sena.

— De ce?

— Nu știu. Mă obișnuisem cu gîndul că e încă în viață, plecat cu vreo femeie. Ar fi putut fi pe Coasta de Azur, sau cine știe pe unde. Singurul lucru care mă îngrijora, era faptul că nu telefona.

Ajunseră curînd în bulevardul Malesherbes.

— Am să vă rog să verificați toate conturile recente și să luați toate informațiile de la bancă.

— Mi-ați putea încredința carnetul de cecuri, pentru ca să pot controla sumele?

Maigret îi dădu carnetul și se îndreptă către ușa din dreapta, în timp ce secretarul intră prin cea din stînga.

— Iarăși! izbucni îmbufnată camerista care le deschise ușa.

— Da domnișoară, iarăși... V-aș fi recunoscător dacă v-ați anunța stăpîna că am venit și că o aștept.

Se apropie fără să fie poftit, de camera doamnei Sabin-Levesque, cu pipa în gură, provocător. Trecură vreo zece minute pînă ce apăru Nathalie. Nu mai era îmbrăcată de data asta în rochia de cameră, ci într-un taior foarte elegant.

— Mă pregăteam să plec.

— Ca să vă duceți... la care bar?

— Asta nu vă privește!

— Am să vă dau o veste importantă. Soțul d-voastră a fost găsit.

— Unde? Se mărgini ea să întrebe.

— În Sena, lîngă podul Grenelle.

— Eram sigură că i s-a întîmplat ceva... Își lăsase iar colțul buzelor în jos și îl privea drept în față. Băuse desigur, dar era încă stăpînă pe ea.

— Cred că ar trebui să merg să-l recunosc. E la morgă?

— Mai întîi, nu-i mai spune morgă de mult. Se numește acum Institutul medico-legal.

— Mă conduceți d-voastră?

— Nu e necesar să mergeți. L-a recunoscut domnul Lecureur.

— Prezența mea acolo ar constitui o impietate?

— Prin ce?

— Îmi atribuiți sentimente atît de josnice...

— De la d-voastră se poate omul aștepta la orice.

Binecuvîntata sticlă de coniac era la locul ei, pe măsuță. Își mai turnă un pahar fără să ofere cuiva.

— Și acum, ce are să se mai întîmple?

— În seara asta reporterii ziarelor vor afla și vor veni să sune la ușă, cu fotografii lor.

— Și nu se poate face nimic ca să împiedicăm asta?

— N-aveți decît să nu-i primiți.

— Și în acest caz...?

— Au ei de unde să se informeze. Sînt oameni de meserie, care știu să scormonească lucrurile. Și fiți sigură că n-au să vă menajeze. În orice caz vor descoperi lucruri interesante.

— N-am nimic de ascuns.

— Faceți cum vreți, doamnă, dar în locul d-voastră, eu i-aș primi. Încercați să vă prezentați bine, stăpînă pe d-voastră. În mai puțin de o oră vor începe să sosească.

Asta nu o împiedică de a mai da pe gît un pahar.

— Dar cred că se țin în legătură și cu comisariatele de poliție.

— Vă face plăcere să vorbiți astfel, nu?

— Vă rog să mă credeți că nu.

— Mă urîți!

— Nu urăsc pe nimeni. Asta e tot ce aveați să-mi spuneți?

— Deocamdată da. Ne vom mai vedea curînd, n-aveți nici o grijă.

— Nu țin deloc. Nu-mi inspiri decît dispreț domnule Maigret. Și acum cară-te! Claire, dă-i afară pe indivizii ăștia!

* * *

În fața casei cu numărul 207 inspectorii stăteau pe rînd de veghe neobservați. Maigret înclinase la un moment dat să înceteze această pîndă, dar pînă la urmă s-a hotărît să o mențină. Supravegherea telefonului nu dusese la nici un rezultat, fiindcă, așa cum era de așteptat, Nathalie ieșea regulat seara, în cămașă de noapte și palton de blană, pînă la cîte o cabină telefonică.

— Ce zici Lapointe? întrebă comisarul urcîndu-se în mașină.

— Dacă se poartă tot așa și cu ziariștii, poate să se aștepte la o săpuneală bună în ziarele de mîine dimineață.

— Nu mai am ce face azi la birou. Du-mă acasă!

Doamna Maigret îl întîmpină zîmbindu-i semnificativ:

— Ești mulțumit?

— De ce?

— Păi n-ai găsit cadavrul?

— Ai auzit la radio?

— Da, s-a dat o informație scurtă în jurnalul de la ora șase. Ți-e foame?

— Nu. După o dimineață ca asta, nu mai am poftă de nimic.

Se duse la bufet să caute ceva de băut fiindcă simțea nevoia de a-și drege stomacul cu ceva. Luă un pahar de gin. Asta se întîmpla rar. Sticla stătea nemișcată la locul ei, de mai bine de un an.

— Vrei și tu puțin?

— Nu mulțumesc. Mai stai un pic. Pînă răsfoiești ziarele, am să-ți pregătesc ceva ușor:

Supa era deja gata. Mai aduse apoi cîteva felii de șuncă și niște cartofi prăjiți reci. În timpul mesei, ea vorbea:

— Te preocupă ceva. Nu înțeleg și nu-mi place să te văd așa. Cu cine lucrezi?

Știa că întotdeauna îl ajuta cîte unul din cei mai apropiați colaboratori ai lui: cîteodată Janvier, cîteodată Lucas, dar acesta îl ținea acum locul la birou, fiindcă mai tot timpul era plecat. Astfel de data asta căzuse norocul pe Lapointe.

— Vrei să deschid televizorul?

— Nu, n-am chef nici de televizor.

Se așeză din nou în fotoliu și începu să răsfoiască ziarele. Nu-și putea lua gîndul însă de la Nathalie, de la toate cele întîmplate. Nu-i venea să creadă că a putut să-i dea afară din casă și încă într-un mod atît de grosolan.

Pe la ora nouă, ațipise în fotoliu și soția lui se pregătea să-l trezească pentru ca să se ducă la culcare. Îl trezi însă telefonul:

— Alo, da, eu sînt. Cine? Grenier? Ai mai găsit ceva?

— Mai întîi o întrebare. Domnul acela umbla de obicei cu pălărie?

Lui Maigret îi trebui puțin timp ca să se gîndească.

— Nu l-am văzut niciodată și nici nu mi-a trecut prin cap să întreb pe nevastă-sa sau pe ceilalți din jurul lui despre asta. Dar, stai puțin... Îi cam plăcea s-o facă pe tînărul, purta costume deschise... așa că... mai degrabă aș zice că umbla cu capul gol.

— Dacă totuși purta pălărie, înseamnă că cineva i-a scos-o înainte de a-l lovi în cap. Și n-a fost numai o lovitură, ci vreo zece și foarte puternice. Tot craniul e făcut în bucăți.

— Și nici o urmă de glonț?

— Nici în craniu, nici în altă parte. Nu știu cu ce a fost lovit: poate cu un ciocan, o cheie franceză de automobil, sau cu un levier din acelea cu care se demontează anvelopele. Mai degrabă cred că a fost un levier... Ar fi fost de ajuns două lovituri ca să-l omoare, dar asasinul a fost foarte înverșunat. Încă un amănunt care mi se pare interesant: gleznele au și ele tăieturi atît de adînci, încît laba unui picior aproape s-a desprins. Cred că sînt tăieturi făcute de o sîrmă cu care i se legase probabil un bolovan sau o altă greutate de picioare.

— Și cam cît timp a putut să stea cadavrul în apă?

— E greu de spus, poate cîteva săptămîni.

— Patru sau cinci săptămîni?

— E posibil. I-am cercetat și hainele. Într-un buzunar am găsit cheile; am să ți-le trimit mîine dimineață la prima oră.

— Da, le aștept cu nerăbdare.

— Sau, mai bine, trimite dumneata după ele, ai mai mulți oameni.

— Perfect, lasă-le la poartă!

— Acum mă duc să fac o baie fierbinte și după aceea mă pun pe mîncate. Dacă ar

maigret și domnul charles

fi toate zilele ca asta, nu știu unde aș ajunge. Noapte bună Maigret!

— Noapte bună Grenier și îți mulțumesc.

A doua zi sosi la birou înainte de ora nouă. Prima grijă a fost să trimită un inspector la Institutul medico-legal, ca să-i aducă cheile.

Cineva bătu la ușă. Era Lapointe, care își dădu seama într-o clipă că mai ieșise ceva la iveală.

— Mi-a telefonat Grenier. Sabin-Levesque a fost ucis prin lovituri cu un corp contondent, ca să mă exprim în limbajul rapoartelor de expertiză. Vreo zece lovituri extrem de puternice. I s-a legat un bolovan sau altă greutate de picioare, înainte de a fi aruncat în apă. În fine, Grenier a găsit și tocul cu chei într-un buzunar.

— Ați văzut ziarele?

— Încă nu.

Lapointe aduse cîteva ziare din biroul inspectorilor și i le arătă zîmbind bine dispus:

— Priviți!

Într-unul din ziare apăruse un titlu mare:

Asasinarea unui cunoscut notar.

Fotografia era cu totul lebitoare pentru cineva care o văzuse pe femeia aceea cu o oră înainte de a fi fost prinsă în obiectiv. Nu s-ar fi spus nici pe departe că e poza unei femei alcoolice. În plus, avusese grijă să-și schimbe taiorul deschis pe care îl purta cînd venise comisarul și apărea îmbrăcată într-un taior negru dedesubtul căruia se vedea o bluză albă de dantelă.

Părul șaten era aranjat cu grijă, iar pe chipul care părea mai alungit, se citea o îngrijorare adîncă, o tristețe profundă, fotogenică. Ținea în mînă o batistă, ca și cînd s-ar fi oprit chiar atunci din plîns și ar fi fost gata să izbucnească din nou.

„Văduva sa prăbușită de durere nu-și poate explica nimic".

Interviul era destul de lung, cu întrebări de tot felul și cu răspunsurile date de Nathalie la fiecare din ele.

Primise pe ziariști în salonul cel mare, nu în camera ei.

— Cînd a dispărut soțul d-voastră?

— Cam de vreo lună. La început nu mi s-a părut nimic neobișnuit, fiindcă era adeseori solicitat de clienți în provincie.

— Și cine îi ține locul la birou?

— Primul secretar, un om de o remarcabilă competență. Soțul meu s-a bizuit întotdeauna pe el și i-a dat chiar o procură generală.

— Ieșeați deseori?

— Foarte rar... Și nici nu invitam la noi prea mulți prieteni. Duceam o viață tihnită.

— D-voastră ați anunțat poliția?

— M-am hotărît să mă duc la comisarul Maigret și să-i împărtășesc îngrijorarea mea.

— Și de ce numaidecît la Maigret?

— Nu știu... Am citit atîtea reportaje în ziare despre anchetele pe care le face! Și asta mi-a dat încredere în el.

Același ziar publica și un interviu mai scurt cu Lecoeur.

— N-am ce să vă spun!

— Nu v-a anunțat că urma să plece?

— Nu, nu mă anunța niciodată înainte de a pleca, dar îmi telefona întotdeauna, la intervale de cîte două sau trei zile.

— V-a telefonat și de data aceasta?

— Nu.

— Și aceasta nu v-a îngrijorat?

— După vreo zece zile...

— Și nu v-ați gîndit să anunțați poliția?

— Am împărtășit doar temerile mele doamnei Sabin-Levesque.

Un alt ziar publica de asemeni fotografia doamnei Sabin-Levesque în salonul cel mare:

„Moartea misterioasă a unui notar din Paris".

Textul era cam același; se insista însă oarecum asupra întîrzierii cu care fusese sesizată poliția. Și articolul se încheia astfel:

„S-ar părea că Sabin-Levesque obișnuia să dispară adesea în asemenea condiții misterioase".

— Ceea ce este în adevăr uimitor — spuse Lapointe cu oarecare admirație — e faptul că s-a putut transforma total într-un timp atît de scurt.

Sosi și inspectorul care fusese trimis după chei. Îi dădu tocul de piele cu șase chei de format mic și o cheie de casă de bani, desigur de la cea din biroul de la parter.

Bonfils îi aduse și el lista localurilor de noapte și a cabaretelor din Paris, pe care i-o ceruse mai înainte. Nu-și închipuise că erau atît de multe. Erau nici mai mult nici mai puțin de trei pagini bătute la mașină la rînduri dese.

Puse lista într-un sertar și se ridică gîfîind.

— Mergem în bulevardul Malesherbes.

— Credeți că o să vă primească?

— Deocamdată n-am nici o treabă cu ea. Dar mai întîi trebuie să urc puțin la Parchet.

I se spuse că afacerea fusese încredințată judecătorului de instrucție Coindet, un vechi magistrat, foarte amabil și veșnic zîmbitor, pe care Maigret îl cunoștea încă din primii ani ai carierei lui.

Găsi biroul lui, la capătul culoarului lung, unde pe o parte și pe alta erau cabinetele de instrucție.

Coindet îi întinse mîna.

— Tocmai vă așteptam. Luați loc.

Grefierul, cam de aceeași vîrstă cu judecătorul, bătea ceva la mașină.

— Deocamdată nu știu nimic mai mult decît ceea ce a apărut în ziare, fiindcă n-am primit nici un raport.

— Fiindcă nici n-avem ce să vă raportăm. Ați reținut desigur faptul că abia ieri a fost descoperit cadavrul.

— Mi s-a spus totuși că d-voastră vă ocupați de trei zile de această chestiune.

— Da, dar fără nici un rezultat. Am nevoie de o autorizație de percheziție pentru dimineața aceasta.

— În bulevardul Malesherbes?

— Da, doamna Sabin-Levesque nu are o simpatie deosebită față de mine.

— Din interviul dat ziarelor nu pare să rezulte asta.

— A spus ziariștilor ceea ce a vrut ea. Aș vrea să cercetez cu de-amănuntul apartamentul notarului, pe care pînă acum l-am văzut doar în treacăt.

— Cred că nu mă veți lăsa prea mult timp fără informații.

Era o aluzie la felul de comportare cunoscut al lui Maigret. El trecea în palatul justiției drept un polițist care ducea anchetele după cum socotea, fără să-i pese prea mult de magistrați.

După douăzeci de minute, trecea din nou prin gangul boltit cu care începuseră să se obișnuiască. Lui Maigret îi veni ideea de a se opri în cabina de la intrare unde îl întîmpină un portar cu o ținută rigidă.

— Tocmai mă întrebam dacă o să vă opriți și pe la mine.

— Am avut atîtea pe cap!

— Vă cred, fiindcă și eu am fost polițist, eram sergent de stradă... Cred că doamna vă dă de furcă.

— Nici n-am mai pomenit așa ceva.

— Da, o căsnicie cum e a lor — sau mai bine-zis cum a fost, fiindcă el a murit — mai rar! Doi oameni, care au două mașini și un șofer... și cînd e să plece, se duc numai pe jos. Nu i-am văzut niciodată să iasă împreună și după cîte știu nici nu mîncau împreună.

— Aproape niciodată.

— Nu le venea nimeni în casă, cu toate că dacă ne-am lua după cele ce le-a spus ziariștilor... Notarul și el pleca de unul singur, în chip de tinerel, cu nasul în vînt, cu mîinile în buzunar, fără să-și ia nimic cu el. Trebuie să fi avut el pe undeva vreo încurcătură, sau măcar un loc unde să se întîlnească cu cine-i plăcea.

— Am să mai vin pe la dumneata cînd voi putea. Mi se pare că ai ochi buni...

— Vechea meserie, nu?

Puțin mai tîrziu, Maigret suna la ușa apartamentului.

Camerista se făcu roșie de mînie cînd îi văzu pe amîndoi și era gata să le trîntească ușa în nas. Dar Maigret i-o luă înainte și intră brusc.

— Doamna este...

— N-am nici o treabă cu ea. Dacă știi să citești, uită-te! E o autorizație de percheziție dată de judecătorul de instrucție. Și dacă ții neapărat să fi trasă la răspundere pentru împiedicarea activității justiției, te privește.

— Ce doriți să vedeți?

— N-am nevoie de dumneata! Cunosc apartamentul.

Și, urmat de Lapointe, se îndreptă spre camerele notarului. Îl interesa în special biroul. Din toate mobilele, numai biroul mic din lemn de mahon era încuiat.

— Deschide fereastra dacă vrei! Aerul e foarte închis!

Încercă trei chei pînă o găsi pe cea care se potrivea. Primul sertar nu conținea decît hîrtii și plicuri cu antet și două stilouri, din care unul de aur masiv. Nici în cel de-al doilea sertar nu găsi nimic interesant. Erau doar fotografii aruncate în dezordine, cele mai multe luate pe Coasta de Azur în parcul unei vile enorme construită în stilul arhitectural de la începutul secolului. Într-una din ele, Nathalie era cu vreo 20 de ani mai tînără, iar notarul fără haină arăta ca un student. Pe dosul ei era scris doar numele vilei: La Florentinne.

Într-o altă fotografie, împreună cu ei era un cîine mare de rasă, care stătea alături de Sabin-Levesque.

Maigret își dădu seama că nu era nimic de găsit în casă. Era gata să închidă sertarul, cînd zări o fotografie mică de pașaport. Era Nathalie mai tînără încă decît în pozele de la Cannes și cu o înfățișare diferită. Avea un zîmbet prefăcut, enigmatic, iar ochii aveau o expresie întrebătoare. Pe dos un singur cuvînt, un nume: Trika. Era desigur un pseudonim pe care nu și-l luase numai ca să poată face pe secretara avocatului din rue de Rivoli.

Maigret simțise ceva încă de cînd îi povestise trecutul ei și îi dăduse numele pretinsului ei fost patron și mai ales de cînd aflase că acesta murise cu zece ani în urmă. Știa bine că n-avea cine s-o dezmintă, fiindcă avocatul era mort de mult. Nu fusese probabil în viața ei nici secretară și nici măcar stenodactilografă.

— Uită-te Lapointe! ce-ți spune asta?

Inspectorul stătu pe gînduri o clipă:

— O cocotă de lux!

— E și firesc, știm doar de pe unde își recruta notarul prietenele...

Maigret puse cu grijă fotografia în portofel și apoi începu să caute prin sertarele din stînga. Sertarul de sus nu conținea decît carnete de cecuri nefolosite. Unul singur era terminat dar pe taloane nu figura nici un nume. Peste tot era aceeași mențiune: la purtător. În rest, doar lucruri mărunte: un ceas de mînă din platină, butoni de manșetă cu cîte o piatră galbenă în mijloc, bucăți de elastic, timbre.

— Asta vă amuză, nu?

Era ea, desigur. O deșteptase Claire. Se vedea că băuse între timp cîteva pahare de coniac și mirosea de la distanță.

— Bună dimineața Trika!

Își păstrase încă stăpînirea de sine și reuși să nu-și dea pe față surprinderea.

— Nu înțeleg ce-i cu asta!

— N-are nici o importanță. Citește asta!

Îi întinse autorizația de percheziție.

— Știu, mi-a spus camerista. Faceți ce vreți, ca la d-voastră acasă! Poate vreți să scotociți și prin buzunarele capotului de pe mine!

Ochii ei nu erau la fel ca în ajun. Exprimau de data asta mai mult decît îngrijorare! o groază cumplită pe care de abia putea s-o ascundă. Buzele și mîinile îi tremurau mai mult ca în celelalte dăți.

— N-am terminat. Mai avem încăperile din partea asta.

— Prezența mea vă deranjează? N-am mai pus de mult piciorul prin camerele de aici.

Maigret, fără să o bage în seamă, deschidea și închidea ușile bufetelor, dulapurilor și scotocea peste tot. Deschise și garderoba cu uși glisante în care găsi vreo treizeci de costume, cele mai multe de culori deschise. Toate aveau prinse de căptușeală eticheta unuia din cei mai mari croitori din Paris.

— Se pare că soțul dumitale nu purta pălărie.

— Nu ieșeam împreună niciodată și deci n-am de unde să știu.

— Te felicit pentru comedia pe care ai jucat-o ieri în fața ziariștilor.

În ciuda stării ei sufletești, nu-și putu opri un zîmbet de satisfacție.

Camera era mare, cu un aspect sobru cu pereții acoperiți în întregime cu piele. Un pat jos, lat, încăpător.

Sala de baie nu avea înfățișarea unei camere în care nu se mai intrase de atîta timp. Pardoseala, pereții, cada și toate celelalte obiecte erau în întregime din marmură albă. O fereastră mare dădea către o grădină pe care Maigret nu o mai văzuse pînă atunci.

— E grădina dumitale și a soțului?

— Și de ce n-ar fi?

— Foarte rar se găsesc asemenea copaci într-o grădină din Paris.

— Și ca să vorbim deschis Trika, în ce cabaret ai lucrat?

— N-aveți dreptul să-mi puneți asemenea întrebări, iar eu nu sînt obligată să vă răspund.

— Pînă la urmă va trebui să răspunzi dacă te întreabă judecătorul de instrucție.

— În cazul ăsta am să-mi iau un avocat.

— Parcă ai deja un avocat.

— De foarte mult timp.

— Acela din rue de Rivoli? întrebă Maigret ironic.

Nu se purta în mod intenționat atît de aspru cu ea, dar toată comportarea ei îl scotea din sărite.

— Mă privește!

— Să mergem acum la dumneata!

În trecere, citi titlurile cîtorva cărți de pe birou. Erau cărți ale celor mai de seamă autori moderni și vreo cîteva cărți în limba engleză, pe care notarul o cunoștea probabil bine.

După ce trecură prin salonul cel mare, se opriră în camera ei. Maigret deschidea pe rînd diferite sertare, în timp ce Nathalie stătea în picioare urmărindu-l. Sertarele nu conțineau decît bibelouri și obiecte fără importanță.

Trecu în dormitor. Patul era la fel de mare ca și cel al lui Sabin-Levesque dar vopsit în alb. Celelalte mobile erau tot de culoare albă. Nu găsi decît lenjerie foarte fină făcută de comandă.

Sala de baie în marmură de un albastru deschis era într-o completă dezordine. Se vedea că se intrase în ea în grabă și lucrurile rămăseseră aruncate la întîmplare. Sticla de coniac nu lipsea de la locul ei de pe o măsuță joasă.

În garderobă, rochii, paltoane, taioare și, pe rafturi speciale, vreo treizeci-patruzeci de perechi de pantofi.

— Știi cum a fost ucis soțul dumitale?

Îl privi fără să răspundă, cu buzele strînse.

— A fost lovit în cap cu un obiect greu, probabil cu un levier de automobil. Și n-a fost numai o lovitură, ci vreo zece. Se uita la el nemișcată, cu ochii pironiți și în clipa aceea, oricine ar fi văzut-o ar fi putut jura că e nebună.

Maigret se opri în boxa portarului.

— Poți să-mi spui? Cînd s-a căsătorit, notarul avea un cîine. Nu?

— Un cîine mare de rasă... Minunat! Îl iubea mult și cîinele îi era foarte credincios.

— A murit?

— Nu, l-au dat după cîteva zile după ce s-au întors de la Cannes, unde petrecuseră luna de miere.

— Nu ți s-a părut ciudat?

— După cîte știu cîinele mîrîia și-și arăta colții, ori de cîte ori se apropia de el doamna Sabin-Levesque. O dată era s-o muște și i-a rupt chiar poalele rochiei. Îi era frică de el. Și pînă la urmă l-a făcut pe bărbatu-său să dea cîinele cuiva.

Ajuns la birou, comisarul chemă fotograful de la serviciul de identificare judiciară și îi arătă mai întîi fotografia tinerei perechi împreună cu cîinele.

— Poți s-o mărești?

— N-are să iasă prea bine, dar în fine... Persoanele din poză vor putea fi recunoscute.

— Dar pe asta?

Era vorba acum de fotografia cea mică de pașaport.

— Am să-mi dau toată osteneala. Cînd vă trebuie?

— Mîine.

Fotograful oftă. Comisarul voia întotdeauna ca toate să fie făcute repede. Știa de mult aceasta și se obișnuise.

Doamna Maigret îi aruncă obișnuita ei privire scurtă, îngrijorată cu care îl întîmpina ori de cîte ori știa că are de făcut cercetări anevoioase. Se obișnuise cu tăcerile lui prelungite și cu înfățișarea lui morocănoasă din asemenea perioade. Cînd venea acasă nu-și găsea locul și nu știa niciodată ce să facă, de ce să se apuce.

Mînca distrat și uneori soția lui îl întreba în glumă, tachinîndu-l:

— Pe ce lume te găsești?

maigret şi domnul charles

Îşi amintea de o convorbire pe care soţul ei o avusese cu doctorul Pardon, într-o seară cînd erau invitaţi la masă la acesta:

— Nu pot să înţeleg prea bine un lucru, spunea Pardon. Sînteţi exact contrariul a ceea ce se consideră în general că trebuie să fie un om al justiţiei. Daţi impresia că atunci cînd arestaţi un răufăcător, suferiţi.

— Se întîmplă uneori, desigur.

— Şi totuşi puneţi atîta suflet în toate anchetele, ca şi cînd ar fi vorba de lucruri ce v-ar privi personal.

Maigret îi dădu un răspuns simplu:

— Pentru că de fiecare dată trăiesc o nouă experienţă umană. Cînd sînteţi chemat la căpătîiul unui bolnav nu participaţi şi d-voastră la fel la suferinţa lui? Nu vă luptaţi cu moartea ca şi cînd bolnavul ar fi cineva apropiat?

Era obosit, posac.

În sufletul lui Maigret se născuse o afecţiune pentru Sabin-Levesque, deşi nu-l cunoscuse niciodată. Avusese în liceu un coleg cu aceeaşi fire; era uşuratic şi nepăsător în aparenţă. În timpul orelor, era elevul cel mai recalcitrant, întrerupea pe profesori sau le făcea caricatura pe coperta caietului.

Dacă îl dădeau afară din clasă venea la fereastră, îşi lipea nasul de geam şi începea să facă strîmbături. Profesorii de cele mai multe ori nu se supărau şi pînă la urmă făceau haz. Cu toate acestea, la examene reuşea întotdeauna printre primii trei din clasă.

Notarul, care ducea şi el o viaţă de playboy, se căsătorise pe neaşteptate. De ce? Venise asta aşa, ca o lovitură de trăsnet? Sau poate Nathalie, Trika cum i se spunea pe atunci, cu şiretlicurile ei de femeie, ştiuse cum să-l cîştige?

Ce aştepta de la el? O viaţă luxoasă, într-un apartament elegant, călătorii, vilegiaturi în staţiuni moderne?

La un moment dat, cam după trei luni de la căsătorie, Sabin-Levesque îşi reluase vechile lui obiceiuri. De ce?

Maigret se întreba mereu fără să poată găsi un răspuns. Îşi dezvăluise ea încetul cu încetul firea ei adevărată? Armonia dintre ei luase sfîrşit şi cu timpul ajunseseră să nu-şi mai spună nici un cuvînt.

Nici unul din ei n-a încercat să divorţeze.

Maigret adormi frămîntat de întrebări. Se trezi ca de obicei şi luă o ceaşcă de cafea în pat. Afară începuse să burează uşor.

— Iarăşi vei avea o zi grea!

— Nu ştiu, nu pot să prevăd niciodată ce mă aşteaptă.

Luă un taxi. Era un semn de nelinişte. De obicei se ducea la birou cu metroul.

Fotografiile îl aşteptau pe birou. Erau mai clare decît şi-ar fi putut închipui. Luă din fiecare cîte una şi se duse spre biroul lui Peretti, la capătul celălalt al coridorului. Peretti era şeful poliţiei de moravuri şi singurul dintre comisari care purta pe deget un inel mare cu un diamant galben, ca şi cînd prin aceasta ar fi putut influenţa în vreun fel pe cei cu care venea în contact.

Era un bărbat chipeş, încă tînăr, cu părul negru de tot şi cu haine de culori ţipătoare.

— A! Da cînd nu te-am mai văzut!

Era adevărat. Deşi aveau birourile pe acelaşi coridor, nu se întîlneau deloc. Doar cîteodată la berăria Dauphine...

— Cred că nu o recunoşti pe femeia asta!

Peretti luă fotografia mărită a doamnei Sabin-Levesque şi se duse lîngă fereastră ca s-o poată vedea mai bine.

— Nu este soţia notarului asasinat? I-am văzut fotografia în ziarele de ieri. Natural, aici e mult mai tînără.

— Da, e ea, acum mai bine de 15 ani. Iat-o şi cu soţul ei, cu cîteva luni mai tîrziu.

Peretti se uită cu atenţie şi la fotografia de la Cannes.

— Nu-mi amintesc de nici unul.

— Mă aşteptam. Dar n-am terminat. Am întocmit o listă a tuturor localurilor de noapte din Paris. Iată un exemplar. Poţi să-mi spui dacă la vreunele din ele a rămas acelaşi patron de pe vremea aceea? Mă interesează în special arondismentul VIII cu străzile învecinate.

Peretti studie lista.

— Cele mai multe sînt cabarete deschise relativ recent. Lumea nu stă pe loc. Într-o vreme, viaţa de noapte a Parisului era concentrată în Montmartre. A urmat apoi Saint-Germain-des-Prés. Un moment... Le Ciel de Lit, rue de Ponthieu. E condus de mult timp de un şnapan amabil, căruia nu i-am putut găsi niciodată nimic.

— Şi altul?

— Chez Mademoiselle, Avenue de la Grande Armée, un local elegant pe care îl ţine o femeie, Blanche Bonnard. E trecută de 50 de ani, dar arată mai tînără. Mai are un cabaret în Montmartre, rue Fontaine, mai ordinar, Le Doux Frisson.

— Ştii unde locuieşte?

— Are un apartament în Avenue de Wagram în care a băgat o mulţime de bani.

— Îţi las lista, mai am cîteva exemplare. Dacă întîmplător îţi mai vine vreo idee...

Uitasem să te întreb; unde stă cel cu Le Ciel de Lit.

— Marcel Lenoir? În aceeaşi clădire unde e şi cabaretul, la etajul trei sau patru. Am făcut o dată o percheziţie la el, pentru nişte stupefiante.

— Mulţumesc.

— Şi ancheta cum merge?

— Aşa şi aşa!

Maigret se întoarse la birou. După aceea, ca în fiecare dimineaţă se prezentă la director pentru raport. Cînd îl privea stînd în acel fotoliu mare, se gîndea că l-ar fi putut lua locul într-o lună.

— Şi cu afacerea cu notarul... Maigret?

Ceilalţi şefi de serviciu erau de faţă cu dosarele lor.

— Pînă acum nu e nimic lămurit. Bîjbîi încă, adun informaţii care pot să fie de folos, sau să nu servească la nimic.

Trimise la redacţiile ziarelor portretul mărit cu menţiunea: „Doamna Sabin-Levesque la 20 de ani".

Se duse apoi la arhivă ca să controleze dacă avea fişă pe numele ei, sau pe cel de Trika. Nu găsi nimic. Nu avea cazier judiciar şi nici nu fusese implicată în vreo cercetare.

— Vrei să mă duci în rue de Ponthieu?

Întotdeauna cînd lucrau cu el, Lapointe şi Janvier făceau şi serviciul de şofer, fiindcă Maigret nu pusese niciodată mîna pe volan. Îşi cumpărase de curînd o maşină, cu care se ducea sîmbăta seara sau duminica dimineaţa cu doamna Maigret la Meung-sur-Loire, unde aveau o căsuţă, dar întotdeauna conducea ea.

— Aveţi ceva nou şefule?

— Mergem să stăm de vorbă cu patronul unui local de noapte. Ţine acelaşi local de vreo treizeci de ani.

Intrară pe uşa principală şi portăreasa îi îndrumă la etajul III în partea stîngă. Le deschise o femeie de serviciu măruntă, de o curăţenie îndoielnică.

— Domnul Lenoir? Nu ştiu dacă are să vă poată primi. De abia s-a sculat şi îşi ia micul dejun.

— Spune-i că-l caută comisarul Maigret!

După o clipă, Lenoir veni să-şi întîmpine vizitatorii la intrare. Era foarte voluminos, înalt şi gras şi, la fel ca şi femeia care le deschisese, nu părea prea îngrijit. Purta un halat de casă vechi, roşu închis, peste o pijama decolorată.

— Cărei împrejurări datorez onoarea...

— Nu e vorba de nici o onoare. Termină-ţi masa!

— Mă simt jenat că vă primesc în felul acesta.

Lenoir era o lepră bătrînă care cînd avea douăzeci şi cinci de ani, sau chiar mai puţin, ţinuse o casă de toleranţă. Trebuia să aibă acum vreo şaizeci de ani, dar aşa cum arăta, neras, cu ochii bulbucaţi de somn, părea mult mai în vîrstă.

— Dacă doriţi, vă rog să veniţi pe aici.

Apartamentul era la fel de neîngrijit ca şi locatarul, într-o completă dezordine. Intrară într-o mică sufragerie care dădea spre stradă. Pe o farfurie rămăsese o coajă de ou şi Lenoir desfăcea acum coaja altuia.

— Dimineaţa trebuie să mă refac puţin.

Începu apoi să bea o cafea neagră şi să fumeze. Scrumiera era plină de mucuri de ţigări.

— Deci, ce doriţi să-mi spuneţi?

— Aş vrea să-ţi arăt o fotografie şi să te întreb dacă îţi reaminteşte de ceva.

— E o figură care nu mi-e cu totul necunoscută. Cum o cheamă?

— Pe vremea aceea, adică acum cincisprezece ani, îşi dădea numele de Trika.

— Au toate mania asta de a-şi alege nume caraghioase... Trika!

— O recunoști?
— Ca să spun drept, nu.
— Nu i-ai putea găsi numele prin hîrtiile dumitale?
Lenoir avea un fel dezgustător de a mînca și era plin de gălbenuș pe bărbie și pe reverele halatului.
— Vă închipuiți că țin un registru cu numele tuturor fetelor care trec prin cabaretul meu? Femeile astea vin, pleacă, se mută dintr-un loc în altul... Unele chiar se și mărită și cîteodată o nimeresc bine. A fost una, care acum e ducesă în Anglia.
— Nu mai păstrezi nici ceva fotografii?
— Aproape toate le cer îndărăt la plecare, altele le rup, iar dacă îmi rămîn mie vreunele, le arunc la coș.
— Îți mulțumesc Lenoir.
— Cu plăcere.
Se ridică cu gura plină și îl conduse pînă la ieșire.
— Avenue de Wagram 31.
Era un imobil locuit de oameni înstăriți: doi medici, un dentist, un consilier bancar.
— Pe cine să anunț? întrebă o cameristă îmbrăcată ca o subretă de pe scenă.
— Maigret.
— Polițistul?
— Da.
Blanche Bonnard nu-și lua micul dejun, dar în schimb era tocmai în toiul unei convorbiri telefonice. Se auzeau unele frînturi:
— Da... da... Nu-mi pot lua dragă nici o obligație așa... Trebuie să mă informez mai exact, să stau și eu de vorbă cu arhitectul meu. Da... Nu, nici nu-mi dau seama cît poate să dureze... Vii deseară la cabaret? Bine, cum vrei... Bye-bye!
Veni să-i întîmpine. Zgomotul pașilor se pierdea pe mocheta moale, groasă, acoperită de covoare multicolore. Îl privi îndelung pe Maigret iar lui Lapointe nu-i dădu aproape nici o atenție.
— Ați avut noroc să mă găsiți pe picioare... De obicei mă scol foarte tîrziu, dar astăzi trebuie să mă întîlnesc cu cineva care se ocupă de afacerile mele. Poftiți...
Salonul era odihnitor cu mocheta și covoarele lui moi. Lui Maigret i se părea chiar prea odihnitor. Gazda, ca și Lenoir, era trecută de cincizeci de ani, dar arăta încă bine chiar în ținuta de dimineață. Era grasă, dar proporționată față de înălțimea ei și avea ochi foarte frumoși.
— Cazul Sabin-Levesque? Mă așteptam să vă văd cîndva, dar nu chiar atît de curînd.
Își aprinse o țigară cu capătul aurit.
— Puteți fuma! Nu deranjați nici măcar pe papagalul meu. Cînd am văzut ieri fotografia în ziare, am avut o tresărire, și apoi am controlat, ca să văd dacă nu mă înșelam.
— Ați cunoscut-o pe doamna Sabin-Levesque pe vremea cînd i se spunea Trika?
— Și încă cum...! Se ridică, intră în camera alăturată și veni cu un album enorm.
— Fiindcă n-am o memorie prea bună, păstrez totul. Am cinci albume la fel ca ăsta, toate pline cu fotografii. Uitați!
Și îi întinse lui Maigret albumul deschis. Pe pagina din dreapta, era lipită o fotografie luată într-un cabaret.
Era Nathalie încă foarte tînără, cu o expresie nevinovată, neafectată. Purta o rochie foarte decoltată. Alături, înclinat spre ea era Sabin-Levesque, iar pe masă, o frapieră și o sticlă de șampanie.
— Aici a cunoscut-o. Era la cabaret de vreo două luni.
— Știți de unde venise?
— Da, de la Nisa, unde lucrase tot într-un cabaret, destul de deocheat.
— V-a povestit vreodată ceva despre ea?
— Toate îmi povestesc din viața lor. Cele mai multe sînt singure, n-au cui să se destăinuie... Ce v-aș putea oferi? Nu sînt băutoare, dar la ora asta iau întotdeauna un Porto.
Era un vin de Porto delicios, cum rar se găsește.
— Numele ei de familie era Frassier și la 15 ani a rămas fără tată. Acesta era un contabil, sau cam așa ceva. Mama ei era fiica unui conte rus și ea ținea ca lumea să știe asta. Vedeți că totuși am memorie...
În cabaretul meu, se așeza întotdeauna la aceeași masă. Clienții erau impresionați din primul moment de tinerețea și gingășia ei. Se apropiau de ea întotdeauna puțin stingheriți. Dar ea le zîmbea amabil, oarecum distantă. Locuia singură într-o cameră mică de hotel, nu departe de aici, în rue Brey. Țineam la ea, deși nu puteam s-o înțeleg destul de bine.
Într-o seară a venit Sabin-Levesque, sau mai bine zis domnul Charles, fiindcă ăsta era numele pe care și-l dădea. Venise de multe ori și mai înainte. Îi plăceau femeile blînde, liniștite și a remarcat-o imediat pe Trika. S-a dus la masa ei... Apoi, o săptămînă întreagă, sau poate chiar mai mult, a venit seară de seară și pînă la urmă a convins-o să meargă cu el. Și-a lăsat lucrurile la bar: două rochii, desuuri și alte fleacuri. A venit mai tîrziu să și le ia.
— Ești îndrăgostită? Am întrebat-o.
M-a privit fără să-mi răspundă.
— Ești și tu acum la casa ta!
— Nu, nu e ceva definitiv.
M-a sărutat pe amîndoi obrajii, mi-a mulțumit și de atunci n-am mai văzut-o.
După vreo două luni însă, am văzut în „Le Figaro", fotografia lor de nuntă. Trika era în rochie de mireasă și ginerele în redingotă. „În dimineața aceasta a avut loc căsătoria domnului Sabin-Levesque, cunoscutul notar..."
Maigret și Lapointe schimbau priviri. Ce puteau să spună despre toată povestea asta? Fetița din Quimper, mai tîrziu femeie de local într-un cabaret ordinar din Nisa și după aceea în cabaretul Chez Mademoiselle, devenise dintr-odată soția unuia din cei mai de seamă și cei mai bogați notari din Paris. Tatăl lui Gérard trăia pe vremea aceea și avea alte principii. Ce-o fi spus el despre o asemenea căsătorie? Și cum se vor fi înțeles cele trei persoane care trăiau la un loc

maigret şi domnul charles

Numai după trei luni, Gerard începuse iarăşi să lipsească de-acasă zile întregi.

Nathalie o fi fost beţivă de pe atunci? Şi-şi petrecea acasă cea mai mare parte din timp? Anii trecuseră şi patima beţiei devenea din ce în ce mai puternică. Notarul renunţase la viaţa lui conjugală. Deveniseră doi străini, sau poate chiar doi duşmani.

— Acum e liberă... Liberă şi bogată. Asta vă intărită puţin domnule comisar. Ce spuneţi?

— Ziarele n-au spus tot. Sabin-Levesque a fost omorît cu cel puţin zece lovituri în cap... cu un corp greu. Craniul lui e făcut ţăndări.

— Credeţi că o femeie ar fi fost în stare să facă aşa ceva?

— În anumite împrejurări, femeile sînt la fel de tari ca şi bărbaţii sau poate chiar mai tari. Dar presupunînd că ea l-a omorît, unde ar fi putut-o face? În apartament? A fost desigur o mare pierdere de sînge, care ar fi lăsat urme... Şi e destul de inteligentă ca să fi prevăzut asta.

Şi după aceea, cum să duci un cadavru pînă la Sena? Cum să-l cobori din casă pînă în stradă şi cum să-l urci în maşină?

— Mai degrabă aş spune că asasinul a fost vreun derbedeu care l-a întîlnit pe vreo stradă pustie.

— Dar portofelul era neatins cu peste trei mii de franci în el.

— O răzbunare!

— Din partea cui?

— Din partea vreunui amant... Amantul vreuneia din acele femei pe care le lua din cabaretele de noapte...

— Indivizii ăştia nu prea sînt geloşi pe clienţii care plătesc. Cel mult pot încerca să şantajeze pe cîte unul.

Maigret privi încă o dată fotografia tinerei perechi în faţa sticlei de şampanie şi goli paharul de Porto.

— Încă unul?

— Nu, mulţumesc, oricît ar fi de bun!

Deţinea acum o serie întreagă de date asupra trecutului soţiei notarului. Dar la ce concluzie puteau duce ele?

*
* *

Luă masa de prînz acasă, spre marea surprindere a doamnei Maigret. Era însă tot atît de închis în el şi urma ca şi în alte dăţi. De obicei, cînd aveau la masă rasol, mînca pe nesăturate. Acum de abia ciugulea cîte o bucăţică înmuiată în puţin sos de hrean.

— Şi acum, o cafea mare!

Asta însemna o ceaşcă la fel cu cea de dimineaţă, mai mare de un sfert de litru. Aruncă o privire prin jurnale, care publicau o convorbire cu portarul şi cu unul din funcţionarii biroului. Ziariştii încercaseră să stea de vorbă şi cu Vito, dar nu aflaseră de la el lucruri demne de a fi publicate.

La birou găsi un raport cu privire la convorbirile telefonice. De cînd ştia că telefonul e pus sub observaţie, Nathalie nu mai vorbise de-acasă decît o singură dată. Dar chiar în dimineaţa aceea, primise un telefon foarte scurt:

— Tu eşti?

— Da.

— Trebuie să te văd neapărat!

A închis apoi imediat fără să mai aştepte nimic şi fără să spună nici un cuvînt. În afară de aceasta, bucătăreasa — probabil de la un aparat în derivaţie din altă cameră — telefonase la măcelărie pentru nişte carne de viţel, pe care urma să se ducă s-o ia Vito, ceva mai tîrziu.

La birou în schimb, se primiseră telefoane în şir de la o mulţime de clienţi alarmaţi. Lecureur se străduise să-i liniştească şi le dăduse toate relaţiile.

Maigret urcă la judecătorul de instrucţie căruia, în drept vorbind, nu prea avea ce să-i spună. Coindet nu era prea ocupat. Stătea la birou răsfoind un dosar şi trăgea liniştit dintr-o pipă veche.

— Ia loc Maigret.

— N-am aproape nimic să vă comunic. Poate că aţi văzut raportul cu privire la autopsie.

— Da, l-am văzut azi-dimineaţă. Asasinul n-are să poată nega că a ucis cu premeditare. N-aveţi indicii asupra locului unde a fost săvîrşită crima?

— Pînă în prezent nici unul. Specialiştii de la biroul de identitate judiciară au cercetat hainele şi încălţămintea pînă la cele mai mici cusături. Dat fiind însă timpul îndelungat cît corpul a stat în apă e greu de presupus că vor putea ajunge la vreun rezultat.

Maigret îi oferi judecătorului punga lui de tutun şi îşi aprinse pipa, pe care între timp o umpluse.

— Numai într-o direcţie am făcut oarecare progrese. Doamna Sabin-Levesque afirma că la data căsătoriei era secretara unui avocat din rue de Rivoli. Or, avocatul respectiv a murit acum zece ani şi deci nu are cine să o dezmintă.

Într-unul din sertarele victimei, unde erau mai multe fotografii am găsit şi o poză mică din tinereţe a doamnei, cu un nume scris pe cealaltă parte: Trika. Un pseudonim, bineînţeles. Ştiam cam ce gusturi avea notarul, m-am informat prin patronii de cabarete şi am aflat că lucrase într-un local şi nu la un avocat. Ştiu chiar şi în ce local l-a cunoscut pe Sabin-Levesque.

Judecătorul privea visător fumul care se ridica din pipă.

— Şi n-a mai dat de atunci prin locurile acelea?

— După cîte ştiu nu... Odată ajunsă doamna Sabin-Levesque, nu mai putea avea decît un dezgust profund faţă de acel mediu din care pornise şi unde se simţise umilită.

Azi-dimineaţă a primit un telefon. Era o voce de bărbat, dar convorbirea a fost prea scurtă şi nu s-a putut controla de unde vorbea. Individul i-a spus: „Trebuie să te văd neapărat". După aceea a închis imediat fără să-i răspundă. Am convingerea că ştie lucruri pe care le ţine ascunse. De aceea am supus-o unui fel de hărţuială. Chiar şi acum vreau să mă duc s-o mai văd, fără un scop precis.

Rămaseră amîndoi tăcuţi, fumîndu-şi gînditori pipele şi după cîteva clipe îşi strînseră mîinile şi se despărţiră. Maigret se înapoie în biroul lui.

Intrînd în camera alăturată îl întrebă pe Janvier:

— Cine e de gardă în Bulevardul Malesherbes?

— Inspectorul Baron.

Apoi întorcîndu-se către Lapointe, care aştepta să-i vorbească:

— Am să mă duc singur de data asta. Vreau să fac o încercare. Poate dacă sînt numai eu, are să fie mai puţin impresionată şi va...

Lăsă fraza neterminată şi făcu un gest care vroia să însemne că nu-şi făcea prea mari iluzii.

Luă un taxi şi se opri în faţa casei. Îl întîlni pe inspectorul care se plimba pe o porţiune îngustă pe partea cealaltă a bulevardului.

— A plecat?

— Nu, nu s-a petrecut nimic. Doar şoferul a făcut un drum cu Fiatul. Cred că s-a dus după cumpărături, fiindcă a venit înapoi foarte repede.

Portarul era ca întotdeauna îndatoritor şi foarte mîndru să dea mîna cu Maigret.

— Se pare că n-a plecat nicăieri.

— Nu, şi nici n-a venit nimeni. Toţi cei care au intrat se duceau la doctorul de la etajul trei.

— De cîţi ani eşti aici?

— De 18 ani. Sufăr puţin de picioare şi nu mai puteam să rămîn în poliţie, fiindcă trebuia să circul tot timpul pe stradă.

— Cînd ai venit aici, Sabin-Levesque era necăsătorit?

— S-a însurat la vreo şase luni după sosirea mea.

— Tot aşa lipsea zile în şir de-acasă?

— Da, cu excepţia unui timp scurt, cam două sau trei săptămîni înainte de căsătorie.

— Tatăl lui trăia pe vremea aceea?

— Da, era un om impunător, cu adevărată înfăţişare de notar. Avea păr alb, dar faţa tînără.

— Se înţelegea bine cu fiul lui?

— Cred că erau unele lucruri care nu-i plăceau, dar nu-i spunea nimic.

Maigret urcă apoi la primul etaj şi sună. Camerista Claire îl privi batjocoritor:

— Doamna Sabin-Levesque nu e acasă.

— Eşti sigură?

— Da.

— La ce oră a plecat?

— Pe la două.

Era ora trei şi zece.

— S-a dus cu una din maşini?

— Cred că nu.

Maigret îl cunoştea pe Baron şi ştia că n-ar fi putut să-i scape nimic. Dealtfel nici portarul n-o văzuse pe Nathalie ieşind.

Intră şi trase uşa după el.

— Ce vreţi să faceţi?

— Nimic, nu e nevoie să te ocupi de mine. Dacă ţi-e frică că am să şterpelesc vreun bibelou, n-ai decît să te ţii după mine!

Incepu cu încăperile din partea stîngă a apartamentului. O căută peste tot şi deschise chiar şi uşile garderobelor. Claire se ţinea după el şi îl privea cu acelaşi zîmbet batjocoritor.

— Nu cumva vă închipuiţi că s-a ascuns în vreun dulap!...

— E un loc ca oricare altul.

— N-are de ce să se ascundă. Şi nici n-ar fi avut de ce să nu iasă pe poarta principală. Se plimba de la un capăt la altul al salonului, privind chipurile severe ale strămoşilor şi gîndindu-se la viaţa pe care o duceau. Oare pe vremea lor nu se putea întîmpla la fel?

— Unde este cealaltă ieşire?

— Nu-i nici un secret, ştie toată lumea...

— Trebuie să trec prin curte?

— Nu. In dreapta ascensorului e o uşă mică cu geamuri şi apoi o scară cu cîteva trepte care dă în grădină. La capătul celălalt al grădinii, în gardul de zid e o poartă mai mică spre strada Saint-Simon.

— Cred că nu e încuiată.

— Ba da, cheia o păstrează numai doamna şi domnul Sabin-Levesque, care ştiţi că sînt proprietari.

— Şi unde e cheia acum?

— Nu ştiu.

Era interesant de ştiut care din soţi ţinea de obicei cheia la el. Dacă o ţinea Gérard, cînd s-a putut duce ea să o ia?

Trecu în biroul notarului şi se aşeză într-un fotoliu mare de piele.

— Aveţi de gînd să staţi mult?

— Pînă se întoarce stăpîna dumitale.

— N-are să-i facă plăcere să vă găsească aici.

— De ce?

— Fiindcă nu-şi închipuia că o să veniţi în lipsa ei.

— Îi eşti foarte credincioasă, nu?

— Şi de ce n-aş fi?

— Se poartă frumos cu dumneata?

— Se mai întîmplă să se înfurie, să mă repeadă chiar şi pe degeaba cîteodată, dar nu le pun la inimă...

— Crezi că e iresponsabilă?

— În momentele acelea, da.

— Crezi că e bolnavă?

— N-are ce să facă... Nu i-a mai rămas decît băutura.

— Dacă ţi-ar cere să minţi, de exemplu să depui o mărturie mincinoasă pentru ea, ai face-o?

— N-aş sta pe gînduri nici o clipă.

— Chiar dacă ai şti că ai putea avea neplăceri?

— Cînd stai lîngă un om suferind, te mai gîndeşti şi la alte lucruri.

Comisarului i se păru că aude un zgomot la uşa de la intrare, dar nu făcu nici o mişcare. Camerista părea însă că nu a auzit nimic.

—Ce-aţi spune dacă aş începe să ţip şi v-aş învinui că a-ţi încercat să mă siluiţi?

Comisarul nu-şi putu stăpîni rîsul.

— N-ai decît să încerci, ce te împiedică?

Ridică din umeri îmbufnată şi plecă spre cealaltă aripă a apartamentului. Nu se mai întoarse, în schimb apăru Nathalie în salonul cel mare. Mergea şi de data aceasta clătinîndu-se.

Era palidă, cu cearcăne mari sub ochi, iar rujul de pe buze contrasta puternic cu culoarea feţei. Cînd a intrat pe uşă, era gata să cadă şi Maigret s-a ridicat s-o ajute.

— N-aveţi grijă de mine, pot încă să mă ţin pe picioare.

Se trînti în fotoliul din faţa comisarului şi-l privi aiurită.

— Cine v-a spus...

Clătină din cap regretînd parcă cele ce spusese.

— Apăsaţi pe butonul de lîngă uşa salonului!

Era butonul unei sonerii din oficiu. Maigret se duse şi sună.

— E cald...

Işi scoase, fără să se ridice din fotoliu, vestonul taiorului din stofă maron, cadrilată.

— D-voastră nu vă e cald?

— Nu, probabil că ai mers foarte repede.

— De unde ştiţi că am mers pe jos?

— Fiindcă era firesc să nu iei un taxi. Te-ai temut că aş putea găsi şoferul şi că aş afla de la el unde ai fost.

Îl privi uluită. Avea din nou înfăţişarea aceea de om ieşit din minţi.

— Sînteţi un om inteligent... dar foarte rău.

Rareori i se întîmplase să vadă o femeie atît de prăbuşită. Claire ştia pentru ce sunase Nathalie şi intră aducînd o tavă cu o sticlă de coniac, un pahar şi un pachet de ţigări. Umplu paharul şi-l dădu stăpînei sale, care era gata să-l scape din mînă.

— Nu vă ofer... Ştiu că nu sînteţi băutor...

Nu putu să pronunţe ultimul cuvînt şi trebui să-l repete.

— Medicul dumitale nu ţi-a interzis alcoolul?

— Medicul! Dacă m-aş fi luat după el aş fi fost demult într-un spital de psihiatrie. Asta i-ar fi convenit soţului meu. Dar după cum vedeţi, viaţa e plină de lucruri neprevăzute...

Işi pierdu şirul şi se opri brusc.

— Neprevăzute... Neprevăzute... Da... Viaţa... El a murit şi eu trăiesc!

Se uita de jur împrejur şi apoi se îndreptă spre salon. Căpătase deodată o expresie de satisfacţie. Bău din nou şi spuse pe un ton care nu părea prea vesel:

— Toate sînt ale mele...

Se aştepta s-o vadă căzînd pe duşumea. Era complet beată dar îşi păstra totuşi un simţ al realităţii.

— Nu intram niciodată aici...

Acum examina pereţii biroului:

— Nu venea aici decît cînd avea de citit ceva.

— Îţi aminteşti de localul Chez Mademoiselle?

Tresări şi îl privi iarăşi cu asprime.

— Ce-aţi spus...?

— Da, Chez Mademoiselle, doamna Blanche, patroana barului...

— Cine v-a mai spus şi de asta?

— N-are nici o importanţă. Am o fotografie minunată a dumitale şi a lui Gérard la un chef cu şampanie... O fotografie care a fost luată înainte de căsătorie...

Stătea nemişcată, încercînd să-şi ascundă surprinderea.

— N-ai fost niciodată secretară. Ai fost angajată şi într-un local de mina a treia la Nisa.

— Eşti un ticălos, domnule comisar!

Goli paharul dintr-o înghiţitură.

— În momentul de faţă sînt doamna Sabin-Levesque.

Maigret rectifică:

— Văduva Sabin-Levesque...

Respira des, agitat.

— Nu te bănuiesc că ţi-ai omorît bărbatul. Cu toată energia dumitale, n-ai fi avut forţa fizică necesară... Afară de cazul cînd te-a ajutat un complice.

— Nici n-am ieşit din casă în seara aceea.

— La 18 februarie!

— Da.

— Tii minte bine data.

— D-voastră aţi spus-o, nu eu.

— Cine ţi-a telefonat azi-dimineaţă?

— Nimeni, nu ştiu...

— Cineva dorea să te vadă şi a insistat că trebuie neapărat...

— Trebuie să fi fost cineva care a greşit numărul.

— Ai închis fiindcă ţi-a fost frică să nu se intercepteze convorbirea, dar ai ieşit totuşi după-amiază. Întîmplător, desigur... Şi nu pe poarta principală, ci prin dos, prin grădină. De fapt cine ţinea de obicei cheia de la poarta aceea? Dumneata sau el?

— Eu.

— De ce?

— Fiindcă el nu se ducea niciodată în grădină. Mie îmi plăcea să mă duc şi să stau mai mult acolo vara. Ascunsesem cheia într-o scobitură a zidului.

— Şi o foloseai?

— Da, ca să mă duc să cumpăr ţigări de vizavi... Şi chiar ca să beau un pahar... Se poate controla, sînt doar beţiva cartierului.

— Unde ai fost azi după-amiază?

— Nu ştiu. Poate la un bar.

— Nu.

Se clătina din ce în ce mai tare şi lui Maigret îi fu iarăşi milă de ea. Se ridică.

— Am să chem camerista să te ducă la culcare.

— Nu vreau să mă culc!

Gîndul de a se duce la culcare părea că o înspăimînta. Trăia într-un coşmar apăsător, de nepătruns.

— Totuşi am s-o trimit.

— Nu... Mai rămîneţi... Prefer să staţi d-voastră cu mine. Vă pricepeţi puţin la medicină?

— Nu.

— Daţi-mi mîna d-voastră.

Îi luă mîna şi i-o puse pe piept. Inima îi bătea repede şi puternic.

— Credeţi că am să mor?

— Nu, cum se numeşte medicul dumitale?

— Nu vreau să-l văd nici pe el. Are să mă închidă undeva, într-un spital de nebuni. E un om rău... Un prieten al lui Gérard...

Maigret căută în cartea de telefon şi găsi numele şi numărul acelui medic care locuia la doi paşi.

— Alo, domnul doctor Bloy? Aici comisarul Maigret. Sînt la doamna Sabin-Levesque. Se simte rău şi cred că are nevoie de d-voastră.

— Sînteţi sigur că nu joacă teatru?

— Are acest obicei?

maigret şi domnul charles

— Da. Doar dacă nu e beată moartă.

— Mi se pare că este.

— Am să viu imediat.

— Are să-mi facă iarăşi o injecţie! gemea ea. Aşa face întotdeauna! Este un imbecil care se crede mai grozav decît toată lumea. Nu plecaţi... Nu mă lăsaţi singură cu el... E un om rău... Lumea e plină de oameni răi şi eu sînt singură. Mă înţelegeţi? Absolut singură...!

Începu să plîngă în hohote. Îi curgeau şiroaie de lacrimi pe obraji şi îi curgea şi nasul.

— N-ai o batistă?

Îi făcu semn că nu are şi Maigret i-o dădu pe a lui, ca unui copil.

— În orice caz, nu-l lăsaţi să mă trimită la spital. Nu mă duc, orice s-ar întîmpla.

Nu se putea abţine de a bea. Lua mereu paharul cu stîngăcie, dar îl golea într-o clipă.

Se auzi soneria de la intrare. Claire deschise şi invită înăuntru pe un bărbat voluminos, cu statură de atlet. Maigret urma să afle după aceea că fusese jucător de rugbi.

— Sînt încîntat să vă cunosc îi spuse comisarului, strîngîndu-i mîna.

O privi nepăsător pe Nathalie, care înlemnise şi-şi pironise ochii asupra lui, înspăimîntată.

— Acelaşi lucru ca întotdeauna, nu? Haideţi în camera d-voastră.

Încercă să protesteze, dar el o luă de mînă. Cu cealaltă mînă îşi ţinea trusa medicală.

— Domnule Maigret, nu-l lăsaţi să mă trimită...

Claire îi urmă. Comisarul nu ştia ce trebuie să facă şi în cele din urmă se aşeză într-un fotoliu din salonul cel mare.

A durat mai puţin decît crezuse. Doctorul se înapoie la fel de indiferent ca înainte.

— Este pentru a o suta oară... Locul ei nu e aici, ci într-o clinică unde să rămînă mai mult.

— Era tot aşa cînd s-a măritat cu Sabin?

— Nu chiar aşa, dar bea şi nu se putea abţine. La început a fost o poveste cu un cîine de care îi era frică... Şi la drept vorbind cîinele îşi arăta colţii ori de cîte ori o vedea apropiindu-se de el sau de Gérard...

A dat afară după aceea şoferul şi a mai schimbat vreo doi-trei. La fel făcea şi cu femeile de serviciu.

— Credeţi că e nebună?

— Nu chiar în adevăratul sens al cuvîntului... În orice caz e nevropată, și dacă bea atîta...

Doctorul schimbă subiectul.

— Ați descoperit pe asasinul bietului Gérard? Părinții mei locuiau în același cartier și ne jucam împreună în grădina Luxembourg. Ne-am întîlnit din nou la liceu și apoi cînd eram studenți. Era cel mai bun om din lume.

V

Maigret mergea de-a lungul cheiului privind distrat Sena, cu pipa în gură și cu mîinile în buzunar. Părea abătut. Îl rodeau unele remușcări. Se purtase aspru, chiar necruțător cu Nathalie și totuși nu o ura. Mai cu seamă astăzi... Nu mai era stăpînă pe ea, nu-și mai putuse juca rolul pînă la capăt, se prăbușise. Își dădea seama că nu jucase teatru, că ajunsese la capătul puterilor. Totuși el nu-și făcuse decît datoria și chiar dacă se purtase cu oarecare cruzime, aceasta fusese necesar.

Doctorul, care dealtfel o cunoștea de foarte multă vreme, fusese poate și mai aspru.

Acum dormea adînc, sub efectul injecției. Dar cînd se va trezi?

O singură persoană îi păstrase un devotament statornic în cursul celor cincisprezece ani de cînd locuia în acel enorm apartament. Claire Marelle, camerista ei.

Bucătăreasa Marie Jalon, care aproape îl crescuse pe Gérard Sabin-Levesque o considerase întotdeauna ca pe o intrusă. Valetul Honoré privea întotdeauna cu dezgust șirul nesfîrșit al sticlelor de coniac. Mai era o femeie care venea dimineața să ajute la curățenie: doamna Rinquet, pe care Maigret o zărise în treacăt. O socotea totuși dintre cei care erau de partea lui Gérard.

Notarul făcea parte din categoria acelor oameni care păstrează toată viața ceva copilăros și cărora li se iartă totul. De mic copil, se născuse în el un egoism acoperit însă de o oarecare seninătate. Înainte de a se căsători, ducea acea viață pe care urma s-o reia ceva mai tîrziu. În biroul de notariat era considerat copilul minune care reușea în tot ce întreprindea. Și cînd avea poftă, seara, devenea domnul Charles.

Era cunoscut aproape în toate cabaretele din cartierul Champs Elysées. În privința aceasta era semnificativ faptul că era complet străin de localurile din Saint-Germain-des-Prés și de cele din Montmartre. Nu-și căuta prada decît într-un spațiu restrîns, cel mai elegant și cel mai pretențios.

Cum îl vedeau, portarii înzorzonați cu galoane îl salutau pînă la pămînt și totuși cu oarecare familiaritate:

— Bună seara domnule Charles...

Și cea mai mare parte a nopții, rămînea domnul Charles, un om veșnic tînăr, care zîmbea tuturor și împărțea bacșișuri grase.

Un om fericit, un om fără probleme! Nu-l găseai niciodată prin saloane, printre oamenii de teapa lui.

Se căsătorise cu Nathalie. Îi arătase ea atîta blîndețe, supunere sau chiar slăbiciune femeiască? Poate că da. În fotografia cea mică de pașaport avea o figură nevinovată de fetiță neajutorată.

O lăsase sub protecția lui și ea îi întreținea impresia că e un bărbat energic, puternic.

Se măritase ca o adevărată fată nevinovată. Și intrînd în casa aceea rămăsese uimită. La fel și la Cannes, vila aceea mare în stilul perioadei 1900, i se păruse un rai și începuse să înțeleagă că trebuia să accepte chiar și unele lucruri mai puțin plăcute, pentru ca să-și poată păstra locul.

Și atunci cum de s-a produs ruptura? Stătea singură zile întregi în acel apartament uriaș. Atît socrul ei cît și Gérard își vedeau de treburile lor la birou și se întîlneau doar la masă toți trei, într-o atmosferă apăsătoare de convenționalism rigid. Nu o avea încă pe Claire, dar avea în schimb o cameristă care nu vedea în ea decît pe soția stăpînului casei.

Încetul cu încetul, devenise mai aspră. La început, ceruse soțului său să renunțe la cîine, deși știa că aceasta constituia un sacrificiu pentru el. Seara nu mai aveau ce să-și spună unul altuia. Nu citea nimic, se mulțumea doar să privească la televizor cîte ceva.

Își petreceau încă nopțile împreună, fără ca aceasta să ducă însă la o apropiere adevărată între ei.

Și într-o bună zi, Gérard a plecat în cartierul Etoile ca să-și reia rolul lui de domnul Charles, fără să-i spună nici un cuvînt.

Aceasta era adevărata lui fire. Copilăros și sclipitor, era întîmpinat de toată lumea cu entuziasm.

Crezuse că va domina totul în casă, că va rămîne mereu în centrul preocupărilor lui și a tuturor și ajunsese acum o biată ființă nebăgată în seamă de nimeni, un obiect inutil. Nu-i spunea că vrea să scape de ea, nu-i vorbea despre divorț, dar nu mai locuiau împreună. Nopțile și le petrecea singură în camera ei, roasă de ură.

Era o zi liniștită. Soarele cobora încet către apus și Maigret mergea fără să se grăbească. De două ori se lovise distrat de cîte un trecător care venea din direcția opusă.

Bea, poate mai cu măsură, încă de pe vremea cînd era o femeie oarecare dintr-un local de noapte. În singurătatea acelui apartament mare, nevoia de a bea devenise din ce în ce mai puternică și ajunsese pînă în cele din urmă, să o abrutizeze.

Se înșela oare Maigret reconstituindu-i astfel trecutul? Soțul ei se îndepărta din ce în ce mai mult de ea, pe măsură ce patima ce o stăpînea devenea mai supărătoare.

Socrul ei murise. Gérard era acum mai ocupat decît înainte și simțea și mai mult nevoia unei destinderi!

Au dus-o așa cincisprezece ani. Și asta îl uluia pe Maigret. Timp de cincisprezece ani, se întîlneau întîmplător pe culoar, pe scări sau în vreuna din camerele acelea luxoase, în care nimeni nu trăia cu adevărat, fără să-și spună nici un cuvînt. Ajunseseră să nu mai poată suferi nici măcar să stea la masă cu ei.

Devenise o străină și singurul noroc a fost acela de a o găsi pe Claire, unica ființă care îi era apropiată. De ce nu pleca? De ce îndura mai departe acea viață chinuită? După-amiaza se ducea la cinematograf. Cel puțin așa spunea... Din timp în timp lua una din mașini și se oprea la cîte un bar de pe lîngă Champs-Elysées, unde bea singură, cocoțată pe un scaun înalt. Barmanul avea grijă să-i umple paharul de cîte ori îl golea, fără s-o mai întrebe. Nu vorbea cu nimeni. Nimeni nu-i vorbea. Era pentru toată lumea doar „femeia care bea".

Întîlnise cumva vreun bărbat care să se ocupe de ea, care s-o facă să-și dea seama de ceea ce poate totuși să reprezinte? Pînă acum cercetările nu scoseseră la iveală nimic în această privință. Vito spunea că ieșea întotdeauna singură, clătinîndu-se, din baruri.

Acum era văduvă. Casa, biroul și întregul apartament erau ale ei. Dar nu era oare prea tîrziu? Bea mai mult decît oricînd. Un lucru însă o speria cu adevărat: nu mai era în stare să privească realitatea în față, fugea de adevăr, de viață.

Atunci unde s-a dus cînd a ieșit pe poarta din dos? Și cine îi telefonase dimineața?

Era greu să deosebești ce e adevărat și ce e minciună din cele ce spunea. Juca întotdeauna cu îndemînare o comedie. I-au trebuit doar cîteva minute ca să devină iarăși o femeie de lume și să-i întîmpine pe ziariști și pe fotografi așa cum se cuvenea.

Maigret traversă podul de peste Sena, frumosul Pont Neuf și intră pentru o clipă în berăria Dauphine.

— Doriți tot un anason, ca și data trecută?

— Nu, un coniac.

Se înfrunta pe el însuși. Făcea la fel ca ea, bea coniac. Prima înghițitură îi arse gîtul. Mai ceru însă unul înainte de a porni spre birou.

Îl aștepta un dosar, același pe care îl studiase cu colegul său de la serviciul de moravuri.

Îl luă și se duse cu el în biroul alăturat unde se adunaseră vreo douăzeci de inspectori.

— Am nevoie de zece dintre voi. I-aș alege pe cei care seamănă cel mai puțin a polițiști.

Zîmbiră cu toții, unii puțin în silă.

— Iată o listă a tuturor cabaretelor și localurilor de noapte din Paris! Nu vă ocupați de cele din Saint-Germain-des-Prés sau de cele din Montmartre. Nu mă interesează decît arondismentul VIII și cartierele învecinate.

Îi dădu lui Lucas lista și vreo 15 copii de pe fotografia din Cannes.

— Nu e nevoie să negați că sînteți polițiști, dar căutați ca prezența voastră să nu fie prea bătătoare la ochi. Vi se va da fiecăruia cîte o fotografie și un număr de adrese unde să vă duceți. Intrați cam pe la miezul nopții și stați de vorbă cu barmanul, eventual cu patronul, cu personalul barului și cu femeile din local. Rețineți data: 18 februarie și de asemeni numele, domnul Charles. Uitam să vă spun că nu strică să vorbiți și cu florăresele care cutreieră noaptea localurile. Nu-mi pun prea multe nădejdi într-asta, totuși aș vrea să știu dacă l-a văzut cineva pe domnul Charles în noaptea de 18 februarie.

Îi lăsă dosarul lui Lucas și se întoarse îngîndurat în biroul său.

Știa că asta însemna doar să încerce marea cu degetul, dar uneori se mai întîmpla ca

oamenii să țină minte o dată, datorită vreunei aniversări, sau a cine știe cărei întîmplări.

Lapointe îl urmă în birou.

— Îmi dați voie șefule? Vreau să vă spun că în lipsa d-voastră mi-am permis să răspund la telefonul de aici. Vă chema poliția municipală. Comisariatul din Puteaux îl informase că un agent, surprins de faptul că văzuse o mașină neagră cu indicativul DS, staționînd de mai multe zile în fața unui loc viran, le-a înaintat un raport. Se pare că s-au găsit urme de sînge pe spătarul scaunului de lîngă șofer.

— Și a cui era mașina?

— A unui oarecare Dennery, inspector la serviciul de drumuri, care locuiește în rue la Boétie.

— Și cînd i-a fost furată?

— Tocmai ăsta e punctul interesant: la 18 februarie. Proprietarul a reclamat la comisariat, dar nimeni nu s-a gîndit s-o caute în acel loc pustiu, pînă nu a atras atenția comisariatul din Puteaux.

— Numărul era schimbat?

— Nici măcar atît. De aceea a putut fi găsit imediat proprietarul.

— Și unde este mașina?

— Am cerut comisarului șef de la arondismentul Puteaux să lase mașina pe loc sub pază.

În fine un indiciu material, foarte neînsemnat pînă una alta, dar care poate duce undeva.

— Dă-mi-l pe doctorul Grenier.

— Grenier, aici Maigret, am nevoie de dumneata!

— Chiar acum?

— Cît mai repede posibil!

— Alt cadavru?

— Nu, dar cred că am dat peste mașina care a transportat cadavrul.

— Și unde trebuie să mă duc?

— Vino mai întîi aici. Nu cunosc exact locul, dar vom trece mai întîi pe la comisariatul Puteaux, unde ni se vor da toate relațiile.

— Foarte bine, vin într-un sfert de oră.

Îl chemă apoi pe Moers, de la serviciul de identitate judiciară.

— Am nevoie de specialiștii tăi care s-au ocupat de notar.

— Sînt aici, unde trebuie să se ducă?

— La comisariatul din Puteaux, unde vor căpăta toate indicațiile.

Maigret uitase complet de toate necazurile pe care le avusese în după masa aceea. Îl luă pe doctorul Grenier în mașină, iar Lapointe trecu la volan.

— Vă vedem foarte rar pe aici, domnule comisar.

— Aș vrea să ne conducă cineva la mașina care a fost găsită.

— E foarte simplu.

Îi însoți un sergent de stradă, care intră cu greu în mașina mică a lor.

— E doar la doi pași, în fața unui punct de lucru, unde se fac niște demolări. Se dărîmă o cocioabă, ca să se construiască în loc un bloc de locuințe ieftine.

Mașina era plină de praf. I se furaseră cauciucurile și farurile. În fața ei circula un agent de pază. Un om de vreo cincizeci de ani se năpusti spre Maigret:

— Uitați-vă în ce hal au adus-o!

— Sînteți proprietarul mașinii?

— Da, Georges Dennery, inginer de drumuri.

— Unde se afla mașina cînd v-a fost furată?

— Chiar în fața locuinței mele. Luam masa de seară cu soția mea și vroiam să mergem după aceea cu mașina la un cinematograf din cartierul latin. Cînd am coborît, mașina nu mai era acolo. M-am dus repede la comisariat. Cine o să-mi plătească acum cauciucurile, farurile și celelalte stricăciuni?

— Va trebui să vă adresați organelor competente.

— Care sînt acelea?

Maigret îi răspunse nervos:

— Habar n-am!

Interiorul mașinii era capitonat cu un material plușat gri care absorbise sîngele. Medicul legist scoase niște fiole mici dintr-o trusă și porni la lucru.

Cei de la serviciul de identitate judiciară căutau amprentele pe volan, pe mînerul schimbătorului de viteză și pe portieră.

— Ați găsit ceva?

— Sînt amprente foarte clare pe volan. Celelalte nu se disting atît de bine. Se vede că omul a fumat țigări Gitane în mașină, fiindcă scrumiera e plină de mucuri.

— Dar în partea unde a fost cadavrul?

— Nimic, doar sînge pe spătar.

Doctorul interveni:

— Și bucăți mici de creier... Sînt exact urmele pe care ar fi trebuit să le lase bărbatul căruia i-am făcut autopsia.

Își continuau cu toții treaba migăloasă. Între timp, se formase un grup de curioși, pe care doi sergenți de stradă din Puteaux, se străduiau să-i țină cît mai departe.

Mașina intrase pe jumătate pe terenul șantierului, care părea părăsit pentru un timp oarecare.

Domnul Dennery se mișca nervos de colo pînă colo, întrebînd pe toată lumea cum putea să-și scoată paguba.

— Nu erați asigurat contra furtului?

— Ba da, dar cu banii pe care îi scoți de la societățile de asigurare, nu faci mare lucru. Și n-am nici un zor să dau de la mine din buzunar... Dacă poliția ar fi mai atentă, nu s-ar putea întîmpla asemenea lucruri.

— Ați lăsat cheile în mașină?

— De unde era să-mi treacă prin cap că are să deschidă cineva? Uitați-vă, tot interiorul trebuie refăcut. Nici nu cred că soția mea ar mai vrea să se urce într-o mașină cu care s-a transportat un cadavru!

Cei de la serviciul de identitate găsiseră și niște fire de lînă, care păreau să provină dintr-o stofă groasă pentru costume de sport.

— Vă las să vă vedeți de treabă băieți! Grăbiți-vă cît puteți! Poate o să-mi dați mîine dimineață un raport, chiar incomplet...

— O să încercăm șefule.

— În ce mă privește, treaba o să meargă repede, spuse medicul. N-am de făcut decît o simplă analiză a sîngelui. Am să-ți dau diseară un telefon acasă.

Lapointe îl lăsă pe comisar acasă. Doamna Maigret îl întîmpină la ușă puțin încruntată.

— Ești tare obosit...

— Foarte tare!

— Și ancheta merge bine?

— Parcă...

Era mai morocănos ca de obicei, iar la masă părea că nici nu știa ce bagă în gură. După masă, se trînti într-un fotoliu, își aprinse pipa și privi la televizor.

Se gîndea la Nathalie.

* * *

Cînd sună telefonul, Maigret moțăia în fotoliu. În cameră nu mai rămăsese aprinsă decît o lampă mică pe o măsuță. Doamna Maigret avusese grijă să închidă și televizorul. Stătea acum pe un scaun aproape de lampă și cosea ceva. Nu-i plăcea niciodată să se așeze în fotoliu. Spunea că-i vine greu după aceea să se urnească de pe el.

Maigret tresări brusc și se îndreptă cu mișcări greoaie spre telefon.

— Comisarul Maigret?

— Da, eu sînt.

Trebuie să se fi cunoscut după voce că era somnoros, fiindcă interlocutorul său îl întrebă:

— V-am trezit din somn!

— Nu, cine sînteți?

Era o voce necunoscută.

— Doctorul Bloy. Vă telefonez din b-dul Malesherbes, de la doamna Sabin-Levesque, care a încercat să se sinucidă.

— E în stare gravă?

— Nu. Am crezut că doriți să o vedeți înainte de a-i face o injecție mai puternică.

— Vin imediat! Vă mulțumesc că m-ați chemat.

Soția îi dădu haina și se îndreptă spre cuier ca să-i aducă pardesiul.

— Cred că ai să întîrzii mai mult...

— Telefonează să vină un taxi!

În timp ce ea telefona, își umplu o pipă și luă un păhărel de lichior. Doamna Maigret își dădea seama că era tulburat. Desigur, se simțea răspunzător de încetineala cu care mergea ancheta.

— Taxiul vine imediat.

Soția îl conduse pînă la ușă și la plecare o sărută. Ea mai rămase în capul scării, privindu-l cum cobora și-i făcu un semn afectuos cu mîna.

După două minute taxiul opri în fața casei. Vroia tocmai să-i dea șoferului adresa. Acesta însă i-o luă înainte:

— În Quai des Orfevres!

— Nu, de data asta în b-dul Malesherbes... la numărul 207... E chiar la capătul bulevardului.

Se uită la un ceas de pe stradă: era zece și douăzeci. Însemna că, fără să-și fi dat seama, dormise aproape două ore.

După ce plăti taxiul, sună la poarta din stradă: îi deschise fostul polițist.

— Nu știu ce s-a întîmplat... A venit doctorul.

— Da, mi-a telefonat chiar acum.

Urca treptele două cîte două, grăbit. Îi deschise Claire Marelle.

Doctorul Bloy îl aștepta în biroul lui Gérard Sabin-Levesque.

— S-a culcat?

— Da.

— E grav?

— Nu, din fericire camerista a lucrat cîndva la un medic și s-a priceput să-i strîngă brațul deasupra încheieturii mîinii, cu un cauciuc gros. După aceea m-a chemat imediat.

— Credeam că injecția o va ține adormită pînă mîine dimineață, sau chiar pînă mai tîrziu.

— Așa ar fi fost normal. Nu înțeleg cum a putut să se trezească, să se dea jos din pat și să umble prin casă. Camerista ca să n-o lase singură, se culcase și ea pe un pat de campanie instalat în dormitor. La un moment dat s-a trezit brusc din somn și a văzut-o trecînd ca o nălucă sau ca o somnambulă... Sînt chiar cuvintele ei: A trecut prin salonul cel mare, prin sufragerie și a intrat în apartamentul soțului.

— Ce faceți doamnă? Trebuie neapărat să vă culcați. Ați auzit ce-a spus doctorul...

Strîmba din gură cu un surîs ciudat, mai degrabă cu un rînjet.

— Ești o fată bună Claire...

Medicul adăugă:

— Nu trebuie să vă scape faptul că lămpile erau stinse peste tot. Nu era lumină decît în dormitor. Scena trebuie să fi fost impresionantă, dar fata nu și-a pierdut sîngele rece.

— Dă-mi ceva să beau!

— Nu cred c-ar trebui să vă dau.

— Atunci mă duc eu să caut sticla.

Claire a crezut că e mai bine să-i aducă ea băutura. A așezat-o în pat, și după aceea mi-a telefonat. Jucam un bridge cu niște prieteni. I-am lăsat și am venit aici. Rana e adîncă, a trebuit să o prind cu trei agrafe.

Nu vorbea nimic și se uita fix la mine. Avea o figură care nu exprima nimic, sau mai degrabă indiferență.

— Știe că mi-ați telefonat? întrebă Maigret.

— Nu, v-am sunat de aici din birou. Am crezut că ați vrea să stați puțin de vorbă cu ea înainte, de a o face să cadă într-un somn foarte adînc. E o femeie extraordinar de rezistentă.

— Mă duc s-o văd.

Traversă apartamentul pînă la camera ei. Patul de campanie așezat provizoriu, avea încă unele adîncituri lăsate de cineva care dormise de curînd în el.

Maigret se apropie cu stîngăcie. Nathalie era învelită pînă la bărbie și ținea numai brațul drept întins deasupra cearceafului.

— Credeam că nu vă vor chema...

Vorbea încet, cu o voce stinsă.

— În adevăr, voiam să mor. E singura soluție. Nu credeți?

— Pentru ce motiv?

— Pentru simplul motiv că nu mai am de ce să trăiesc.

Comisarul fu surprins, fiindcă realitatea părea să fi fost cu totul alta. De mult timp n-o mai lega nimic de soțul ei, nici dragoste, nici prietenie. El nu constituise niciodată pentru ea un motiv de a trăi.

— Știu că nu v-ați făcut decît datoria, dar ați fost crud cu mine.

— N-ai nimic să-mi spui?

Nu-i răspunse imediat.

— Vreți să-mi dați sticla? După ce are să-mi facă injecția, n-am să mai am nevoie. Șovăi o clipă înainte de a lua sticla de pe scrin.

— Nu e nici un pahar... Îmi tremură mîna și cred că am să vărs sticla...

Trase o înghițitură din sticlă. Era un spectacol trist în acea cameră, unde totul era luxos și de un gust desăvîrșit.

Era gata să scape sticla din mînă și comisarul se aplecă să i-o țină.

— Și acum ce-o să faceți cu mine?

Era oare în deplinătatea facultăților mintale? Cuvintele pe care le rostea cu o voce stinsă, înăbușită, puteau fi interpretate în orice fel.

— Ce vă așteptați să facem?

— Nu mă aștept la nimic. Nu mai am nimic de așteptat. Nu mai vreau să rămîn singură în toată casa asta.

— Acum e casa d-voastră.

Strîmbă iarăși din gură.

— Da, e a mea. Totul îmi aparține mie. Cuvintele ei erau străbătute de o ironie amară.

— Dacă mi s-ar fi prezis toate, decînd eram o biată femeie într-un local... Ce spuneți?

Maigret tăcea. Îi pierise pînă și pofta de a-și scoate pipa din buzunar.

— Sînt doamna Sabin-Levesque...

Încercă să rîdă, dar o îneca un oftat adînc.

— V-ați ales o meserie urîtă, dar nu e vina d-voastră.

— Vă doresc o noapte bună

— N-aveți nici o grijă. Se pricepe doctorul Bloy ce doză să-mi facă și dumnezeu știe cînd am să mă mai trezesc.

— Bună seara doamnă.

Maigret ieși în vîrful picioarelor, ca dintr-o cameră mortuară. Claire îl aștepta.

— V-a [illegible]?

— Da.

— V-a împărtășit ceva din frămîntările ei?

— Nu. Doctorul a rămas în birou?

— Așa cred.

Maigret se duse la el.

— Acum e rîndul d-voastră! Vă aștept.

Își umplu pipa și se trînti într-un fotoliu. După cîteva clipe veni și Claire în birou. Îl privea pe comisar cu mai puțină ură.

— De ce vă purtați atît de aspru cu ea?

— Fiindcă sînt convins că știe cine a omorît pe soțul ei.

— Aveți vreo dovadă?

— N-am nici o dovadă. Altfel aș fi arestat-o pînă acum.

Spre surprinderea lui, fata nu protestă.

— E o femeie nenorocită.

— Știu.

— Toată lumea din casa asta, afară de mine, o urăște.

— Știu și asta.

— Ca și cînd ar fi luat locul cuiva atunci cînd s-a căsătorit cu domnul Gérard...

— Te-ai dus vreodată cu ea în oraș?

— Nu.

— Știi unde se ducea?

— La cinema.

— Ai găsit vreodată în geanta ei vreun bilet de cinema?

Se vedea bine că fetei nu-i trecuse niciodată aceasta prin cap. Răspunse după o clipă de gîndire:

— Nu.

— Cheltuia mult?

— Domnul Gérard îi dădea cît voia ea. Îmi spunea întotdeauna ce geantă să-i pregătesc și cîți bani să pun înăuntru.

Cam cît, de exemplu?

— Uneori cîteva sute, alteori două sau trei mii.

Își mușca buzele.

— N-ar fi trebuit să vă spun...

— De ce?

— Știți mai bine decît mine... Nu intra prin magazine și nu cumpăra nimic... Iar croitoreasa, cizmarul și toți ceilalți veneau aici. Nu se ducea decît la coafor.

Doctorul intră în birou și se adresă cameristei:

— De data asta cred că poți dormi fără grijă. I-am făcut o doză mare, ca în trata-

maigret şi domnul charles

mentele cu somn. Să nu te sperii mîine dimineaţă, dacă vezi că nu se trezeşte. Am să trec s-o văd înainte de prînz.

— Mulţumesc, domnule doctor.

Plecă. Doctorul se aşeză picior peste picior.

— V-a spus lucruri interesante? În asemenea stări se întîmplă să se spună şi ceea ce nu se doreşte.

— M-a întrebat între altele ce am de gînd să fac cu ea.

— Mi-a pus şi mie aceeaşi întrebare.

— Cred că ştie multe despre moartea soţului ei.

— În orice caz ascunde cu încăpăţînare ceva. Şi asta o aduce în asemenea stări. Mă mir că n-a făcut şi o criză de isterie.

— Mi-a cerut insistent să-i dau de băut, şi a stăruit atît de mult, încît n-am avut încotro.

— Aţi făcut bine... În halul în care este...

— Cum credeţi că va evolua din punct de vedere medical?

— Are să-şi piardă controlul din ce în ce mai mult.

— Vreţi să spuneţi că are să înnebunească?

— Nu sînt psihiatru, dar vreau să chem peste o zi sau două un psihiatru. În orice caz dacă are să continue să bea tot aşa, nu-i dau prea mult. Nu mai poate rămîne aici, fiindcă n-am tot ce-mi trebuie ca s-o pot îngriji. Trebuie internată într-o clinică... Nu numaidecît într-o clinică de psihiatrie. Vor trebui luate măsuri pentru a fi pusă sub interdicţie şi a i se asigura cele necesare. Oftă.

— Nu-mi place să mă ocup de asemenea pacienţi. În altă ordine de idei, ştiţi cînd are loc înmormîntarea?

— N-am îndrăznit să-i vorbesc despre asta.

— Credeţi că vrea să-l depună într-o capelă, sau să-l aducă acasă?

— Probabil că de toate acestea se va ocupa secretarul. Ea nu-i în stare.

— E mai bine pentru ea să fie cît mai puţină agitaţie în casă. Nu pot să-mi închipui ce are să se întîmple cînd se va aduce un catafalc în hol, sau în salonul cel mare.

Se ridicară amîndoi şi se despărţiră în stradă. Maigret se duse să se culce. Petrecu o noapte grea, agitată.

Dimineaţa cînd soţia îi aduse ceaşca de cafea la pat, se simţea istovit, ca şi cînd ar fi cărat greutăţi.

— Lapointe? întrebă la telefon. Cum? N-a venit încă?

— Chiar acum a intrat pe uşă.

— Cheamă-l la telefon, Lucas.

— Vă ascult şefule... se auzi vocea lui Lapointe.

— Vino să mă iei! Dar întîi vezi dacă nu e ceva nou!

Făcu baie, se bărbieri, se îmbrăcă şi luă două tablete de aspirină, fiindcă îl durea capul îngrozitor. Nu putu să mănînce, ciuguli doar cîte ceva.

Doamna Maigret îl privea îngrijorată.

— De s-ar termina odată şi povestea asta! Te frămînţi atît, încît mi-e teamă că ai să te îmbolnăveşti.

O privi posomorît şi încercă să-i zîmbească.

— Ziarele n-au mai scris aproape nimic. Nu înţeleg de ce.

— Fiindcă, pînă una alta, n-au ce să scrie.

Îl găsi pe Lapointe la volan şi se aşeză lîngă el.

— Ce mai e pe la birou?

— Un raport al experţilor. Firele de lînă găsite în maşină corespund exact cu cele din stofa din care e făcută haina mortului.

— Şi oamenii pe care i-am trimis prin cabarete?

— Domnul Charles e cunoscut aproape peste tot ca un om extraordinar.

— Şi la 18...

— Nici un barman, nici un portar sau cineva din personalul barurilor, nici o fată nu-şi aminteşte de seara aceea. Jamin se pare că a găsit totuşi ceva. O florăreasă bătrînă care umblă prin localurile de noapte şi pentru care acea zi reprezenta ceva, fiindcă a fost aniversarea fiicei ei... Spune că domnul Charles era în noaptea aceea la Cric-Crac în rue Clément-Marot şi a cumpărat flori de la ea.

— Şi n-a mai spus nimic altceva?

— Era cu Zoé, căreia i-a oferit garoafe roşii...

— I-a luat adresa?

— Şi-a notat-o Jamin. Ţine să vă vadă fiindcă, vă cunoaşte de mult, de cînd eraţi un tînăr poliţist.

Ajunseră la poarta din stradă, cu care Maigret începuse să se obişnuiască.

— Vă aştept?

— Nu, vino cu mine!

Îi dădu bună-ziua portarului şi se îndreptă spre holul de intrare al notariatului. Fu lăsat imediat să intre şi se duse direct în biroul lui Lecureur, care tocmai dicta ceva unei dactilografe. Se întrerupse, făcu semn dactilografei să iasă şi se ridică să dea mîna cu Maigret.

— Se pare că a încercat să se sinucidă astă noapte şi că a trebuit să vină doctorul.

— Nu e nimic grav, doamne.

— De ce credeţi că a făcut aceasta?

— Dacă aş şti, ancheta ar fi terminată. Care e acum situaţia d-voastră în cadrul biroului?

— Testamentul se va deschide azi la ora trei după-amiază. În general, ştiu cam ce cuprinde. Doamna Sabin-Levesque moşteneşte întreaga avere, vila din Cannes şi veniturile biroului. Oficiul central al corpului notarilor va hotărî asupra situaţiei mele. Se pare că defunctul îşi manifestă formal voinţa ca eu să-l urmez.

— Mai e o problemă: aceea a înmormîntării.

— Da, familia are un cavou în cimitirul Montparnasse.

— Da, iată un punct rezolvat. Cred însă că ar fi nepotrivit să se lase sicriul la Institutul medico-legal, pentru a fi transportat de-acolo direct la cimitir. Doamna Sabin-Levesque nu este în stare acum să se ocupe de asemenea lucruri, şi nici nu cred că ar putea fi depus sicriul în apartamentul de sus.

— De ce nu aici, la birou?

— Chiar la asta m-am gîndit. V-aţi putea ocupa d-voastră?

— Am să telefonez imediat la o întreprindere de pompe funebre. Ar trebui să trimitem şi înştiinţări tuturor clienţilor.

— Aşa cred şi eu... Fără să mai vorbim de un anunţ în ziar. Dealtfel cred că ziariştii au dat năvală aci.

— Au venit vreo zece, cu tot felul de întrebări indiscrete, dar nu i-am primit. Doi dintre ei au întrebat la cît poate fi evaluată averea notarului.

— Vă rog să mă informaţi şi pe mine despre cele ce hotărîţi, dar evitaţi s-o deranjaţi pe doamna Sabin-Levesque.

— N-are să ia parte la ceremonie?

— Nu cred. Depinde de cele ce va spune medicul.

Maigret urcă apoi la etaj urmat de Lapointe. Îi deschise tot Claire.

— Am avut treabă la parter şi am venit să văd cum mai merg lucrurile.

— Doarme.

— Aţi primit vreun telefon?

— Nici unul... Afară de un ziarist care voia s-o vadă pe doamna şi care s-a supărat cînd i-am spus că e cu neputinţă.

Era obosită, se vedea bine că nu dormise noaptea.

— Şi acum, în rue Clément Marot.

Doar ca să arunce o privire... Faţada cabaretului era zugrăvită în o mulţime de culori, iar uşa era întredeschisă. Două femei de serviciu măturau bucăţile de serpentine şi confetele de pe jos. Pe pereţi, tot felul de ornamente pestriţe...

— Ce vreţi? Dacă îl căutaţi pe domnul Felix, nu e aici.

— Cine e domnul Felix?

— Barmanul.

Intră un bărbat ţanţoş, sigur pe el.

— A, domnul comisar. A fost aseară şi un inspector al d-voastră.

— Ce părere ai despre Louise?

— E o veche cunoştinţă a cartierului. Acum vinde flori prin localurile de noapte de pe aici.

— Ne putem bizui pe ea?

— În ce fel?

— Nu e mincinoasă? Putem crede ce ne spune?

— Fără nici o îndoială. Ştie şi să ţină un secret. Toate fetele au încredere în ea şi le cunoaşte bine pe toate.

— Mulţumesc.

— Dar de ce vă interesaţi de ea?

— Pentru că spune că l-ar fi văzut aci în noaptea de 18 februarie pe domnul Charles cu o fată.

— Dar cum de ţine minte data?

— Se pare că era ziua de naştere a fiicei ei.

— Atunci înseamnă că e adevărat...

De acolo nu era departe pînă la cheiul Senei și la rampa care cobora către portul fluvial, jos pe mal.

VI

Maigret luă din nou masa cu Lapointe la berăria Dauphine, dar tot timpul abia putu scoate cîteva cuvinte. Nu era propriu-zis supărat, dar lăsa să se vadă că îl apăsa ceva. Lapointe era obișnuit cu acest fel de a fi al lui. Îl simțea că își rumega gîndurile, închis în el.

Cînd ajunseră în Quai des Orfèvres, găsiră în sala de așteptare o bătrînă pe care Maigret nu o recunoscu de îndată. Ea însă îl recunoscu și îi surîse prin fereastra care dădea spre culoar.

Intră cu ea în biroul său. Își scoase pălăria și pardesiul.

— Cum a trecut vremea domnule comisar! Erați tînăr pe atunci. Țin minte că m-ați luat odată la poliție.

— Ia loc Louisa.

— Ați făcut o carieră frumoasă!... Eu... ce să mai spun... Vedeți... Fata mea, pe care am încredințat-o unor oameni foarte cumsecade de la țară, ca să se ocupe de ea, este acum soția unui casier de la Creditul Lionez. Are trei copii, așa că sînt și eu de trei ori bunică. La 18 februarie a fost aniversarea ei și de aceea mi-am reamintit data.

— Poți să-mi spui exact ce-ai văzut?

— Mai întîi am văzut o mașină neagră cu un om înăuntru, la vreo sută de metri de Cric-Crac. Înăuntru l-am văzut pe domnul Charles cu o fată foarte drăguță, Zoe. Cînd am ieșit, mașina era tot acolo, cu același om înăuntru. Fuma. Se vedea bine țigara aprinsă în întunericul străzii.

Ai putea să-l descrii?

— Era prea întuneric. Am mers mai departe prin alte baruri. Am clienții mei care mă cunosc. M-am întors pe la vreo trei. Mașina nu mai era acolo. Nici domnul Charles nu mai era înăuntru, iar Zoe era la o masă cu un tînăr american.

— Mai știi altceva?

— Am venit mai mult fiindcă țineam să vă văd. Bărbații au norocul lor... Nu îmbătrînesc așa degrabă ca noi.

Sună telefonul și Maigret ridică receptorul.

— Da... Eu sînt... Cum? Un mort în rue Jean-Goujon? Omorît cu cinci gloanțe în piept? Vin imediat. Anunță procurorul și pe judecătorul de instrucție Coindet.

Și apoi, către bătrîna florăreasă:

— Îți mulțumesc că ai venit. Trebuie să plec.

— Nu face nimic. V-am văzut. Asta mi-e de-ajuns.

Și înainte de plecare îi întinse mîna timid.

— Lapointe... La drum din nou!

Rue Jean Goujon e la mai puțin de 200 de metri de Sena. Doi sergenți de stradă, care făceau de gardă, îi salutară respectuos.

— La ultimul etaj?

Luară ascensorul. Ușa unui apartament era întredeschisă. Înăuntru era un comisar care trebuie să fi fost nou numit, fiindcă nu-l cunoștea.

— Ne-a sesizat portăreasa. Urcase să facă curățenie ca de obicei. A sunat la sonerie, nu i s-a răspuns și atunci a descuiat ușa cu un șperaclu. Înăuntru a găsit corpul...

Un om voinic, destul de tînăr, cam de vreo treizeci de ani, era întins pe mocheta care acoperea dușumeaua. Un medic stătea plecat asupra lui.

Nu era propriu-zis un apartament. Pereții exteriori dinspre stradă, ca și o parte din tavan erau din sticlă ca în atelierele de pictură.

— I-ați stabilit identitatea?

— Jo Fazio... Venise de la Marsilia acum patru sau cinci ani. La început a fost proxenet, iar mai tîrziu a intrat ca barman într-un local destul de deocheat, Le Parco. A plecat de acolo acum vreo doi ani și de atunci nu se știe din ce trăia.

Medicul se ridică și dădu mîna cu Maigret.

— Foarte curios. A fost lovit foarte de aproape, aș zice chiar într-o luptă corp la corp, cu o armă de calibru mic. După cîte pot să-mi dau seama acum, două gloanțe i-au perforat plămînul stîng și altul a intrat în inimă.

Figura mortului avea o expresie de uimire. Părea să fi fost un bărbat chipeș. Era îmbrăcat într-un costum elegant din gabardină maron deschis.

— Arma a fost găsită?

— Nu.

Sosiră și specialiștii de la Identitatea judiciară cu aparatele lor grele. Apoi veni un substitut de procuror, care nu părea să-l privească cu simpatie pe comisar. Îi întinse totuși mîna.

Judecătorul Coindet era foarte surprins: nu știa de ce fusese delegat el.

Avea oare vreo legătură această crimă în cazul notarului?

Maigret se întoarse spre Lapointe:

— Vrei să mergem?

Era prea multă lume. Era mai bine să-i lase mai întîi pe experți și pe magistrați să-și termine treaba, și să se întoarcă după aceea.

Intră cu inspectorul în boxa portăresei. Aceasta era o femeie brună, energică.

— De cît timp locuia aci acest Fazio?

— De doi ani. Era un locatar cumsecade, liniștit, care plătea chiria regulat. Fiindcă stătea singur, mă rugase să mă ocup de gospodăria lui și mă duceam în fiecare zi pe la prînz.

— Cînd te duceai, stătea și el cu dumneata?

— De cele mai multe ori nu, fiindcă mînca în oraș. Nu-l vedeam întotdeauna cînd pleca. Sînt ocupată și eu... Locatarii vin, pleacă și nu sînt atentă întotdeauna.

— Venea multă lume pe la el?

— Nu, o singură doamnă.

Pronunță acest ultim cuvînt cu un respect deosebit.

— În fiecare zi?

— Aproape în fiecare zi.

— Pe la ce oră?

— Pe la trei după-amiază.

— Veneau împreună?

— Nu, el o aștepta sus, în apartament.

— Poți să o descrii?

— Era o doamnă în toată puterea cuvîntului. Se vedea imediat. Iarna purta haine de blană... Cred că avea vreo trei. Vara umbla în taior. Tot ce avea pe ea, se cunoștea că era făcut la cei mai mari croitori. Mă pricep și eu puțin...

— Cum arăta la față?

— E mai greu de spus...

Maigret simțea că-i trece o furnicătură prin tot corpul.

— Tînără?

— Nici tînără, nici bătrînă. Cred că a fost frumoasă la vremea ei și de bună seamă că a fost. Poate să aibă vreo patruzeci de ani, dar are fața foarte răvășită.

maigret și domnul charles

— Ce înțelegi prin față răvășită?

— Avea întotdeauna cearcăne la ochi, fața trasă și strîmba din gură într-un fel ciudat.

— Vorbea vreodată cu dumneata?

— Nu. Urca de-a dreptul la apartamentul de sus.

— Stătea mult?

— Pleca pe la cinci, cinci și jumătate.

— Cu mașina?

— Nu. Am observat că venea de obicei cu un taxi, dar cobora la colțul străzii ca să nu se știe unde merge.

Maigret scoase din buzunar fotografia de la Cannes și i-o dădu portăresei care se duse să-și ia ochelarii dintr-o cameră alăturată.

— O recunoști?

— Nu sînt sigură. Asta e foarte tînără și nu prea seamănă la gură. În general, însă, figura e cam la fel.

Comisarul îi întinse apoi fotografia cea mică de pașaport.

— Și asta?

— Da, parcă aduce mai mult. Dacă mai pui douăzeci de ani...

— Totuși o recunoști?

— Cred că da.

Comisarul care cobora din apartamentul de sus trecu prin fața boxei. Maigret se duse după el.

— Doctorul a putut scoate gloanțele?

— Este treaba medicului legist, care n-a sosit încă. S-a găsit însă un singur glonț oprit într-o coastă.

— Vrei să te duci să-l aduci, Lapointe?

Și după ce mulțumi comisarului, se întoarse la portăreasă.

— Locatarul d-voastră lucra?

— Nu cred, fiindcă în afară de orele de masă, nu avea ore regulate, nici de plecare, nici de înapoiere.

— Se întorcea seara tîrziu?

— Cred că trebuie să vă spun totul...

— E mai bine pentru dumneata, fiindcă vei fi citată ca martoră.

— În afară de doamna de la ora trei — cum îi spuneam eu — mai avea o prietenă mult mai tînără și foarte drăguță. Venea de cele mai multe ori pe la două sau trei noaptea, singură sau împreună cu el și rămînea pînă dimineața. Am auzit odată spunîndu-i Géraldine.

Maigret o privea calm. Nu i se putea citi nimic pe față. S-ar fi zis că nu se gîndea la nimic.

— Nu știi unde locuiește?

— Nu, dar cred că lucrează pe undeva prin apropiere, fiindcă întotdeauna venea pe jos.

Lapointe sosi cu glonțul. Maigret îi mulțumi portăresei și ieși din boxă.

— Unde mergem acum?

— La Gastinne Reinette.

Era armurierul folosit de obicei ca expert al poliției judiciare. Un lucrător care era în atelier, se duse să-l cheme.

— A, Maigret!

Se cunoșteau de peste douăzeci de ani. Comisarul îi arătă glonțul.

— Poți să-mi spui pe loc, cu ce fel de armă s-a tras?

Gastinne Reinette, la fel ca și portăreasa, își puse ochelarii.

— Știi, asta nu s-ar putea chema o expertiză. Mi-ar trebui mai mult timp. În orice caz e o armă de calibru mic, cum ar fi un Browning 6,35 care se fabrică în Belgia. Există unele modele și cu incrustații de sidef. Am vîndut unei cliente un model cu incrustații de aur.

— E o armă periculoasă?

— Nu, de la distanță. La mai mult de trei metri, tirul nu mai are precizie.

— Medicul presupune că loviturile au fost trase de la mică distanță.

— În acest caz, evident... Cîte gloanțe s-au tras?

— Trei sau patru, unul în inimă, două în plămînul stîng...

— Da, a ținut cu orice preț să-l omoare. Cine e victima?

— Un oarecare Fazio, fost barman și după aceea un gigolo, care trăia de pe urma femeilor.

— M-am bucurat mult că te-am văzut. Glonțul rămîne la mine?

— Am să spun medicului legist să ți-le trimită și pe celelalte.

— Mulțumesc și... spor la vînătoare!

Maigret nu rîse de această glumă și zîmbi în silă.

Întreprinderea de pompe funebre trimisese oameni care transformau acum biroul notarului într-o capelă mortuară și întindeau draperii negre pe pereți. Sicriul era lăsat într-un colț, ca un obiect oarecare.

— Corpul e înăuntru?

— Sigur că da.

Jean Lecureur ieși din biroul său.

— Slujba religioasă are loc mîine la ora 11. Biserica e foarte aproape. Înștiințările au fost trimise. Credeți că doamna Sabin — Levesque va participa?

— Sînt sigur că nu.

— Da, e mai bine să nu vină. Cum se simte? Nu mai știu ce se întîmplă sus.

— Doctorul Bloy urma să vină s-o vadă către prînz. Mă duc și eu.

Pe seară îi spuse lui Lapointe:

— Să ai grijă să notezi totul, cuvînt cu cuvînt.

— Da, șefule.

Le deschise valetul.

— Unde e Claire?

— Cred că e cu doamna.

Le ieși și ea în întîmpinare.

— Doarme? întrebă Maigret.

— Nu, de cînd a plecat doctorul, stă în cămașă de noapte pe marginea patului și nu scoate nici o vorbă. N-a vrut să facă nici baie și nu m-a lăsat s-o pieptăn.

— Ce-a spus doctorul?

— Mai nimic... Să am grijă de ea.

— A mîncat?

— Nu. Nici nu mănîncă, nici nu vorbește. Dacă îi spun ceva îmi răspunde făcînd semne din cap.

— Dumneata ai mîncat?

— Nu-mi vine. Am impresia că asist la un sfîrșit dureros. Ce se întîmplă domnule comisar? Mi se pare că sicriul a fost adus jos.

— Da, în adevăr. Vreau să o văd, dar mai întîi aș vrea să te duci dumneata și să-i pui o rochie de casă peste cămașă.

— Am să încerc.

Claire nu-i mai arăta dușmănie. Se vedea însă că era descumpănită. Rămăseseră amîndoi așteptînd în salon. Abia după vreun sfert de oră, camerista apăru din nou.

— E în camera ei. A trebuit să-i dau sticla.

Maigret intră primul. Nathalie se așezase în jilțul ei, cu sticla de coniac în mînă. Avea privirea dură, dar fața destul de liniștită, fără ticurile obișnuite.

— Îmi permiteți?

Nu răspunse, nu schiță nici un gest, ca și cînd nu l-ar fi auzit. Maigret se așeză pe un scaun în fața ei. Ea rămăsese cu sticla în mînă și o mîngîia ca pe un obiect prețios.

— Vin din rue Jean Goujon, spuse cu o voce blîndă, ca și cînd ar fi vrut să-i cruțe o emoție.

Ea deschise în fine gura și pronunță cu indiferență un singur cuvînt:

— Deja!

După aceea bău, la fel ca și în celelalte dăți. Obrajii palizi i se colorară ușor și ticul obișnuit reapăru. Colțul buzelor era acum lăsat mult în jos.

— Cred că asta nu mai are nici o importanță acum. Nu?

— Te-ai temut să nu te denunțe în cazul cînd ar fi fost arestat. Nu-i așa?

Dădu din cap negativ:

— Nu, mai rău decît atît! M-a chemat la el, numai ca să-mi ceară o sumă mare de bani. Îmi promitea în schimb că are să mă lase în pace și că are să se întoarcă la Marsilia.

— Îl iubeai?

Nu răspunse nimic, dar pe față i se citea o disperare cumplită.

— Dacă l-ai iubit, de ce ai luat arma cu dumneata?

Întrebarea păru să o descurajeze.

— Nu mi-am făcut niciodată iluzii despre el. Era ultimul lucru care îmi mai rămăsese... Cum de nu mă puteți înțelege?

Încearcă să-și aprindă o țigară, dar nu reuși fiindcă îi tremurau mîinile. Maigret îi aprinse țigara. Nici măcar nu-i mulțumi.

— Ai fost întotdeauna o femeie orgolioasă, așa cred.

Ea îl corectă.

— Sînt mîndră... Sau mai degrabă am fost... Acum...

Nu-și termină fraza.

— Te-ai simțit umilită să lucrezi într-un cabaret și poate te-ai fi simțit și mai rău îndărătul tejghelei unei prăvălii.

Îl asculta. Faptul că vorbea despre ea, începea să o intereseze.

— Sabin-Levesque s-a îndrăgostit de dumneata. Nu ți-a trebuit mult timp ca să afli cine era domnul Charles.

Îl asculta nemișcată, intinsă în jilț.

— Rivneai la o viață luxoasă, strălucitoare, cocktailuri, recepții, dineuri...

— Am descoperit curind în el, omul cel mai egoist din lume.

— Fiindcă din cauza lui nu puteai deveni persoana cea mai importantă din casă.

Părea surprinsă. Maigret continuu:

— El era totul, dumneata nu erai nimic în casă.

Privirea îi devenise din nou necruțătoare.

— Toată lumea mă ura, afară de Claire.

— Atunci de ce n-ai divorțat?

Privea în jurul ei, ca și cind ar fi vrut să cuprindă întreg apartamentul, întreaga avere a lui Sabin-Levesque.

— Pentru că ești avidă... Nu-ți păsa dacă pleca din cind în cind să-și facă de cap cu diferite fetițe. Erai doamna Sabin-Levesque și vroiai să rămîi tot mai departe, cu orice preț.

Bău iarăși, cu un gest care devenise mașinal la ea.

— Ai recurs la coniac?

Gura i se crispă.

— Acum doi ani, l-ai cunoscut pe Jo Fazio...

— Era barman...

— L-am închiriat o garsonieră și l-am întreținut.

Era încă o sfidare pe care i-o arunca cu cinism.

— La vîrsta mea nu mă puteam aștepta să mă iubească pentru mine. Se prefăcea, iar eu mă prefăceam că-l cred.

— Cine a avut ideea uciderii soțului dumitale?

— Cred că amindoi ne-am gindit la asta. Fazio a identificat toate localurile pe care le frecventa așa-zisul domn Charles... L-a urmărit în mai multe rînduri, pînă a găsit momentul potrivit.

Ridica din umeri. Totul era atît de evident!

— Într-o noapte, cind soțul dumitale a ieșit de la Cric-Crac, Jo Fazio a profitat de faptul că nu era nimeni pe stradă și l-a omorît. L-a dat apoi brînci într-o mașină de furat și l-a dus lîngă Sena. După aceea a lăsat mașina în fața unui șantier din Puteaux.

— Nu m-au interesat toate amănuntele astea.

— Ți-a telefonat după aceea ca să-ți spună ce-a făcut?

— Da.

— Ce fel de viață ai fi dus cu barmanul dumitale?

— Nu m-am gindit la asta.

— Trebuie să recunoști că nu din dragoste pentru amantul dumitale, l-ai pus să-ți omoare soțul.

— Nu mai știu...

— Trebuia să rămîi mai departe doamna Sabin-Levesque, adevărata stăpînă a casei.

— Mă judecați greșit. Nu credeți?

— Greșit nu, poate cu asprime. Dar în același timp mi-e milă de dumneata fiindcă ești tot atît de firavă pe cît de dură.

Ea îi întoarse vorba cu un rînjet aspru:

— Firavă!

Şi Maigret repetă:

— Da, firavă!

— Cred că mă arestați.

— E datoria mea. Poți să te duci să te îmbraci. Lapointe, păzește-o bine, fiindcă n-am poftă să mai iasă încă o dată pe ușa din dos.

Maigret își umplu încet pipa și începu să se plimbe prin cameră. Avu de așteptat aproape o jumătate de oră.

Se întoarse însoțită de Claire, care ducea în mînă o valiză mică din piele de porc.

Înainte de a se îndrepta spre scară, Nathalie se opri și începu să bea pe nerăsuflate.

— Cred că acolo n-au să-mi dea...

— Va fi condamnată, fără îndoială. Dar, dată fiind starea în care se găsea, va trebui să fie ținută în infirmerie.

Ușa de la biroul notarial era deschisă. Tapițerii terminaseră de aranjat draperiile înainta doi pași și privi sicriul. Nu i se vedea pe față nici o umbră de emoție.

— E înăuntru?

— Da, îl îngroapă mîine.

— Și pe mine astăzi...

Valiza fu așezată în cutia din spatele mașinii, iar comisarul luă loc lîngă arestată.

Ea privea cheiurile Senei, trecătorii, autobuzele, mașinile, — ca pe niște lucruri care aparțineau unui trecut îndepărtat.

Ajungind la palatul justiției, Lapointe luă valiza prea grea pentru ea. Maigret bătu în ușa cabinetului lui Coindet.

— V-o încredințez... îi spuse cu o voce posomorîtă.

Îi mai aruncă o privire, dar ea nu-l băgă în seamă. Încetase de-a mai exista pentru ea. Se așeză pe un scaun în fața magistratului, fără să mai aștepte să fie invitată. Și părea senină, bine dispusă, în largul ei.

În românește de
Nicolae PROTOPOPESCU

ILUSTRAȚII
VASILE OLAC

